

Forfatter: Richardt, Chr.

Titel: Samlede Digte. Første deel

Citation: Richardt, Chr.: "Samlede Digte. Første deel", i Richardt, Chr.: *Samlede Digte. Første deel*, 1895, s. VIII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-richardt01-shoot-idm139731449900368.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte. Første deel

Danmark. (Efter den første slesvigske Krig.)

Mit fagre Hjem, hvor Bølgen blaa
har nynnnet Takten for min Vugge!
Havfruer, som af Dybet dukke,
vaarfriske Krans af Øer smaa!
Hvor er saa lunt at bygge Rede,
hvor er saa blomsterblødt at træde,
som paa din moderlige Jord!

Højstammet voxer Rosen ej,
og Sydens Lilje mere pranger;
men jeg er glad som Bøgens Sanger,
naar kun jeg har min danske Maj.
Lad Andre være bedre vante!
Hvor Troskab er en Frilands-Plante,
vil Friheds-Træet frodigt gro.

Og Fjeldets Sønner, de har vel
en Smule nærmere til Himlen,
men Øjet møder Stjernevrillen
saa godt fra Slette som fra Fjeld;
2 Skyhimlen! det er vore Bjerger!
og vore Høje er kun Dvæрге,
men hver og en har Kæmper gjemt.

Staa fast mit gamle danske Hus,
hvis Væg den friske Laure klæder;
Sværdodden var en Lynafleder,
dit søndre Taarn sank ej i Grus;
Freds-Svalen hænger under Taget
og kvidrer efter Tordenbraget:
Staa fast mit gamle danske Hus!

Nordens Eenhed. (1852.)

Udbrændt er Bavnernes blodige Flamme,
Hilsen er Blusset paa Fjeldenes Kamme,
nu bryder Luren kun Hjordenes Fred;
Broen er lagt, men skal Buerne stande
trygge mod Stormflodens truende Vande,
se da maa Folkene selv bygge med.

Først maa den Tanke, som Skjaldene svøbte,
Tanken, som Ungdommens Ypperste døbte,
huses af Bonden som kjærkommen Gjæst;
højt op paa Sætren og dybt ned i Dale
Sangen maa flagre fra Højskolens Sale,
saa kan vi slutte vor nordiske Fest.

3

Saa kan vi synge et Stev med hverandre,
saa kan med Brødrene sammen vi vandre
trøstig til Valen fra Tvedragtens Tid,
op over Højen, hvor Stenene tynge,
ned under Klinten, hvor Bølgerne synge
Drapet om Heltenes blodige Strid.

Sprænges maa Fordommens stenhaarde Vægge,
førend de Strømme, som bære vor Snekke,
frit kan i Folkenes Dyb flyde ned;
sænkes maa Snekken fra Vandene høje
Trin efter Trin som ved Troldhættens Fløje,
- da har vi vundet vort Maal og vort Med.

Studentersang.

Vi er et lystigt Folkefærd
fra alle Verdens Kanter;
vort Rige er saa noget nær
et Bjerg af Folianter;
men Ungdom gav os Indfødsret,
hvor Lykken slaar sin Vinge,
og hvor Druen voxer tæt,
der samles vi paa Thinge.

En Verden, spændt i Snørebaand,
os passer ikke ganske;
4 der faar man ingen Vennehaand,
men kun en Vennehandske;
der dyrker man en Poesi,
som skjæres paa Maskine;
Kjernen mangler indeni,
og Hakkelsen er det Fine.

En Verden, hvor man ej kan see,
for lutter Pengekister,
den er et Ideal maaskee,
men kun for en Filister;
der brænder man Kamphin og Gas,
men hvor er Solen henne!
Engen er kun Blegeplads,
og Skoven er kun Brænde.

Men vi har Tro paa Solens Glans,
naar blot vi see lidt Skygge,
og vi tør trøstig binde Krans,
før vi kan Huset bygge.
Om Verden var et Hav af Graad,
sang vi dog glade Sange:

Haabet er en spinkel Baad,
men den kan rumme Mange!

5

For Sverrig og Norge. (1860.)

En Skaal for det blinkende Søernes Baand,
som folder sig om Sverriges Skulder;
for Staalet, som fra Dybet voxer Helten i Haand,
for Sangen, som med Fosserne ruller;
og er der lidt for Pynteligt ved Gosserne dér:
det kommer af de nysselige Birketræ'r!
Svensken er os god,
med ham vi blanded Blod;
Sverrig har vi kjært,
thi længe har vi lært:
For »sanning og rätt«
bliver Armen ikke træt,
og Hjertet har Brodersind mod Danmark.

En Skaal for den mægtige Højenlofts-Hal,
med Sneflokker tavlet og tjældet,
hvor Nordlyset tænder i Tusindetal
med Julelys Granerne paa Fjeldet!
Og er der lidt Stikkent ved Gutterne dér:
det kommer af de mange, mange Naaetræ'r!
Norsken er os god,
med ham vi blanded Blod;
Norge har vi kjært,
thi længe har vi lært,
at fjeldbunden Mand
har ej trælbunden Stand,
men Frihed og Brodersind mod Danmark.

6

En Skaal for de Roser bag Klitternes Rad,
som lunt mellem Lyngen sig dølgør;
en Skaal for hvert gyngende Aakandebud,
Tilankers i Østersøens Bølger!
Og er der lidt Mageligt ved Svendene her:
det kommer af de skyggefulde Bøgetræ'r!
Danmark er vor Mo'r,
vor egen dyre Jord!
Sjælen i vor Røst,
og Slaget i vort Bryst!
Og sneer det med Fjender,
saa tør det med Blod,
saatidt det gjælder Kampen for Danmark.

Ja, vel er der langt fra Studenternes Bord
til Fyrsternes kongelige Taffel,
og vel er der langt til et sejrende Nord,
og Treforken er kun en Gaffel, -
men dog skal der tændes en lysere Dag,

da Kattegat skal lystre det nordiske Flag!
Vi er kun en Flok,
men Folket kommer nok;
derfor kun paa Vagt,
og altid uforsagt!
Og Skaal for de To
bag den gyngende Bro,
med dem vil vi kæmpe og sejre!

7

For Kvinden.

Vi sang saa tidt om Nordens Taarne trende;
syng nu om Nordens Kvinder, syng om hende,
hvis Arm var Barnets Vugge,
hvis Favn var Drengens Borg,
hvis Øje var et Havdyb
for al hans Hjertesorg!
Moders Smil var min første Gave,
hendes Blik lærte mig at stave
Kjærlighed.

Syng højt om Nordens Kvinder, syng om hende,
som bedst forstaar din Arnes Ild at tænde;
den Viv, som duger Bordet
med rene Tankers Snee,
som gjør din Glæde dobbelt
og halv din værste Vee:
Hendes Haand spandt din bedste Lykke,
Du og Hun dele Sol og Skygge,
Haand i Haand.

Ja syng om Nordens Kvinder, syng om hende,
som bedst forstaar en Sejerskrans at binde,
som sømmer gyldne Sømme
om Ungersvendens Flag,
som fletter vore Drømme
med Sol og Sommerdag;
hendes Kind rødmer Dig imøde,
hendes Røst kalder fra de Døde
Haab og Mod.

8

Om Hende sang Alverdens Sagn og Skrifter,
thi hun var Helt for tusinde Bedrifter;
og Ungersvendens Vilje
er Nordens faste Mur,
saalænge som hans Hjerte
er hendes Jomfrubur!
Der hun boer, hvor om lyse Tanker
Længsel snoer lønligt sine Ranker,
der hun boer!

Balvise.

Mens Blomsterflokken sover sødt,
saa gaar det vildt men lystigt;
saa holder Skoven Vinterbal,
og Stormen tuder trøstigt;
og Løvet danser Tarantel,
mens Træ'r og Buske neje, -
til Storcken klapper Ballet af,
og Stormen selv maa feje.

Og hvad bestille Bølgerne,
naar Solens stærke Lanse
har jaget Fjenden vildt paa Flugt?
De synge og de danse!
de hoppe og de gyng sig,
de tumle sig i Valsen,
9 selv om en Flaade eller to
de maatte faa paa Halsen.

Og Nattens høje Stjernekor
opføre Kontradansen:
Der faldt et Par! og nok et Par!
de tabte nok Balancen!
Engang de var i Cotillon,
Saturn gik af med Ringen;
Kurven fik den største Bjørn,
men viser den til Ingen.

Se Ballets Dronning er vor Jord;
hun længes ej at sove:
Hun danser i sit sølvblaa Flor
med Skærf af grønne Skove!
med Blomstersceptret i sin Haand,
med takket Snefjelds Krone,
hun svæver altid ung og skøn
om Solens høje Throne.

Ja det er tydeligt, saasnart
man bruger sine Sanser,
at Alt paa Jord, at Jorden selv,
at al Naturen danser!
Saa følger da Naturens Bud
og lader Gulvet gyng, -
det gaar aldeles ikke an
at sidde her og synge!

Rejsesang. (Til Upsalatoget 1856.)

Paa mægtige Vinger mod Norden det gaar,
og det er en Rejse fra Vaar og til Vaar;
fra Bøgenes Skjærm, fra Konvallernes Flok,
til Birken, den Jomfru med flagrende Lok.

Didhen, hvor med Haabet vi styrede kjækt:
Fra Slægt og fra Venner til Venner og Slægt I
Fra Hverdagens taagede, tyngede Gang
til Flugt over Fjeldet, til Solskin og Sang!

Vor Bog lod vi ligge, men Uglen er med,
hun følger Studenten fra Sted og til Sted!
Og med os er Musernes venlige Krans,
thi vi er Studenter tillands og tilvands.

Saa bær os o »Hekla« fra Kyst og til Kyst!
Din Ild det er Ungdommens Længsel og Lyst,
din Lava de Toner, der rulle mod Land,
de fostre Kjærminder paa fremmede Strand.

Og Tonen er Tankens bevingede Tolk,
og Tanken er Hilsen fra Folk og til Folk,
og Hilsen er Pantet paa Brødren'es Pagt,
og Pagten er Fremtidens sikkreste Vagt!

Om Gud giver Lykke, da brister det ej,
da grønnes for Norden den fejreste Maj:
Ja Gud give Lykke, saa fremad det gaar
for Bøgen og Birken til lysere Vaar!

Studentervise. (Ved C. Plougs Studenterjubilæum.)

Vi Studenter har en Skik:
Naar vi længe har kukeluret
og med længselsfulde Blik
stirret ud gennem Buret,
pakke vi sammen vor Visdom med Mere
og den til Bloksbjerg i Hast adressere,
flokkes med Brødre og salte paa Trods
Verden, til den smager os.

Vi Studenter har en Tro
og et mægtigt tonende Løsen:
Vi er Eet med dem, der bo
ved Målaren og Mjøsen.
Enten man snurrer paa Normannamaalet,
eller det runger som Klangen af Staalet,
eller man traver et ordentligt Dansk,
det er lige Indenlandsk!

Vi Studenter har et Held:
det er det, at vi kun er unge;
Friheds klare Kildevæld
kan vi høre sjunge;

hvordan det ledes maa Andre forsvare,
men, at det sprudler, vil vi tage vare!
»Ingen maa udjage Hunde deri!«
Vi er selv vort Politi.

12

Vi Studenter har en Ven,
som os aldrig nogentid sviger,
som staar Vagt med Mund og Pen
om Ideernes Riger;
han stod ved Ror, naar vi styred mod Norden,
han var vor Thor, naar vi trængte til Torden,
han var vor Hejmdal, naar Vægterne sov -
kjender I saa Carl Ploug !

Filistervise. (Ved C. Hostrups Bortrejse.)

Fryd dig, du tro Filisterflok:
Hostrup, den gamle Urostifter,
flygter nu over Steen og Stok,
han, med samt sine samlede Skrifter!
Snart er paa Porten
han, som har klædt os af til Skjorten,
han, som var Spejder i vor Lejr:
Vi har vundet en glimrende Sejr,
meer end een! ja ti, tolv, tretten, fjorten!

Nu kan vi atter aande frit,
vi som er kjækkest med en Snitser,
vi det Solides faste Stakit,
og vi Samfundets højere Spidser;
hille den Slemme!
Nu kan vi sidde lunt herhjemme,
13 bænkes i Sophahjørnet blødt,
mens Maskinen, den snurrer saa sødt
med sin Ingen fornærmende Stemme.

Hostrup, han var saa onskabsfuld;
nu vil vi tage vor Oprejsning!
Blæse med Poesiens Guld:
vi har Tanker med Messing-Gesvejsning!
Skummer da Fløden!
Iler som altid kjækt i Døden,
hvergang det gjælder Øl og Mad:
Vi vil ikke erobre en Stad -
nej, vort Løsen er: Meer Smør i Grøden!

For Danmark.

(Foraaret 1857.)

O Danmark, i din Kappe blaa,
den folderige, bløde!
En skovgrøn Kjortel har Du paa,
i Brystet Roser røde!
Dit Hjerte banker dog saa tungt;
hvor tør Du klæde Dig saa ungt,
vor gamle, kjære Moder!
Ja gammel est Du, Moder kjær,
men gammel og din Fjende!
De tusind Aar han var Dig nær,
saa nær som dennesinde;
14 men ung som Bøgens friske Glans
er om din Pande Ærens Krans
fra Idsted brune Hede.

Og vil vor Fjendes Tungemaal
sig rangle om vor Have,
da har vi Kæmpevisens Staal,
vor bedste Fædregave!
Men kommer han med Mænd og Sværd,
vil Gud, saa skal han slumre her,
til han staar op af Grave!
O Danmark, dølg da ej din Pragt
og ej de Roser røde!
Men smyk Dig kun i Sommerdragt,
den folderige, bløde!
Og vift med Bøgens grønne Slør
til Nordens Mænd og Nordens Mø'r
en Hilsen over Sundet!

Ved en Skoleskovtur.

Om Du vil være stærk og fri,
skal Du Dig dygtig sole,
og aarlig tage Timer i
Naturens grønne Skole!
15 Syng op med Skovens Fuglehær;
spring ud omkap med Løvet!
Og lad saa Fileværkets Træ'r
beholde Skolestøvet!

Vor Gaard er selv et Fileværk,
hvor vi skal slibes blanke,
hvor boglig Kunst og Stileværk
skal skjærpe Sans og Tanke,
hvor Tid og Flid maa Slag paa Slag
mod Møllehjulet skylle, -
men hvor en Skovtur som idag
er Vand paa Skolens Mølle!

Nu vil vi hjem og male fort
og bruge vore Dage:
Vor Kunst er lang og Livet kort,
og vi har langt tilbage!
Endnu et Blik paa Blomst og Blad,
og lad saa Vognen rulle;
nu kan vi Skoven udenad,
og det var det vi skulde!

Fest-Kantate. (Ved P. Helses Bortrejse, afsunget i Studenter- Sangforeningen.)

Lyttende Studenterflok,
I som applaudered,
naar et lystigt Melodram
bruste fra Klaveret;
16 vær forstemt som Jert Klaveer;
han vil ikke spille meer,
han vil til at rejse!
Tænker paa
I Russer smaa,
hvad var I uden Heise!

Syngende Studenterflok
med og uden Brillen,
med og uden Smørrelse,
med og uden Triller,
styrter Jer i Taarebad:
Han, hvis Stok I lystred glad,
han vil til at rejse!
I kan gaa
tilnød til h -
men ikke meer til Heise!

Melodrama.

men Du o Ven, som lægger Sceptret ned,
hvormed Du fægted højt i Luftens Rige,
at ingen Tonetyve skulde snige
sig op ad Melodiens lette Stige,
og bryde Harmoniens høje Fred:
Du som vil gaa
ad blanke Skinner
til Byen med de store, gamle Minder;
glem ej de smaa,
de smaa fra Ungdomstiden,
som den kun har, som ikke fødes siden!
17 Naar hist en Drengestemme skarp

ta'er flittig paa med Arbe, Mirbe, Marb,
saa glem ej Klangen
af Studentersangen!
Glem ej Tenorerne, de liflig summende,
og ikke Basserne, de trolig brummende!
Glem ikke dem, som selv i fejrest Vaar
har trøstig jublet: »Det er Efteraar!«

Solo.

I Sorø Lund
der skal Du vandre
ved Aftenstund,
og lytte til
Bøgenes hviskende
Strengespil,
og ret forstaa
Skovens vingede
Fløjter smaa.

Paa Sorø Sø
der skal Du gyng
ved sivgro't Ø,
og lytte til
Bølgernes bævende
Harpespil,
og ret forstaa
Havfruens Sang
fra det dybe Blaa.
18 Ja Guds Natur,
det er dog Tonernes
aabne Bur!
Saa fang dem snildt:
Stæk ikke Vingen!
Tæm den mildt!
Og En, To, Tre -
er de Romancer,
skal Du see!

Kvartet.

Og pippet eensom en fattig Fugl:
Det er Efteraar!
Er Nattergalenes grønne Skjul
kun Stormenes Orgelpibe hul,
saa er det trist,
men ikke hist
hos Sorø's Organist!
Saa sidder Du lunt i panelede Stuer,
begrænset af hundrede Frøkner og Fruer,
og nipper iblandt til de funklende Druer,
og fylder Papiret med Prikker og Buer!
Og saa faar Du Brev fra frankerende Venner,
og jævnlige fra Folk, som Du slet ikke kjender!

Og Borgeren skikker Dig slagtede Ænder!
Og Du faar Kritiker fra agtede Hænder!

19

Kvad.

Thi aldrig maa Du hænge
din Lyre hen:
Du tærer Holbergs Penge,
husk det, min Ven!
Hans Minde, det skal give
Dig Viddets Blus, -
men Du maa aldrig blive
Jeronimus!

Og skriv os saa et Sangspil,
hel frydeligt,
thi saadant er der Trang til,
betydeligt!
Ja slaa kun dine Streng
med Klem og Fynd, -
men slaa ej dine Dreng,
for det var Synd!

Danmarks Frihed. (Den 5. Juni 1860.)

Frihed! Du Nordens kjække Mø,
badet i Blod, kun ej i Taarer,
født paa den grønne, gyngende Sø,
og med Malm i de svulmende Aarer:
20 Solbrun om Kinden,
vild som en Bjørn og let som Hinden,
sad Du ved Strand med Muslingkrans,
og sang Takten til Sværdenes Dans,
og lod Lokkerne flagre for Vinden.

Munkene traadte Kirkesti,
snart kunde Kæmpen Korset finde;
da var din Enevælde forbi,
Du blev buret i Klosteret inde.
Brynjen Du sprængte,
Sløret Du tog og Spydet slængte;
flittig Du bandt din Rosenkrans,
og dit Øje fik mildere Glans;
men paa henfarne Tider Du tænkte.

Tugt og tæmme fløj Du ud;
det var et Skjær af Fremtids Morgen,
Borgherren tog Dig til sin Brud,

Du blev Frue, men Frue paa Borgen!
Forrest af Alle
red Du i Skovens lyse Sale,
jog med din Falk ved det blaanende Hav;
men en Hyttedør var Dig for lav,
og en Borgermands Trapper for smalle.

Vingede Frihed! Lange Aar
pynted man Dig med Fløj! og Flitter;
Terne Du var i Kongens Gaard,
men en Fange bag gyldene Gitter.
21 Lønlig og stille
sneg Du Dig til de Unges Gilde, nynnede ved Strand din Barndoms Sang: Da sprang
Kongsporten op, saa det klang gennem Krigslarmens Dønninger vilde.

Gjenfødte Frihed! Du som nys
vaagnede ved Danmarks Moderhjerter,
vaktet som Rosen ved Vaarsolens Kys,
kom og deel hendes Fryd, hendes Smerte,
styrk hende atter!
Tag hendes Aag, naar Byrden matter!
Læg dine unge Skuldre til!
Da forynges og sejre hun vil,
hun og Du, hendes gjenfundne Datter!

C. M. Wengel. (Den 28. Sept. 1859.)

Før Skoven tog sin Vinterdragt,
før Snee blev om din Isse lagt,
Du kom i hvide Klæder!
Ak, Skoven den har Kranse nok:
Dem rækker Dig en Venneflokk,
mens mangt et Øje græder.

22

Thi trofast var Du mod din Ven,
og glad og gjerne gav Du hen
hvad Smil Du fik i Eje;
og uden Larm, men dog til Fryd,
som Kilden med sin sagte Lyd,
Du vandred dine Veje.

Og Kilden i det tause Krat,
den synger nu ved Dag og Nat
veemodelig dit Minde;
som den din Aand sin Støvvold brød,
og den skal gennem Grav og Død
i Naadens Hav udrinde.

Nordens Kirke. (Ved Kirkemødet 1857.)

Jeg veed en gammel Kirke - dens Taarne er tre -
ombrust af Havets rullende Torden,
snart staar den mellem Blomster, snart staar den i Snee,
dens Navn det er Kirken i Norden!
Ansgar har den bygget; med Blod er den kjøbt;
til den blev jeg baaret, i den er jeg døbt,
fra den skal jeg sænkes i Jorden.

23

Det Taarn imod Syd staar i Bøgenes Ly,
og Kingo gav Sangværket Tone;
og Taarnet mod Vester har Guldspir i Sky,
det smedded Sanct Olaf af sin Krone;
men Taarnet i Øst stander Broderen nær,
der hænger Gustav Adolfs korsdannede Sværd,
som splintred den romerske Trone.

Og vel er Kirkens Væg baade gammel og svag
og haver saamangen en Fure,
men Han, som er Herre over Tordenens Brag,
han leder og Lynet fra dens Mure;
han rejser sine Taarne med Kløkker i Sky,
han aabner sine Haller, den Trætte til Ly,
han selv er sin Kirkes gode Kure!

Ved Løvspring.

Hvor Skoven dog er ung og frisk!
See, Bøgen dækker op sin Disk
med grønne Kræmmerhuse;
det unge Krat
har Fjer i Hat,
og alle Bække bruse.

Skovbunden blinker blaat og hvidt,
hvor Bien gjør en vims Visit
hos Myren og hos Billen;
24 og Sivet staar
og nejer for
sin unge Moder, Kilden.

Mariehøns i broget Ham
sig sole hos en Hanekam,
som de var i Familje;
i Dalens Ly
fremtitter bly
den søde Klokke-Lilje.

Og hist den alleryngste Snegl
forsøger sig for fulde Sejl,
men krybe kan han ikke;
det er for svært!
Han har kun lært
det første Tag: at ligge.

Kun Bregnen staar endnu forknyt,
og krænger sine Vifter blødt,
og synes fast at sove;
den tænker paa
de Tider graa,
da Bregnerne var Skove.

Og Egen trodser Vaarens Værk,
og strækker sig saa muskelstærk,
og vejer sine Kræfter:
Smaa Bøgeskud
spring I kun ud!
Jeg kommer lidt bagefter!

25

Med Fuglesangen gaar det smaat,
men Gjøgen i sit grønne Slot
er kommen paa sin Hylde;
utrættelig
hun øver sig
som Skovenes Sibylle.

Ja alt er nyt og friskt og ungt!
og hvem kan aande vintertungt
i disse lyse Telte,
hvor Haabet staar
med Krans om Haar
og broget Blomsterbelte!

Den Lovende.

Han var saa ung og modig,
med Tro paa sig selv;
hans Haab var en skummende,
foraarsfrejdig Elv.

Og alle Folk hviskede:
Hvor *Han* dog er lovende!
Det klang i hans Øre
som Fuglesang i Skovene.

Og Nabo og Gjenbo
gav *Ham* gjerne Prisen:
26 Han bliver til Noget!
Han kommer i Avisen!

Saa vilde han plukke
den Krans, der var spaa't;
han vilde være Ax,
da han næppe var saa't.

Saa blev han til Noget,
kun i Ingenting stor,
Noget af alt det Lidet,
man kan blive paa Jord

Og hvergang de hviskede:
Hvor *Han* dog var lovende
Det klang i hans Øre
som Øxehug i Skovene.

Ak, da han vandred did,
hvor Natten er lang,
da kom han i Avisen:
Det var den første Gang.

Til Vedbenden

Vedbend fra den grønne Skov,
aldrig rørt af Sax og Spade,
giv mig dine sidste Skud,
med de friske, blanke Blade!
27 Jeg vil flette dem i Krans
mellem blaa og hvide Klokker,
til et simpelt Diadem
om min Dronnings lyse Lokker.

Du og hun, I passe godt:
Vaar og Høst hun er den samme!
Den Natur, som fostred Dig,
den var ogsaa hendes Amme!
Og hun klynger sig som Du
til det Land, hvor hun er baaren!
Og naar Frostene ligger tung,
tro som Du hun venter Vaaren!

Derfor Du o Vedbendblad,
kun af Sol og Dugg beskrevet,
taler, tyst men inderlig,
om den Vaar, vi sammen leved!
Men naar seent engang i Høst
træt Du falder fra din Ranke,
veed hun dog: hun skilles ej,
kan ej skilles fra min Tanke.

Vuggevise.

Sov mit Barn, sov længe,
jeg rører Vuggens Gænge,

vifter Fluen fra din Kind,
28 kalder Drømmen til dit Sind;
sov mit Barn, sov længe!

Frodig som en Ranke
Du voxer for min Tanke,
voxer fra din Moders Arm
ud i Verdens vilde Larm,
frodig som en Ranke.

Glem dog ej din Vugge,
og ej din Moders Sukke!
Voxer Du fra Barnekaar,
glem dog ej dit Fadervor.
Glem dog ej din Vugge!

Lykkens Roser røde
kun mellem Torne gløde;
Tornen tager jeg for mig,
Rosen gjemmer jeg til Dig:
Lykkens Roser røde!

Vaagn med Smil om Munden,
saa fro som Fugl i Lunden!
Reden din er lun og blød:
Moderfavn og Moderskjød;
vaagn med Smil om Munden!

Paa Koncerten.

Træd ind min lille jyske Cousine,
iaften maa jeg være Vært!
Jeg seer det paa din spørgende Mine:
Det er første Gang Du er paa Koncert;
nu sætter jeg mig her ved din Side,
som ovre i Præstegaarden tidt,
og saa skal Du faa Alting at vide,
naar Du bare vil spørge mig lidt!
Du forvirres da vel ikke
af de kjøbenhavnske Blikke,
eller blændes Du af Lysenes Glans?
Er Du virkelig saa bange
for Studenternes Sange,
eller har Du kun for Hedelærken Sans?
Længes Du efter din lyngbrune Hede,
hvor de blegrøde Lyngklokker gro? -
Lille Anine, slaa Dig til Ro,
gjør ikke vore Sangere vrede!
Nu strømmer det med Eet gjennem Salen
i mægtige, brusende Fald,
og der er ikke længere Talen
om det sidste fortryllende Bal;
hver Tone sig styrter forvoven
i Ringdans med Kraft og med Ild,
saa Fuglene derude i Skoven
skulde lytte forundret dertil;

hør, nu kommer Folkevisen!
Den maa næsten vinde Prisen,
den er slet ingen brusende Elv;
30 nej, den gaar saa jævn, beskeden,
som en Strømpemand paa Heden:
Den er ligesaa jydsk som Du selv!
Kjære Anine, lad Andre nu lytte -
denne Vise, den gjør mig saa blød!
Har Du glemt, hvor alvorlig den lød
i Hedebondens lyngtakte Hytte?

Kan Du huske Anine, kan Du huske
den Aften, jeg skulde rejse bort:
Sancthansormen lyste mellem Buske,
Jordens skønneste Hjem det var vort;
jeg sagde Dig farvel uden Ende,
og bad Dig ikke glemme din Ven,
og langt borte kunde jeg kjende
din snehvide Kjole igjen!
Da fornam jeg Savnets Smerte,
da fornam jeg i mit Hjerte,
at, hvorlangt jeg i Verden drog ud:
Kom jeg dog fra Dig og dine
brune Øjne, min Anine,
kun et eneste Pileskud!
Svar mig, min Hemmelighed kjender Du næsten,
lad din kjære lille Haand være Bud!
Du vil virkelig være min Brud?
- Ja, skal vi saa rejse over til Præsten!

Tulte.

Tulte var en Høne,
saa skøn, saa skøn af Krop:
Sorte Fjer med søgrønt Stænk
og snehvid Hovedtop.

Naar et Æg hun havde lagt,
forkyndte hun det lydt;
Alle maatte høre
det vigtige Nyt.

Ægget var saa stort og rundt,
og Smagen underfuld;
Hviden som Silke
og Blommen som Guld.

Fjernt paa Japan gav hun
sit første spæde Kluk;
derovre var hun født,
men paa Sjælland blev hun skruk.

Paa en Pind af Bambus
hendes Moder havde siddet,
til hun blev en skønne Dag
strangulert og spiddet.

Saadan er nu Landets Skik,
og Tulte var et Barn;
dog, skjøndt ung og ganske gul,
ej ganske uerfaren.

32

Sejklar laa i Havnen
den gode danske Brig;
vips var Tulte der ombord,
til Sjællands Ø hun gik.

Her kom hun i Gaarde,
og her blev hun sit Kjøns
Ære og Stolthed
blandt alle Egnens Høns.

Hanen var Kineser
og Noget af en Laban;
bejled strax til Tulte,
fordi hun var fra Japan.

»Jeg er født derovre,
hvor Palmerne gro!
Vi er i Familie,
vi passe, vi To!

Røddjet er hveranden Høne
af Længsel efter mig!
Siig nu, om Du vil ha'e mig:
Ja eller Nej?«

Tulte sagde Ingenting,
hun saae han var en Laps,
hakked ham saa med Næb og Klø'r;
det var saa beesk en Snaps.

Alt hvad han gjorde Hanebeen
med dristige Sving,
33 alt hvad han bandte og galte -
det hjalp ham Ingenting.

Tulte gik saa eensom
i Pilenes Ly:
Da klang fra det Fjerne
et sødt Kykleky.

Det var ingen Kineser,
det hørte hun strax;
den Hane var nok
af en anden Slags!

Beskeden, fra en Mødding,
han sendte sine Suk;
Tulte blev saa underlig,
hun svarte med et Kluk.

Da viste sig den Riddersmand
med Sporer paa sin Hæl;
Tulte blev saa underlig,
hun kjendte sig ikke selv.

»Det var dog mærkværdigt
saa han kunde gale!
Sikken en Røst!
og sikken en Hale!«

Bryllup inden Aften,

det var en afgjort Sag;
Hanen stod paa eet Been
den hele lange Dag.

34

- Nu er Tulte Oldemo'r,
og hver en artig Kylling
viser hende dyb Respekt
og kaglende Hylding.

Nu er Tulte Dronning,
og overalt hun agtes:
Det maatte være Hungersnød,
om Tulte skulde slagtes!

Efter Stormen.

Nu ligger Du ramt, Du stolte Bøg!
og husvild flagrer den flinke Gjøg,
som før sad lunt inden Grene;
nu ligger Du ramt, med spaltet Bryst!
Før Stormen skover sin gule Høst,
den mejede Dig alen.

Jeg saae Dig i Maj, da Du sprang ud,
med flimrende Dun og lyse Skud,
som Frosten ej kunde slukke ;
ved Kveld var Bladet i Knop indsvøbt,
om Natten blev det i Duggen døbt,
ved Morgen sprang det af Vugge.

En eneste Nat gjorde Knop til Blad,
en eneste Nat har nu splintret ad
35 din lodne, mægtige Stamme!
Din Krone slæber i Slud og Støv,
og Hjorten vrager dit runkne Løv,
Du er dømt til Baal og Flamme.

Men naar til Vinter vort Arnested
Du giver Tunger at tale med,
som højt for Stormene lue:
Da skal Du selv, mit eget Træ,
min Vandrings Hvile, mit Sommerlæ,
jage Vinteren af min Stue!

Tonerne.

I gaa Bud mellem Himmel og Jord!
Trofaste Venner i Sorg og i Lyst,
I gaa Bud mellem Bryst og Bryst!
I kan mildne
Graad paa min Kind,
I kan ildne
Sol i mit Sind.

Toner, stærke Toner, vingede Slægt,
aldrig tyngtet af Tankens Vægt!
Fuglenes Frænder, som flagre mod Sky,
mødes og skilles og mødes paany!
36 Ordet maa klyve
saa møjsomt op:
I kan flyve
mod Stjernetop.

Toner, rene Toner, hellige Vagt,
styrkende Strømme med luttrende Magt!
Tordnende Skarer med straffende Røst,
dalende Duer med svalende Trøst:
Kom, naar det skumrer
engang i Kveld!
Syng, naar jeg slumrer,
et mildt Farvel!

I Kirken.

Se Kirken er pyntet inden og uden;
nu holder Han Bryllup, men jeg er ikke Bruden.

Nej Bruden sidder med Krans og Slør;
jeg skjuler mig taus ved Kirkens Dør.

Hun sidder hos ham i Prunk og Stads,
ved Fattigblokken har jeg min Plads.

Og Præsten ham spørger: Har i Verden vide
kun hende Du fæstet, som knæler ved din Side?

37

Men jeg spørger Alle, som er til Bryllup buden,
og jeg spørger Præsten, og jeg spørger Bruden:

Hvad skal til at fæste, hvad skal til at binde
To til hinanden, Mand til Kvinde!

Skal der Guld om en Finger? Og Jaord i Hjemmet?
Skal der lyses i Kirken ? Er hun ellers ham fremmed?

O Guldet om Fingeren kun kort skulde gløde,
om ej der var Flamme i Hændernes Møde!

Og Jaord i Hjemmet et Nej skulde føde,
om ej der var Jaord i Læbernes Møde!

Og heller maatte Præsten lyse for Døde,
om Samfund ej lyste fra Øjnenes Møde!

Ja han, som vies i denne Stund,
har fæstet mig baade med Haand og Mund.

Han fæstede mig ved Maanens Skin,
saa varmt da blussed min unge Kind.

Nu brænder Solen saa mangefold,
min unge Kind er saa nattekold.

Ja han, som vies i denne Stund,
har fæstet mig baade med Haand og Mund.

Men det skal Ingen i Verden vide,
ej hun, som gaar ved hans højre Side.

38

Lad dem kun vandre ad Kirken ud,
Brudgommen og hans unge Brud!

Til Kirkegaardsporten følger jeg dem,
herinde, herinde har jeg mit Hjem.

Fuglekvidder.

Kvivit, Kvivit!
I Bøgenes Skygge
vi Smaafugle bygge
og kvidre saa glad;
med Sol er vi oppe,
med Solen vi hoppe
fra Blad og til Blad;
og trøstig vi synge,
mens Vindene gynge
vor luftige Stad.

Kvivit, Kvivit!
o kom Du, som vanker
i sorgfulde Tanker
vor Glæde saa nær!
Og bort skal vi sjunge
det Mørke, det Tunge,
og Sukkenes Hær!
forsøde din Slummer
og løfte din Kummer,
saa smaa som vi er.

Kvivit, Kvivit!
Ja, er Du bedrøvet,
saa kom under Løvet
og luk ej dit Bryst I
Thi Skoven har Hjerte
for Menneskers Smerte!
og Skoven har Trøst!
Den kvæger og svaler,
og dulmende taler
Smaafuglenes Røst.

Paa Kastelsvejen.

Hvor Sneen slaar en takket Bord
om Sundets staaigraa Silke,
og Maagen sejler let og frit,
mens Rimen tegner tæt og hvidt
de allermindste Stilke;
hvor Fuglesang og Bølgeskvulp
kappes ved Sommerstranden:
Der hilse tvende Sygehjem
saa alvorsfuldt hinanden.

De Blindes Hjem, de Døves Hjem,
hvor sørgelige Navne!
40 Hvad maae de ikke bede om,
og længes mod og lede om,
og sukke for og savne!
De Blindes Hjem, de Stummes Hjem,
det mørke og det tause!
En evig Nattettime hist,
og her en evig Pause.

Ak ham, hvis Øjes Lys er slukt,
som har hørt op at haabe,
ham glæder ikke Solens Glans,
og ikke Vaarens Blomsterkrans
om Sundets sølvblaa Kaabe;
og ham, hvis Læbe kun er Laas
for Tankens stille Fanger,
ham fryder ikke Bølgens Brus
og ikke Løvets Sanger.

Men, ringer ingen Klokketklang
den tause Skare sammen,
dog gaa de ej Guds Hus forbi,
og Ordet træder sig en Sti,
fast Ingen svarer Amen;
de høre ikke Tordnens Brag,
fornemme dog saa nøje
Naturens tyste Hjerteslag
og Røsten fra det Høje.

Og mens den Blindes sikkre Haand
de vege Vidjer fletter,
saa holder Tanken Nattevagt
41 og fletter Lys og Stjernepragt
i disse dybe Nætter;
og Tonevældet ruller frem
fra dobbelt søde Strenges;
da vugger sig hans Fattigdom
paa Kjærlighedens Gænge.

Men Du, som her kan færdes glad,
med aabent lyttende Øre,
hvis Øjes Sø er ej lagt til,
hvis Læbe fik et Strengespil,
som Tanken frit kan røre:
Gaa ikke blind og døv forbi
de Hjælpeløses Havne,
thi Du fik ganske uforskyldt
hvad de med Suk maa savne!

Paa Badehuset.

Her er den allersolideste Kursal:
styrkende Strømme for Legem og Aand;
her har Du og en moderne Figursal:
Levende Modeller for Kunstnerens Haand!
Her kan Du vaske Dig,
boltre Dig, pjaske Dig,
strække dine Muskler saa kjækt som en Eg;
eller paa Sandbund,
42 frisert à la Vandhund,
lege Delphinernes Leg.

Hist seer Du en af Befolkningens Bryggere,
saadan omtrent som til Verden han kom!
Skaldet som da men betydelig tykkere,
staar han som en Synder, der venter sin Dom:
Langsomt forsvindende,
maalende Trinene,
plumper han paalangs i den grønlig Sø;
klamrer sig snøftende,
Graderne drøftende,
tæt mod den gyngende Ø.

Her ser Du Taarerne bitterlig trille:
Fader og Søn vil nu strax gaa tilsø's;
ak, men det kniber saa haardt for den Lille,
bedre han synes om Kjærtegn og Kys;
ængstlig han skeler,
de dryppende Seler
han kun med en gysende Rædsel kan see;
i ham det spjætter!
Men Springet, det letter:
Nu kan han magelig lee.

En sætter rask i de straalende Bølger,
(ham falder Vandvejen slet ikke tung!)
raaber til Fætter, som nølende følger:
Faa Dig »en Gammel«, saa bliver Du ung!
Lystig han vugger sig,
dristig han dukker sig,
43 skyder tilbunds som en flygtende Sæl;
eller han sætter
flinkt over Fætter
højt fra den tangede Pæl.

Ens Uniform har de Simple, de Rige:
Bølgerne kjende til Mennesker kun!
Havet det jævner, Havet gjør lige,
kysser dem Alle med moderlig Mund;
hvad end besværer Dig,
Bølgen dog bærer Dig,
løsner din Byrde og letter din Gang!
Hvad end betynger Dig,
Havet dog synger Dig
altid en styrkende Sang!

Paa Kvisten.

Min Gjenbo er en Mur og mit Skjul er en Kvist,
og Loftet kan jeg magelig række;
men Solen er min Ven, og han smugler med List
sit Guld mellem Tagenes Sprække;
jeg sidder som en Drot i mit ensomme Bur,
og byder baade Fortid og Fremtid til Kur.

Men kommer saa den Tid, da den liflige Dugg
sig sænker over Skovenes Kroner,
da da hører jeg vel intet til Nattergalens Suk
og maa nøjes med en Lirekasses Toner;
men Drømmeguden melder sig dog tilsidst,
og gjør mig Besøg paa min høje Kvist.

Da glemmer jeg Byen og dens evige Støj,
og tænker paa alle mine Kjære,
og spørger Kattens Mjaven, i Mangel af en Gjøg,
hvor nær vel mit Bryllup kan være?
og nikker saa godnat til hver eneste En,
og nikker saa længe, til jeg sover som en Steen.

Stambogsblad.

Min Barndoms Legesøster og Veninde,
far vel fra Danmark og lev vel i Norge!
Men om jeg vilde raabe: Glem ej Danmark!
Og om jeg vilde raabe: Glem ej Vallø! -
Da skulde Skoven ryste sine Løkker,
og Søen tørres ind i stum Forundring,
og Taarnet revne i retfærdig Harme,
og Blomsterne med tusind Munde svare:
Du Tosse! Troer Du hun kan glemme Vallø,
troer Du, hun glemmer Hjemmets søde Luftning,
der virked tyve Somres Blomstertæpper
og tyve Vintres hvide Bøgetelte?
troer Du, hun glemmer disse kjære Stier,
hvor hun har traadt sin Barndoms travle Tøffel?
45 Troer Du, hun glemmer gamle Melodier?
Troer Du, hun glemmer Os og Os og Os!
Nej! fast som Sædemanden følger Furen,
og fast som Spurven følger Sædemanden,
saa fast vil hendes Tanke følge Danmark,
og Mindets Fugle kredse hendes Tanke!

Lær mig.

Lær mig Nattens Stjerne
at lyde fast og gjerne!
Ej at vige fra den Vej,
Himlens Gud tilmaalte mig!
Lær mig Nattens Stjerne!

Lær mig Markens Blommer
at bie paa min Sommer,
midt i Verdens dybe Vee
at spire under Vintersnee!

Lær mig golde Hede,
Du brune Lærkerede,
nøjet med en fattig Høst,
at huse Sangen ved mit Bryst!

Havets Bølge-Hære,
lær mig mit Aag at bære,
og som I, naar Sol gaar ned,
at spejle lidt af Himlens Fred!

46

Lær mig grønne Lunde
at skygge, om jeg kunde,
hver som kommer mig forbi,
Ven og Fjende paa min Sti!

Sol i Aftensvale,
lær mig den Kunst at dale!
Kun mod Nattens Dyb at gaa,
for nyfødt atter at opstaa!
Lær mig Sol at dale!

Modersorg.

Saae Du ham min lille Dreng
med den lyse krøllede Lok?
Saae jeg paa ham længe,
jeg saae dog aldrig nok!
Ak saa tom, saa tom, saa tom
staar nu hans lille Vugge,
mens mit stakkels Bryst er fuldt
af Savn og dybe Sukke.

Milde Jesus, Du var haard,
Da Du tog ham bag Stjernerne smaa!
Trængte Du til Engle!
Ak Jorden har saa faa!
47 Gav Du ham et Vingepar
og Himlens lyse Glæde,
hjælp da mig som ingen har,
o hjælp mig til at græde!

Korsets Vej.

Et Kors det var det haarde, trange Leje,
som Jordens Børn gav Frelseren i Eje!
Kun Had til Bolster og kun Haan til Hynde
fik Han, der ikke kjendte til at synde.

Nu vajer Korset højt i Folkets Banner,
og By ved By en Korsets Kirke stander;
mod gyldne Kors sig Aftensolen bryder,
og Korsets Ord fra tusind Tunger lyder.

I Kirkens Korsgang for det høje Alter,
der mødes Ung og Gammel, Fløjl og Pjalter;
i Kirkens Korsgang under ranke Søjler
gaar Klang af Daabens Vand og Gravens Nøgler.

Ja Korset knejser over Land og Bølge,
og Hvo vil ikke Jesu Indtog følge!
Og Alle komme de med Palmegrene,
men Hvo vil være Simon af Cyrene!

48

Det er saa let at lægge Kors paa Andre,
det er saa tungt med Korset selv at vandre;
men vil Du favne Ham i Aftenfreden,
saa maa Du følge ham i Middagsheden.

Vel Dig, som gik med ham i Livets Trængsler,
for Dig gaar Dødens Port paa lette Hængsler |
Vel mig, om Stav jeg kan af Korset skjære,
da gaar jeg let, hvor Vejene er svære.

Til Solen.

Vær hilset høje Sommersol,
du stærke, rige, milde!
Nu knæle for din Kongestol
de Vinterstorme vilde!
Snekongens blanke Brynje brast,
ham ramte dine Lansekast,
den hvide Fløk blev bange:
Saa Fuglen i den grønne Lund,
og Bølgen fra det dybe Sund
kan sjunge Sejerssange.

Ja hilset være Du, hvis Arm
strø'r Guld til alle Sider,
saatidt din kongelige Karm
mod Vesterhvalvet glider;
49 hvad Verden kalder slet og godt,
hvad Verden kalder stort og smaat,

vil Drotten ikke dømme:
Men Fiskerbaad og Kongestad
og Rosenbusk og Neldeblad
faa lige gyldne Sømme!

Hr. Mikkel.

Hvor Syren flokkes om Bøgens Fod
i Skoven dybest inde,
der sidder Hr. Mikkel, han er saa mørk
i Sinde.

Sørgmodelig vifter hans gode Svans
omkap med Skovens Bregner;
Kosten er knap, til et daarligt Aar
det tegner.

Min Bug er slunken, min Hals er tør,
og mine forsultne Unger,
de skrige saa forfærdelig
af Hunger!

Saa axler Hr. Mikkel sit røde Skind
i Skovens høje Sale,
og kæmmer med en Tjørnekvist
sin Hale.

50

Og spejler sine Tænders Rad
udi den klare Kilde,
og lusker saa gennem Krattet tyst
og stille.

Nu svinger han om Skovens Pynt,
hvor Ax for Vinden bæve,
Hans Øje lyner, - hvilket Syn
for Ræve!

Paa Marken græsser en skøn Flok Gjæs,
Hunden er falden i Staver,
og Vogterdrengen sliber sig
en Skraber.

Hr. Mikkel troer sig i Paradis,
det kriller ham i Bugen,
og sagte, sagte lister han
langs Rugen.

Et Sæt, og som et lydløst Lyn
en smækfed Gaas han snapper sig,
og saa afsted, - jo I kan tro
han rapper sig.

Tilskovs, tilskovs i Huj og Hast
han med sit Bytte springer,
det var som selve Gaasen gav
ham Vinger.

Bag sig han hører Skrig og Skraal
fra hele Gaaselejren
og Hundeglam, - nu kniber det
med Sejren.

Jens Vogter er paa Sokkerne,
han raaber til sin Støver:
Vær flink, Pasop! lad see, Du taer
den Røver!

Og Hunden piler rask afsted
med Snusen og med Snøften!
Men hvor er Mikkell? han er væk,
over Grøften!

Og Hunden fritter Blomsterne,
de hvide, blaa og gule;
halloj, I Smaa! hvor har den Ræv
sin Hule?

Men Mikkels Fod er Fløjl og Filt,
Smaablomsterne see ham neppe; -
da springer en skræmmet Hare op
bag en Skræppe.

Den Leg den huer Pasop for godt,
han sætter efter Haren;
Jens Vogter fløjter, - men Mikkell er frelst
af Faren.

Sin Hule naaer han ad lønlig Sti
gjennem Tjørn og høje Nelder,
nu sidder han ganske lunt og godt
i sin Kjælder.

Og mens hans Unger med lystent Blik
den lækkre Gaas betragter,
Hr. Mikkell med højstegen Tand
den slagter.

Jo der blev Gilde i Rævens Gaard,
den Steg er ganske vakker,
det er rigtig Mikkels Aften, jo
jeg takker.

Det rygtedes ogsaa vidt og bredt
til Slægt og Venner i Lunden;
Maaren gik og slikkede sig
om Munden.

Vuggerne.

En Vidiekurv paa Gænger smaa,
det var den første Vugge Du saae;
den anden ejed Livets Varme,

det var din egen Moders Arme.

Saa vugged Dig din Gynghehest,
og Baaden i en munter Blæst,
53 og Træets heldende, tunge Grene,
naar Du og Æblerne var alene.

Saa vugges Du af Drøm paa Drøm,
og gynger snart paa Livets Strøm,
og tumles snart af barske Bølger;
held Dig, om En derud Dig følger !

Men sagtere det gaar igjen,
alt mod den sidste Vugge hen:
Den første havde Puder bløde,
den sidste er saa kold og øde.

Dog hvor din Vugges Gænger gaa,
og om med Svanedun eller Straa;
husk, Livet her med Smil og Sukke,
det er kun Evighedens Vugge!

Mellem Gravene.

Hist sig Marmorhøje brede,
her er kun en Tue for et Tab!
Men dernede, ja dernede,
der er Lighed, der er Broderskab.

Under hviden Marmorbue
er ej bedre Søvn end under Græs,
over Gravens lille Tue
vælter Jordelivets høje Læs.

54

Hertil kun og ikke længer
gjælder Kindens Rødme, Guldets Glans,
og et Pust fra Graven sprænger
jordisk Æres tornefulde Krans.

Tause Grave, højt I spotte
Verdens Roes og Verdens Smigerord!
Sporet, som en Stormand traadte,
kan I jævne med en Spade Jord.

Her vi mødes, mødes Alle
i en Port, som ej af Trængsel veed,
dog dens Fløje er for smalle
for et Gran af jordisk Herlighed.

Ja i Dødens dunkle Sale
prentes Livets rette Lærebog,
Graven selv forstaar at tale
meer end alle Gravens Tankesprog.

Ved Juletid.

Sneen ligger tæt og blød,
til sin gode Julegrød
Bonden hjemad drager
langs den hvide Ager;
rapt han kører,
mens han snører
Kraven tæt om Hals og Ører.
55 »Her er Kroen - Hej Du Smaa,
»fly mig Mosten! - kør saa paa!«
Lifligt klukker Dunken,
dybt i Halmen sunken!
Slæden helder,
Pidsken smelder,
Hesten ryster sine Bjælder.
Kragernes Hær
kredser i Ring
Hjemmet er nær,
nu blot et Sving:
Lyset blinker gjennem Ruden!
Ved det varme Fad
er han kisteglad,
hos sin Viv og sine Glutter;
tumler med den Smaa,
som har Faldhat paa
og med røde Kinder strutter.

Men i Byens lune Favn,
her i Kongens Kjøbenhavn,
her er Gaden sølet,
her er Folk forkjølet;
Sneen smelter,
Støvlen ælter,
i Butikken ind man vælter.
Bag den overfyldte Disk
Svenden spiller som en Fisk:
»Den er meest moderne!
Sex af dem? Saa gjerne!«
Hør, hvor Mutter
56 staar og prutter
om et Flag til sine Gutter:
»Faar jeg det ej
for to Mark og fem,
gaar jeg min Vej,
siger jeg Dem!«
Ak, men Svenden protesterer.
Døren ikke staar,
Klokken slaar og slaar,
medens Vægterkoret grynter,
hvor endnu lidt Snee,
- hyggeligt at see -
Torvets Juletræer pynter.

Paa sin Kvist en ung Student
sidder som en Indebrændt;
Byens Julekage
vil ham ikke smage:
»Den er vandet!
Nej paa Landet
faar man noget ganske Andet!«

Og hans Tanker ile frem
mod hans glade Barndomshjem:
Mageløse Syner!
I et Hav af Dyner
Helten segner
og det regner
tæt med Kringler og med Klejner!
Latter og Sang
Dagen saa lang,
saa gaar det løs,
57 Panter og Kys!
og saa drømmer man saa dejligt!
- Hjemmets favre Fugl
leger med ham Skjul,
han er mellem lee og græde;
men i Mindets Favn
spirer af hans Savn
lidt af Barnets Juleglæde.

Savoyarddrenge's Sang.

Jeg danser og drejer paa min Lire saa fro,
og min lodne Ven gaar paa Fire og paa To;
men ej kan jeg glemme
de Bjerge derhjemme
og Køerne, som kjendte min Stemme.
Og tidt maa jeg holde mit Øje paa Klem,
at ikke jeg skal synge mig Taarerne frem:
Thi hvor kan jeg smile,
og hvor kan jeg hvile,
naar jeg tænker paa de tusinde Mile!
O, vinder jeg tilbage til Bjergene blaa,
hvor sødt, hvor sødt skal jeg hvile paa Straa,
og juble og tralle; -
men skulde det falde,
Gud veed om jeg saa finder dem Alle!

Efteraarsstormen.

I Sommer var Skoven saa grøn, saa grøn,
og Kvidderen gik saa lunt iløn.

Da blæste Stormen sin vældige Lur,
det skjalv i den tætteste Blademur.

Og anden Gang han tog Luren fat,

da falmede Skovens grønne Hat.

Men tredje Gang, da sank hvert Løv,
og Bladene fløj i Slud og Støv.

Alt blev plyndret en Efteraarsnat,
nu holder Vintren sit Indtog brat.

Alt er saa koldt og tomt og øde,
mangen en Bøg blev dømt til Døde.

Hvor blev Du af, Du milde Sol?
Stormen har taget din Kongestol!

Blegnet er hver en Rosenblomme,
Somren er omme, Somren er omme!

- Men Fattigfolk prise Stormens Rov,
Lidt Brændsel de sanke til Husbehov.

Og Vintren, som er saa streng og haard,
den læger nok selv de slagne Saar.

59

Den kaster sin Kaabe, hvid og blød,
om hver en Vunde, som Stormen brød.

Lad Vintren kun være streng og haard,
der kommer engang saa lys en Vaar.

Det veed hvert eneste lille Frø:
»For ret at leve man først maa dø!«

Det veed hvert eneste lille Skud:
Engang raaber Solen: Spring ud, spring ud!

Eja, hvor bliver det sødt at see
den første Blomst i den sidste Snee!

Beethovenske Stemninger. (Sonata quasi Fantasia.)

1. Adagio.

Mig fryder ej den lyse Dag,
ej Skovens gyngende, grønne Tag,
ej Stjernen i det Høje;
thi Taarens evige Bølgeslag
forstenet har mit Øje.
Se Lundens Sanger gaar til Ro,
og Barnet sover fast og fro,
60 og alle Trætte senges:

Hos mig vil Søvnens ikke bo,
jeg lider og jeg længes.

En brusten Harpe er mit Sind,
der dirrer vildt for Nattens Vind
i brudte Melodier;
som dysser ikke Øjet ind,
og som dog aldrig tier.

Saa saare har jeg stridt og grædt,
mit Bryst har banket sig saa træt,
nu kan det ikke længer;
af Verdens Sminke er jeg mæt,
til Lægedom jeg trænger.

Guds hellige Engel, see herved,
vift med din Vinge Kjølighed,
kom styrk mig, sval mig, gjem mig!
Og faar jeg blot et Pust af Fred,
O Herre! kald saa hjem mig.

2. Allegretto.

I tusinde Solglimt,
I puslende Smaa!
som, klarende Vældet
og rødrende Fjeldet
og kantende Løvet
61 og sribende Støvet,
saa legende gaa;
her er en Bedrøvet,
som trøste I maa!
I blinkende Vifter
fra Solstraale-Kransen,
I mister ej Varmen,
I taber ej Glansen,
om Guldet I drysse
paa Liv eller Død!
om Rosen, I kysse,
er hvid eller rød!

I jublende Fugle,
som kvidre og slaa;
I Klokker, som ringe,
naar Knopperne springe,
I Fløjter, som klage,
naar Stormene jage,
I vingede Smaa:
Før snart I bortdrage,
I fryde mig maa!
Mit Bryst er en Rede,
saa tom og saa stille,
thi Haabet er fløjet
med Tonerne milde;
nu boer der en Ugle,
som klynker saa haardt;
syng op I smaa Fugle
og jag hende bort!
Og I mine Blomster,

62 I hvide og blaa!
som tjenende smykke
den højeste Lykke;
som, kransende Baaren,
bedugges af Taaren,
I duftende Smaa:
Et Varsel om Vaaren
I bringe mig maa!
I søde Konvaller
fra Skovenes Dybder,
smaa Nonner fra Løvkirkens
kjøleste Krypter:
O smil mig imøde,
Du duftende Snee!
at Smilet kan døde
min dybeste Vee.

3. **Presto agitato.**

Nej det spænder og det brænder
og det jager i mit Bryst,
og det hamrer og det jamrer
og det klager uden Trøst:
Altid savne, aldrig vinde,
ingensinde, ingensinde.

Ingen Taare skal man spore,
ingen Skygge skal man see;
63 uden Hvile vil jeg smile,
uden Lykke vil jeg lee;
men i Toner maa jeg græde
over al min døde Glæde.

Tause Streng! I skal stænge,
I skal gittre for et Navn;
men hos Hende skal I brænde,
skal I sittre af mit Savn!
Altid savne, aldrig vinde -
ingensinde, ingensinde!

Faer skal sove. (Til et Billede af *Bloch*.)

Hører Du det, min egen Unge,
nu maa Du kjønt holde Tand for Tunge!
Vor Faer har været paa Søen en Tur,
og han skal til Byes op over Bakken
med Kurven paa Nakken,

saa han trænger haardt til en Middagslur.
Lad mig nu see, Du er rigtig stille,
min egen Lille;
det maa Du love,
for Faer skal sove!

Den Smaa, han lytter med Andagt til,
og lover at være saa stum som en Sild.
64 Men som han nu ligger paa Gulvet og roder
og skotter op til sin tause Moder,
mens Rokkehjulets mærkværdige Snurren
og den mærkværdige Torsk i Kurven
er Gjenstand for hans undrende Forsken:
faar Andemoer Lyst at hilse paa Torsken.
Da løber det rundt i Drengens Tanker:
Den Snaddrebøtte, den kunde nemt
forstyrre vor Faer, og det var slemt.
Saa strækker han ud sine Pusselanker,
løfter sin Kjæp og slaar løs paa Anden
og vræler, som om han var fra Forstanden:
Hej, vil Du væk! hvor tør Du vove!
Hører Du ikke, at Faer skal sove!

»Men Dreng dog! Du er jo fra Forstanden!«
»»Nej Moer! jeg vilde blot tysse paa Anden!««

Frieri.

Alene vi gik i den grønne Skov,
hun og jeg;
alle smaa Fugle paa Kvisten sov,
vi hørte kun Gangerens trampende Hov
fra den støvede Vej.
Saa tause vi gik vinder Stjernetavl
den ganske Vej.
65 Alt blinkede Husets hvide Gavl,
men jeg er nu saadan' et underligt Skravl,
skal jeg sige Dig.

Da gjøede Hunden, som havde Vagt
Hjemmet nær;
det gjaldt at tage Tiden iagt,
og endelig fik jeg da Ordet sagt:
Det er dejligt Vær!

Men Præsten kom, og vi blev tre
paa vor Vej;
han kom for tidligt, vil Du see!
Vi var og blev kun et Par in spe,
hun og jeg.

Texter.

1. Det er Efteraar. (P. Heise.)

Jeg fryser, siger den Lærke graa,
det er Efteraar!
Fjerhammen vil ikke ret forslaa
naar Stormen er Herre derovenpaa;
ned under Muld
i den bittre Kuld!
66 Der venter jeg Solen og venter saalænge,
til Spirerne grønnes paa Marker og Enge:
Naar Vaarvinden træder Smaabølgernes Gænge,
da løfter jeg Vingen og slaar mine Streng.

Jeg jubler, hvisker en Pigelil,
det er Efteraar!
Komme nu Hvo som komme vil,
naar blot han har Øre for Sang og Spil;
Vintren er kort,
den danser jeg bort!
Og saa kommer Solen med Roser og Liljer,
med Sommerlevkøjer bag røde Konkyljer;
da seer man ej Kaaber, saalidt som Cheniller,
men luftige, lette Pariser-Mantiller.

Jeg læser, tænker en brav Student,
det er Efteraar!
Sommeren drev jeg bort omtrent,
ak, bare jeg havde Examen endt!
Saa vil jeg gaa
med en Guldring paa!
Ja saa kommer Solen, og saa kommer Lykken!
Og saa vil jeg strax vende Bøgerne Ryggen:
Thi jeg, jeg forstaar mig paa Rugen og Byggen,
og hun, hun forstaar sig paa Kjælder og Kjøkken.

2. Tøvejr. (F. P. E. Hartmann.)

Hør, hør hvor det tøer!
Det hagler og pibler,
det krabler og kribler
fra Tegl og Tag
vi har Solskin idag;

alle smaa Roser bag Rude
drømme: Vintren er ude.

Gaa, gaa nu paa Taa!
Det siver og sjasker,
man tripper og trasker
fra Steen til Steen:
Herregud, sikke Been!
Alle smaa Skomagerdreng
drømme om Drikkepenge.

3. I Skoven. (Gade.)

Der er saa travlt i Skoven
forneden og foroven,
thi nu skal Solens Bryllup staa,
og Bruden har alt Kransen paa;
kom ud, kom ud,
thi Bøgen er saa kjøn en Brud!

68

Og Vielsen og Talen
besørger Nattergalen,
og alle de Violer blaa
er hendes Brudepiger smaa.

Den sorte Snegl paa Sokker
han møder nok som Klokker,
men Gjøgen han er Organist
og spiller med fra først til sidst.

Og Fuglekoret sj unger,
saa højt i Hal det runger;
da suser der en Aftenvind,
og Solen kysser Brudens Kind, -
kom ud, kom ud,
thi Bøgen er saa kjøn en Brud!

Æblerne.

Engang om Eftersommeren
en lille Pige gaves an for Dommeren
som Æbletyv;

og da nu Dommeren fik Lyst at prøve
de stjaalne Æbler med sin egen Mave
saa kom han til det sikke Resultat,
at det var Æbler fra hans egen Have.
»Tvi,« raabte han og stampede i Gulvet,
»hun skal i Hullet!
den Tyvetøs maa vi ha'e overbevist,

69

hun skal i skarpt Forhør - naar jeg har spist.«
Han gik til Middagsbordet,
forhørte Spisesedlen, aad sin Mad
og drak sin Vin og førte skjemtsomt Ordet,
men var med alt det ikke rigtig glad.
Sin Kaffekop han tømte;
og, saasom Dagen just var noget lummer,
halv vaagen, halv i Slummer
han drømte.

Her hviler *Newton* lunt ved Træets Fod
i Skyggen af de tungt behængte Grene.
Alt hvad han forsked, Alt hvad han forstod,
det modnes for ham, mens han er alene:
Han søger Kjernen i det Skabtes Væsen,
da falder ham et Æble ned paa Næsen;
og Universets hemmelige Baand
i Storsyn lue for hans Granskeraand.

»Den Lærdom kom da gennem Luften rejsende,
ja rentud dejsende!
Det var et Kundskabstræ, det Æbletræ!
Mit Træ dernede kan nok længe gro,
før det belærer min Person
om Ting som Jordens Attraktion, -
men jeg skal lære hende, kan hun tro.
Tiltrækningskraft
har mine Æbler havt;
men, kan Beviset skaffes,
saa skal hun efter Lovens Strengthed straffes!«
70 Og Tanken flytter sig til andre Egne,
men Æbler, Æbler er der allevegne.

Her sigter *Palnatoke* med sin Bue,
mens Æblet blusser højt i Solens Lue,
for første Gang ham Strengen tykkes trang,
for første Gang han Pilen prøver nøje,
for første Gang han tvivler om sit Øje,
for første Gang han sigter uden Sang;
thi fejler han i Øjeblikkets Smerte,
saa rammer han sit eget Faderhjerte.

»Ja,« brød vor Dommer ud,
»det var et Mesterskud,
og Pilen ramte, hvor den ramme skulde!
Men ramme Lov og Ret i Smaat og Stort,
se det har ingen Palnatoke gjort.
- - Ja, ja har ogsaa Pigebarnet stjaalet,
det gjælder her som hist
at skaane Barnet og dog ramme Maalet!«

Og Tanken flytter sig til andre Egne,
men Æbler, Æbler er der allevegne.

Der staar hun, alle Sjæles unge Moder,
med Blikket strammet mod den gyldne Frugt:
Hvor er et Træ bag Havens blanke Floder,

saa liflig lokkende, saa rigt, saa smukt!
Men tankefuld hun tvinger Øjet bort;
da rasler det i Løvet. »Hvi saa bange!«
henhvisler fristende den skjønne Slange,
71 »hvi saa fortabt!
Kan Noget bringe Død, som Gud har skabt!«

Et Bid - og Frugten løsner sig fra Stilken,
og Æblets Fald er ogsaa Evas Fald,
og Evas Slægtens.

»Ak!« tænkte Drømmeren, bevidst sit Kald,
»om efter Lovens sjette, syttende,
vor Moder Evas Brøde var betegnelig,
om nutildags man rejste Kvæstionen,
saa vilde sikkert Sundhedskommissionen
erklære Eva »utilregnelig«,
og den moderne Videnskab
bedt os betænke, at hun var i Lidenskab!
Men om jeg maatte dømme« -
her sank vor Dommer atter hen i Drømme.

Ja hvert et Bryst,
han hvisked til sig selv,
blev Kjernehus for Støvets skjulte Lyst,
og Verdens Lovsang blev en evig Lallen,
og Mands og Kvindes Gang en evig Falden.
For Livsens Frugt i Adams Paradis
Galdæbler modnedes i tusindvis,
Had og Misundelse og Løgn og Tvedragt;
og Skjønhedsæblet bryggedes til Vellyst,
og Magtens Æbler blev til Ormereder
for Tvang og Trællesind og brudte Eder.
Thi Træet til at kjende Godt og Ondt
blev plantet ud den ganske Verden rundt!

72

Hvergang et Menneske til Verden fødes,
strax skyder der en lille Kvist ivejret,
og snart med Æblerne hans Øje mødes
og Slangeægget brister under Løvet
for al hans Øjes glødende Begjær,
og snart har ogsaa han sit Æble røvet,
snart ogsaa han
fornummet Slangegiftens skjulte Brand.

Ja som en Møllevinges Skygger,
der komme jagende, en paa den anden,
saa jog, saa sused det forbi hans Sind;
til med et Sæt han sprang af Lænestolen,
strøg sig om Panden,
og skyndte sig til Pigebarnet ind,
som stod fortabt og pillede ved Kjolen.
»Den lille Evadatter«, mumled han,
»var ogsaa sine Lysters myge Slave,
stjal ogsaa Æbler af sin Dommers Have,
og sidder nu i sine Lysters Garn.«

Men som en Fader skjænder paa sit Barn,
saa strengt, saa mildt han skjændte paa den Lille,
som hørte paa ham hulkende og stille.
»Gaa bort, mit Barn, men stjæl saa ikke mere!«
Det var Forhørets sidste, simple Ord;
men al hans Tanke gjentog som i Kor:
Som hun har gjort, saa gjorde mange flere;
thi Æblet falder ikke langt fra Stammen,

og vi har bidt af Æblet allesammen.

73

Sophia-Moskeen.

Halv gjemt bag Gravkapeller, Kræmmerbure,
lig Egestammen mellem Krat og Kravl,
sig løfte tungt Moskeens gamle Mure,
med Stræbepillers Værn mod Tidens Fure,
med brede, graaligrøde Marmortavl;
men højt mod Himlens Blaa fra hver en Gavl
opstige Minareterne de ranke,
som mod Guds Throne Hjertets stille Tanke.

Derinde flokke sig til fromme Bønner,
paa Maatten, over Marmorgulvet spændt,
Profetens brune, turbanklædte Sønner;
og under Hvalvet hen en Mumlen dønner,
mens hvert et Aasyn er mod Mekka vendt;
og med Koranens Forskrift nøje kjendt,
de toe sig, bøje sig, til Jorden falde,
ret som et Vindpust svajede dem Alle.

Men, vandrør Øjet om, med Straalen følger
op over Silkehang og Søjlehal,
ja som fra Havsens Bund til Kuplens Bølger,
til disse Hvalv, hvis Støttepunkt sig dølger, -
og atter sænker sig med Buens Fald:
da skimter Du bag Kalkens tynde Skal,
tæt under Bedenischens glatte Karme
en Christus-Skikkelse med aabne Arme.

Der staarhan, Hyrden! paa sin Hjord han kalder,
thi dette Tempel, det har ham hørt til;
74 et Kors har blinket over disse Haller,
en Psalme brust fra disse gyldne Traller,
og denne Altartomt har havt sin Ild;
her, hvor en Dervischs Klage fraader vild,
her svang Chrysostomos sin stærke Svøbe,
og her lod Nordens Væringer sig døbe.

Men Løgn skød op bag disse Mure stærke,
om Kejserkirkens møre Helgenbeen;
og Lasten bolede med Korsets Mærke,
og ingen Sang af Troens Morgenlærke
sig løfted over Hellas' Tempelsteen;
det var som disse Søjler fra Athen
kun svampet Visdom frem paa Læben kaldte,
saa Christus taug, og kun »Sophia« talte.

Og derfor maatte Kalkekosten væde
det pestbefængte, døde Marmorbrud,
og Mahmuds Ganger Kirkegulvet træde,
og toes i Blod et smittet Altarklæde,
og hvert et Afgudsbilled kastes ud;
»slet ingen Gud der er foruden Gud!«
Den Lovsang maatte frem i disse Haller;

men hist i Koret Christus staar og kalder.

Ved det døde Hav.

Du døde Hav, hvi vinker Du
som Løn paa Dagens Møje?
75 Hvi kalder Du, hvi blinker Du
som Ørkenlandets Øje?
Hvormange Kilder Du har slugt,
og om Du blaaner nok saa smukt,
Du er dog Sodoms beeske Frugt,
som Ganen ej kan døje.

Den lyse Himmel taager Du
bag dine Fjelde vilde,
kun Salt og Svovel koger Du,
og dræber Dalens Kilde;
saa Blomsten flyer dit golde Sand,
saa Fisken daaner i din Strand,
saa mødig Ganger ved dit Vand
sin Tørst tør ikke stille.

Og dybt paa denne Kjedels Bund
sig Sodoms Grave dølg,
der fløjter ingen Fuglemund
med Vemodssuk i Følge;
lig de Fordømtes Taareflod,
kun født af Rædsel, ej af Bod,
gaar over Graven tung og mod
den bittersalte Bølge.

O Verdens svigefulde Lyst,
hvad Attraa end Du vækker,
Du ligner denne falske Kyst
og som dens Vande gjækker!
Et Skjær af Himlen laaner Du,
men kun i Frastand blaaner Du:
76 Den, der vil lædskes haaner Du,
og Beeskhed kun ham rækker.

Farvel, Farvel Du døde Hav,
saa skjønt, saa taust, saa øde, -
er jeg som Du en kalket Grav,
behold saa Du det Døde!
Hist under Moabs Fjeldekam
alt vinker Jordans Døbedam,
der skal min Længsel finde ham,
hvis Bad kan igjenføde.

I Nazareth.

Mellem disse grønne Høje
vogted ham hans Moders Øje,
traadte han sin Barnesko;
gik med Kvinderne til Brønden,
slumred ind ved Bækkens Nynnen
hvor de høje Palmer gro.

Og naar Thabors Eg var fældet,
gik med Josef han paa Fjeldet
til den faldne Kæmpeslæggt;
saae med Ynk de grønne Grene
tørne mod de skarpe Stene,
vilde gjerne Saaret lægt.

77

Og naar Hjordens Faar og Geder
søgte til de stejle Steder,
har han fulgt dem ogsaa did;
tidt paa Tornebuskens Tænder
har han saaret sine Hænder,
for at fri det lille Kid.

Har han leget? hvorfor ikke!
leget under Hyrdens Blikke,
tegnet Zions Mur i Sand,
og i Figentræets Skygge
lært af Spaanerne at bygge
Tempelbuer med Forstand.

Bjerget, om hvis grønne Sider
Karavanen langsomt glider,
svinder, dukker frem paany:
Det har sikkert seet ham vandre
med Maria, med de Andre
paa Besøg i Kana By.

Da har ofte han sig bukket
og af Markens Liljer plukket,
og sin kjære Moder bragt
Grønt af Vaarens Førstegrøde
og Granatens luerøde
morgenfriske Blomsterpragt.

Og ved Aftentid fra Brinken
har hun viist ham Havets Blinken
Fjernt i Karmelbjergets Læ,
78 Karmel, i hvis Egesale
for Elias' Tordentale
Folk og Konge sank i Knæ.

Men naar Dagens Fakkellukkes,
og det trætte Øje lukkes,
og han slumrer paa sit Straa:
flokke sig ad tusind Veje
til en Vagt om Jesu Leje
vingede Guds Engle smaa.

Da sig Himlen højt oplader,
og han løftes til sin Fader
og han seer sin Guddomsmagt;
dog mod Tømmermandens Hytte
vil han Himlens Sale bytte,
til hans Gjerning er fuldbragt.

Og Marias Hjerte banker,
og med underlige Tanker

staar hun hos sin lille Søn;
Solen stiger, Alt er rede;
og hun hører Barnet bede,
Ham som er Alverdens Bøn.

Thabor.

Paa Esdralonsletten, hvor Vaaren holder Fest,
hvor Beduinen flakker paa sin flyvende Hest,
79 hvor Teltlejren flytter sig saa hist og saa her:
der maalte Bonaparte med Tyrken sit Sværd.

Men som en hellig Hymne over Verdensaandens Larm,
løfter sig i Øst over Sletten saa varm
Thabor, i et Skyslørs festlige Skrud,
med Myrther i Sløret, skøn som en Brud.

Mellem Eg og Terebinthe vinder sig en Sti,
Raaen i Skoven min Fod kom forbi,
Slynggrøntet bobler af hver Rift, om hver Rand,
Turtelduen kurrer; det er Sulamiths Land.

Og fra Toppen - I Navne, som aldrig vil dø!
Libanon hist, her Genezareth Sø!
Endor og Nain i Bjergenes Ly!
Minder fra Israel, gamle og ny.

Dejlige Bjerg, Du skønneste jeg veed,
skyggende Løvsal ved Ørkenens Bred!
Er Du mod Libanons Fjeld kun en Dværg,
Dig kalder Sagnet Forklarelsens Bjerg.

Var det vel her, Han ene med de Tre
saaes i en Glans som af solbelyst Snee?
Var det vel her, hans trofaste Svend
vilde bygge Hytter for Herren og hans Mænd?

Fredsæle Fjeld, dit Navn er Du værd,
men Forklarelsens Bjerg, det er ikke blot her:
80 Ud er det flyttet i Verden saa vid,
den Tro som flytter Bjerge, har flyttet Dig did.

Overalt hvor et Fadervor bedes iløn,
overalt hvor der troes paa Guds eenbaarne Søn,
overalt hvor der bygges ham Hytter paa Jord,
grønnes et Thabor for Hver, som troer.

Engang, naar i Døden det isner mit Blod,
Thabor, da flyt Dig, giv Fæste for min Fod!
Løft mig igjen over Storskoven op,
og lad mig skue ud fra din hellige Top!

Og truer mig Endor med Samuels Røst,
og maner af Dybet min lønlige Brøst,
viis mig da Nain og Genezareth Sø!
viis mig min Frelser, hos Ham tør jeg dø.

Hjemvee.

Aftenvind, med dine svale,
vædesvangre, friske Pust,
naar igjen fra Sarons Dale
hjem Du vender, sødt berust,
tag en Hilsen med i Følge
over Middelhavets Bølge!

81

Dejligt er der vist derhjemme;
nu er Vaarens Under skeet,
nu har Skoven faaet Stemme,
nu er Blomstersengen redt!
Mon endnu en Anemone
blaaner under Bøgens Krone?

Her er Sletterne forbrændte,
her er ingen løvrig Hal;
Blomster vel, men ej de kjendte,
ingen duftende Konval!
Syner, underfulde, skjønne!
Kupler! ak, men ej de grønne!

Stjerner, hulde Trøsterinder,
Venner i det fjerne Land!
Samme Straalekrans I binder
her som over Danmarks Strand!
Samme Billedskrift I tegne,
den, at Gud er allevegne.

Derfor under Østens Palme,
paa Judæas Tempelgrund,
synger jeg den samme Psalme,
som jeg sang ved Øresund;
nynner den med eensom Stemme,
men saa varmt som ej derhjemme.

Hjemvee drev mig jo herover
fra det fjerne Moderhjem
Hjemvee efter Jordans Vover,
82 Zions Høj og Bethlehem!
Tør jeg her saa sønligt sørge,
og om Bøgelunden spørge?

Sønligt, sønligt vil jeg sørge,
men som den fortabte Søn!
og om Faderhuset spørge,
som jeg har forbrudt iløn,
det, hvis Glans kan Taarer tørre,
naar jeg banker med en Bøn.

Santa Rosalia.

I sin Grotte højt paa Fjeldet,
i det hvide Marmor skaaret,
slumrer Helgenindens Billed
med en Rosenkrans om Haaret:
Gjennem Sarkofagens Gittre
Fakkellysets Bølger zittre,
og det synes som hun lever,
som om Barmen tyst sig hæver.

Dog hun hører ikke Draaben,
som fra Klippeløftet falder,
hører ikke Nordenvinden,
som ad Uvejrsfuglen kalder;
men et Suk kan hende røre,
83 Taarens Falden kan hun høre,
og om hendes Magt og Vælde
Krans og Tavle højt fortælle.

Kongedatter fra Palermo!
Hvordan lærte Du at bytte
Søjlehallen, Silkekaaben
med en Eneboers Hytte?
Saa Du ikke Livet gløde
lig Orangerne de røde,
og som Drueblodet skumme
over Dalens Gyldenkumme!

Sang ej Elskovsfuglen for Dig
under Mandeltræets Grene,
var dit unge Jomfruhjerte
altid med sig selv alene?
Vinked ingen Ridders Øje
meer end Stjernen i det Høje?
Bandt Du aldrig op din Tanke
som en Vingaardsmø sin Ranke!

Møen bandt; men Kongen løste.
»Ingen Ridder tør Dig eje,
mod Palermos ædle Perle
intet Riddersværd kan veje!
Kun en Kongesøn tør favne
Dig, en Blomsterdronnings Navne;
kun en Kongesøn Dig fæste,
kun den rigeste, den bedste!«

84

»Skal en Kongesøn mig eje,
giv mig da til ham, som fødtes
i en Stald og hos en Krybbe,
dengang Jord og Himmel mødtes!
Ham min Brudekrans jeg rækker,
og hos ham jeg Kronen lægger;
kun en Kongesøn mig fæste,
kun den rigeste, den bedste!«

- Ej, hun offerer sine Lokker
som en klosterviet Nonne,
knæler ikke lange Timer
for den maledede Madonna:
Klostertag blev hver en Hytte,
hvor en Stodder vilde lytte
til en Kongedatters Tale
om sin Brudgoms gyldne Sale.

Fiskerfolket hun fortæller,
fra en fattig Skudes Fjæle,

om en solbrændt Fiskerskare,
som fik Magt at fange Sjæle;
for en Mø hun reder Tenen,
sidder hos paa Tærskelstenen,
tørre hendes Øjne vaade,
reder Hjertets skjulte Traade.

Vingaardsmanden fromt hun minder
om den rette Vingaardsejer,
om en Høst, hvor vi er Druer,
og hvor Kjærligheden vejer;
85 den Bedragne som en Søster
med et evigt Haab hun trøster;
ingen Angrende hun dømmes,
ingen Stakkel hun forsømmer.

Først ved Kvæld, naar sortblaa Skygger
over Bjergene sig brede,
vandrer hun de stejle Stier
til sin høje Klipperede;
og hvor Kaktushækken slipper,
hvor kun Geden varligt tripper,
fjernt hun hører Bølgen larme,
vrister sig af Klippens Arme.

Da som en Konvolvels Blade
folde sig ved Aftentide,
fromt hun folder sine Hænder
til en Bøn for dem der lide;
takker ham, der som en Fader
Liljen klæder, Fuglen mader;
selv en Fugl og selv en Lilje
ham hun rækker al sin Vilje.

Og hun slumrer sødt og stille
paa sin haarde Sengemaatte,
medens længstforsvundne Syner
dæmre i den dunkle Grotte;
først i Søvnens dybe Dvale
Skuer hun Palermos Sale,
favner Søjlerne de ranke,
klapper Marmorløvens Manke;

86

Seer igjen sit Hjertes Ridder;
nu i Kamp mod Saracenen!
Seer igjen sin høje Fader,
ham alt dækker Marmelstenen;
men med hver en Nat der rinder
blegne hendes Ungdoms Minder;
Englesyner hende kalde,
hendes Tanke favner Alle.

Saadan i den hede Sommer;
saa naar Palmeviften fryser.
Alt fra Haarets Flod, den sorte,
mangen Sølvstribes lyser.
Hjertets Guld er lige lødig,
ak men Foden er saa mødig;
og idag den fromme Kvinde
knap til Grotten frem kan vinde.

Stormen løser hendes Lokker,
Havet stønner i sin Vrede,
højt tilmaals om Klipperevet
sprøjte Bølgerne dernede;

og saa hvid som Skummets Fraade
segner hun i Nød og Vaade;
hun har Ingen hun kan kalde,
hun som havde Hjælp for Alle.

Stryger da paa vaade Vinger
over hende hen en Maage,
stænker hendes blege Kinder,
dugger hendes Øjenlaage;
87 og hun vaagner af sin Dvale
paa den øde Klippesvale,
og ved Aftenrødens Luer
over Havet ud hun skuer.

Se da dæmrer i det Fjerne,
vildt af Nordenvinden jaget,
Først et Fnug og saa en Svane,
saa et Skib med Kors i Flaget;
Ak, og nu mod blinde Banker
tumler det med brystne Planker,
og et Skrig, som Hjertet skjærer,
Stormens Hyl mod Fjeldet bærer.

Da forglemmer hun sin Vaande
og med Livets sidste Varme
beder hun af Troens Styrke :
Spar o Herre, spar de Arme!
Synker saa mod Klippegrunden
med en Engels Smil om Munden,
slumrer ind saa længselstillet
som det hvide Marmorbilled.

- Morgendagen Alt er stille;
Havet, nys et Kuld af Løver,
knæler fromt ved Bjergets Fødder
som en angergiven Røver.
Frommere, med Taarer milde,
knæler nu en Pilgrim stille,
som af Synet overvældet,
for den Hellige paa Fjeldet:

88

En, som nys af Dybets Favntag
frelstes ved en Bøn af hende,
En, som gennem Helgenglansen,
kan sin hvide Rose kjende!
Over Kjortlens grove Folder
Krucifixet fast hun holder,
som om Læben vilde sige:
Tak den ene Naaderige!

Til Madonna.

Hjælp mig, Madonna,
allerhelligste Mø,
og vil Du ikke,
saa hjælp mig at dø!

Hans Blik var en Sol
til at vaagne ved;
hans Ord var et Nynn
om Kjærlighed.

Og han stod ved min Dør
saa kjæk og saa rank,
og han gav mig en Sølvpil,
maaneskinsblank;

Og alle de røde Roser,
som over Gjærdet gaar,
lagde han i mit Vindve
eller vandt om mit Haar.

89

- Men i Søndags i Vignen,
ved Fuldmaanens Glans,
gik han *mig* forbi
og tog Nina til Dans;

Han som aldrig sansede
de andre Pigers Vej,
han som aldrig dansede
med Andre end mig!

Hører Du, Madonna
i Kjerternes Glans:
Mig gik han forbi
og tog *hende* til Dans!

Da greb jeg min Pil
med en underlig Lyst,
jage den vilde jeg
i hans troløse Bryst.

Ja hør mig, Madonna
med de himmelske Blikke,
dræbe ham vilde jeg -
men jeg meente det ikke!

- Nu ligger Pilen
den dybeste Brønd;
men her i mit Hjerte
den brænder iløn.

90

Tre Gange har jeg
stængt ham min Dør,
dog elsker jeg ham
ligesaa højt som før.

O, send ham endnu
en eneste Gang,
da veed jeg nok To,
der vil mødes i Sang;

Da veed jeg nok To,
der vil kysse iløn,
som Orangerne kysse
i Løvgangen grøn!

- Saa skal Du faa det Halsbaand,
jeg har baaret saa tidt,
for dit er saa gammelt
og det syner saa lidt;

Og alle de røde Roser,
som over Gjærdet gaar,
dem skal jeg bringe Dig
og slaa om dit Haar!

Ja, søde Madonna
med de himmelske Blikke,
hvisk ham i Øret,
at jeg meente det ikke!

91

En Munk.

Min Celle gjenlød af Psalmesang,
nu brænder mit Blod derinde!
Mit Klosters kjølige Søjlegang
kan ej min Længsel binde;
thi fra den Time, jeg hende saae,
er al den Syngen gaet istaa,
som gik med Klosteruhret!
Og Kilden hvisker om Fjeldets Luft,
og hvert et Blomsters krydrede Duft
lokker mig ud af Buret.

Jeg kan ikke bede min Rosenkrans,
kun Læben Perlerne følger;
og hende seer jeg i Kjertens Glans,
bag Virakskyernes Bølger;
med Tiggerposen jeg Mil paa Mil
gaar tilfjelds for at tigge et lønligt Smil,
for en Sølvpils Glimt at fange;
og kaster jeg mig paa Lejet hen,
er Dødninghovedet mig en Ven -
men for mig selv er jeg bange.

O Moder, hvi bandt Du et tolvvaars Barn
med Kirkens hellige Kjæde, -
mit Munkeløfte er nu det Garn,
som Djævlens holder mig rede!
Jeg er ikke skabt til Helgen, jeg,
de tusinde Tvivl fortære mig,
92 jeg tror ej Kirkens Propheter;
den fremmede Maler har gjort mig klog,
og selv har jeg læst i den hellige Bog:
Hustru havde Sanct Peter!

Hvi tør jeg Ingen elske, jeg,
ingen liden Hytte mig bygge!
Den fattigste Hyrde paa alfar Vej
tør kjende Kjærligheds Lykke;
tør sætte Bo i Campagnens Grus
og med en Voxstilk til Brudeblus
favne sin brune Pige, -
trykke det lallende Barn til sit Bryst,
elske det op i Nød og Lyst,
den Lykke- Lykkelige!

Kunde jeg bytte min Klostergrav
mod en Gravruin paa Heden, -
med Krumstav bedre end Bispens Stav,
skulde jeg vogte Geden!
Var først Tarântelen fejlet ud,
saa flytted jeg ind med min unge Brud,
som Vinden frisk tilmode;
en Smule Hvælving til Højenloft,
lukket med Leer saa tæt som grovt,
snart skulde vi Væggen sode!

En stumpet Bue til Vingaardsland,
en Lyngkrans om vor Frue, -
vee mig! jeg er i Munkestand,
tør aldrig fange min Due;
93 vee mig, jeg træder paa Hængedynd!
O Synd I gjør, at I gjør til Synd,
hvad af mit Bryst er vældet!
Nu kimer det første Bedeslag, -
farvel min Kutte, mit Klostertag!
Saa heller Røver paa Fjeldet!

Julen i Rom. (Ved Skandinavernes Julefest 1861.)

Den glade Tid kan Ingen af os glemme,
da vi var Smaa, og der var Jul derhjemme,
dengang vi sad i Mørke
med Hjertet Hop i Hop,
og angst af lutter Glæde
saae Døren springe op,
Paradis! drømt saa mange Gange!
Skjønne Træ, Træ foruden Slange,
Juletræ!

Saa voxte vi - fra Nødder og fra Kager,
men Lysten voxte efter andre Sager;
den hele Verdens Rige
blev os et Juletræ,
med mange gyldne Frugter
i sine Grenes Læ!
højt hang Rom som en dejlig Stjerne,
plukke den vilde vi saa gjerne,
plukke den.

94

Og videre vi fo'r i Verdens Rige,
og Alpekongen laante os sin Stige,
og Haanden ud vi rakte,
og Roma kom vi nær,
og Flitterguld var ikke
dens farverige Skjær.
Oldtids Kraft tændte Straaleglansen,
Sang og Kunst fletted sig i Kransen,
Sang og Kunst!

Men selv mod Rom tør frit i Skranken træde
hin Barndoms Lyst, hin hjemmefødte Glæde!
Den komme som en Granduft
og give Sang vor Røst,
den lægge som et Sneeblink
om Laurens dunkle Bryst!
Her i Rom, her ved ponte molle,
hjemlig Jul Nordens Sønner holde, -
hjemlig Jul!

Et romersk Æsel.

I Orangelundens dæmrende Skygger
staar et graahærdet Æsel og tygger;
og han gnaver og gnaver og gnaver,
og falder saa imellem i Staver.
95 Det er fælt at skulle med Kaal til Rom,
Herregud hvad man saa maa traske om!
Fra Bageren til Kræmmeren, fra Kræmmeren til Bageren,
og *jeg* skal nu altid være Drageren.
Det er et Jav, hvormed Intet kan lignede,
og igaar skulde jeg ovenikjøbet velsignes:
Det dejligste Grønfo'er fik jeg om Panden,
men det var for Øjet og ikke for Tandem;
Munken det Skarn slog mig Vand i Næsen,
og Drengene lo ad mit gnavne Væsen,
men jeg var jo baade sulten og slunken -
jeg skal nok ved Lejlighed sparke Munken.

Og han tygger og tygger og tygger,
og faar filosofiske Nykker.
Eet er der, jeg altid spekulerer paa,
det er det, hvordan man kunde slippe for at gaa,
for det er saa behageligt at staa stille!
Jeg kan huske, dengang jeg var ganske lille,
var jeg paa Ridt med en Fyr, som kom
for at see, om der ogsaa var Æsler i Rom;
han paastod, at Jorden gaar virkelig rundt,
og ymtede Noget om Galilæi,
men Philosophi er min Herre et Fæ i;
og da *jeg* gjør Holdt og lytter og hører,
- jeg har altid havt ganske ualmindelige Ører -
slaar min Herre løs, og det gjorde ondt,
saa jeg tabte Contenancen,
og den fremmede Herre tabte Balancen.
96 Men det har jeg tænkt paa mange Gange,
især naar min Herre sulter og spæger mig.
For *hvis* det er sandt, at Jorden bevæger sig,
saa kunde man jo staa ganske stille
og blot saa lempelig flytte Hovene,
og alligevel komme, hvorhen man vilde,
og komme der saa temmelig sovende!
Det er min kjære, stadige Tanke -
men min Herre, han skal alletider banke

Tyrkisk Justits.

Ben Esra, jødisk Kjøbmand i Damask,
- som, skjøndt en Asiat, har havt in mente
forlængst Principet om den frie Rente, -
har grebet i sin Lomme,
og købt en Byggegrund i dyre Domme.
Han bygger alt og Tømmeret besørger,
da falder, som fra skyfri Luft et Pladsk,
en Stævning ned, om inden Sol er omme,
til Abu Hassan, Kadien, at komme.
»Har han da ej betalt?« maaskee Du spørger;
jo; han har snarere betalt for rask!
Ben Esra skynder sig til Stadens Kadi,
der just har grundet paa et Vers af Sadi,
som oversat fra Persisk lyder saa:
»Tag Alt hvad Du kan faa!« -
97 Som sagt, Ben Esra møder;
men næppe har han sagt sit første Ord,
før Kadi brøler, medens Kinden gløder:
»Allah er stor!
»Den Grund, Du bygger paa, er viet Jord,
»af et Skelet inat er fundet Spor!«
»»Umuligt!««
Udraaber Kjøberen, hvid som en Væg:
Men Abu Hassan sværger ved sit Skjæg,
og gjør sig vred og gjør det meget dueligt,
mens Mustapha - hans Pibestopper - griner,
thi det er ham som paa sin Herres Ordre
har maattet Knoklerne tilgravs befordre,
og trækker af med ham der tviner,
paa Pladsen hen, hvor nu en gloende,
forventningsfuld Forsamling Troende
ham hilser i forarget Glæde
med Mundens Vid og Mundens Væde.
»Nu skal vi see!«
udbryder Stadens Dommer,
»vi vil blot grave nogle Tommer.«
Der graves to, der graves tre,
og strax et Knokkelbeen for Lyset kommer.
»O, hvilken Brøde!
»Du paa Prophetens Børn har taget Skjøde!
»Du burde dø, - men siden Du er Jøde,
»giv heller tusind Pjastre mig i Bøde!
»- Den hele Grund med Kalk skal overstryges,
»og«, føjer fromt han til, »saa maa her ryges!«
Ben Esra trykker sig, forsikkrer højt,
han ejer ej en Døjt,
98 men da de Troende
just ikke dele denne Tro,
har det ved Dommen sit Beroende;
hvor snildt han søger sig at sno,
det nytter ej at tinge,
de tusind Pjastre, de maa springe.
»Men Købesummen!« bryder Jøden ud.
»Den,« svarer Abu Hassan ved Kaféen,
mens Guldet vejes paa hans egen Bismer,
»den falder til Moskeen!«
forøvrigt en af Kadis Eufemiser.
Men ak, da Abu Hassan Guldet seer
og hører det saa venligt klinge,

det for hans Øren bliver ved at ringe,
saa han faaer Lyst til meer;
og Mustapha maa anden Gang paafærde,,
og anden Gang hans Skattegraver være.
Ved Murens Sokkel,
just tæt ved hin ulykkelige Knokkel,
et lille Sølvkors gjemmes godt og vel,
for i en Tyrkepræsts Nærværelse,
til Trøst for hver en Muselsjæl
og hele Staden til Belærelse,
at graves op igjen den næste Kveld;
og snart det gjøres vitterligt, hvorlunde
det Fund af Kors gjør Sagen reen,
at nemlig hine Been var Hundebeen,
vil sige Been af Christenhunde!
Og nu til Jøden Abu Hassan iler;
idag han som en Solsik smiler,
ja var han sidste Gang en Bøffel,
99 idag til Kys han rækker ham sin Tøffel,
og med en Salve
af Complimenter lidt fordægtige
til Jødens Skjæg det bølgende, det prægtige,
han raaber: »Glæd Dig, lykkelige Ven,
»jeg siger Dig, Du faar din Grund igjen,
»og for den halve Sum, just for det Halve
»af hvad den kosted sidst!
»den anden Halvpart, synes mig forvist,
»tilkommer Dommeren i denne Tvist.
»saa sparer Du al yderlig Douceur -
»Forstaar sig vel, et lille Fad Likør,
»en Turban og deslige Pillerier
»til Dervischen for Røgelse og Bøn,
»og saa til Mustapha lidt Findeløn!«
Ben Esra tier;
han vender hver en Daler,
men klog af Skade, han betaler.

Moralen den er klar:
At nemlig Tyrken *ingen* har.

Telegrafan over St. Gotthard.

Over Alperne,
Jordens Ribbeen,
af hvis ene Italien blev skabt,
100 den dejlige Eva!
vinder sig Traaden,
den altid tause
dog talende.
Stiger Fjeldet, *den* følger med,
hælder det brat, *den* følger.
Fra Dalens Skjød, hvor Druerne sortne,
fra Søens Bred,
hvor Cypresen staar Vagt,
hvor Figenbusken hænger over Vandet,
og den grønne Platan bygger Tag,
skyder den op med Fjeldet,

den sorte Traad.
Usynlig hænger den over Fiskerens Hoved,
naar han ved Aften
med raslende Kjæde
trækker sin teltede Baad paa Land;
men naar Solen begynder
sin Vandring over Bjerget,
seer han den snige sig
ind i Kastanieskoven
bag Kapellets hvide Mur,
skimter den over Pynten
og korser sig.
Saa løfter den sig med det røde Fjeld.
Under den tordne de vilde Vande,
og det suser i Fyrrens Top,
og Skyerne flokkes om den,
men højere gaar dens Vej,
gjennem Taager,
op mod den evige Snee,
101 og den haster afsted, den zittrende Traad,
bort med den nyfødte Elv,
ned mod Valnøddelunden
paa Bjergets anden Side,
ned mod den grønne Dal
og de bjælkelagte Huse.
Og den eensomme Vandrør,
som haster i Nattens Stilhed,
hvor Maanelyset blinker
paa Snedronningens Brynje,
han hører en dobbelt Mumlen:
Elvens og Traadens;
men han seer ingen levende Sjæl
her paa de øde Sletter.
Da er det dirrende Luftbaand ham en Ven,
Hilsen fra Syd
og Bud mod Nord;
og han ønsker, det vilde røbe, hvad det veed,
og kan dog ikke spørge:
Som et lukket Brev hænger det mod Himlen,
med de tause Stjerner til Segl.
Var det et Bud om Død,
der klang fra den zittrende Streng?
Eller et Ja til en Bejler?
Eller var det spundne Metal en Krigslur,
der raabte Verden paa Vagt?
Var den flyvende Gnist en Fakkell?
Ak, bag denne spæde,
bævende Harpeklang,
naar Vinden aander i Strengen,
Gaar en lydløs, stærkere Røst;
102 *Den* vil suse for Menneskers Øren
snart som Bølgernes Larm,
snart som en Psalme,
og den spædeste Svingning
sætte Tanker i Gang,
drive mægtige Hjul,
svinge Verden.

Men til Vandreren synger den en Sang,
den kobberbundne Streng,
om Granskerens Seerblik,
om Menneskeandens Højhed:
Snart vil et Net af jernklædte Nerver
krydse den rullende Jord,
saa der er ikke Tid eller Rum.
Hvor stærk er da Menneskens Slægt!

Tordenkilen greb den
og smedded den om til en Budstik,
tæmmed de takkede Lyn,
og spændte det vilde Spand
for sin Tankes Vogn,
saa der er ikke Bjerg eller Dal.
Sænkes ikke Højene, og fyldes ikke Dalene?
Spørges om gunstig Vind?
Skrækker et miledybt Svælg?
Nej! vi kan, hvad vi vil,
vi kan tøjle, vi kan tugte, vi kan tæmme
hver hemmelig Naturens Kraft.

Men eet Hav veed jeg,
der slænger Tanken tilbage som Vrag,
103 og fra hvis ukjendte Kyst der ikke kommer Svar
før ved Dagenes Ende,
og eet Svælg,
svimlende dybt,
som Alverdens Viisdom ikke fylder.
Et uskyldigt Barn
har lettest ved at plante sin Fod
paa Svælgets anden Side,
men det vider sig med Dagenes Flugt;
og kjender Du ej det Frelsens Træ,
som Han, den Hellige,
bær paa sin Skulder
og lagde til Gangtræ for os;
prøv da selv at bygge Dig Bro -
Du mægter det ej!

Studereliv. (Nordisk Højtid 13 Jan. 1863.)

Hvor herligt er et Aftenlag
med Viddets Blus og Sangens Toner I
Men herligst, naar en dygtig Dag,
et flittigt Forskerværk det kroner;
og den var aldrig ret Student,
som ej lidt Granskerfryd har kjendt,
og ej som Værnepligtig tjent
i Spydgudindens Legioner.

104

Det er en Fryd, i fredet Skjul
de gamle Guder end at dyrke,
og lære af Athenes Fugl
den gode Kunst, at see i Mørke;
og spørge ret af Hjertens Lyst,
og fange Svar af Fortids Røst,
og lade Stemmen i vort Bryst
Vor stille Dommergjerning styrke.

Men, hugged Du i Sprogets Ur
for Ordets ægte Malm at vinde;

og, var den mægtige Natur
din tause Hogens Elskerinde;
og, var paa Fortids Sagn Du klog,
og gransked Du i Bøgers Bog:
De mange Veje mødes dog
for samme Sandheds Tempeltinde.
Ja der, i tusind Søjlers Krans
staar Altret med de hvide Flammer,
som fik af Julestjernen Glans
og Præster blandt Alverdens Stammer,
og Ved fra Kundskabstræets Green,
og Slægters Kraft paa Offersteen, -
der vil vi hente Hver og Een
En Gnist til Lampen i vort Kammer.

105

Ved Indvielsen af Studenterforenings- Bygningen. (Den 17de April 1863.)

I.

Kor.

Vi hilse Dig, vort nye Hjem,
saa enige som glade!
Af Fortids Rester nyt skudt frem
som Bøgekrattets Blade!
To Søjler er din meste Pragt,
men Haab og Ungdom holde Vagt.

Vort Hjem, men ikke Drengens Hjem,
det moderlige, lune;
vort Hjem, men ikke Mandens Hjem,
med Elskovs dybe Rune;
og dog et Hjem, et Foraarstelt
for hver Athenes unge Helt.

Recitation.

med alt jert Indbo, alt jert muntre Sind,
vask med en Taareflod de gamle Trapper,
- de trænge haardt dertil -
men udvask ikke Mindets Farvespil!
Det Træ, Du kapper,
bar baade Vintergrønt og Sommerløv.
See kun tilbage gennem Støj og Støv,
da faar Du Syner, vækkende og stærke:
106 Da øjner Du den tappre Landsoldat,
som ej med Fjendeflag var Kammerat,
men som har skuldret for Athenes Mærke;
da føler Du, hin gamle Kasse ofte
Drivkassen var for svangre Frihedsfrø,
og mindes, at i lave Gildeslofte
sig hvælved Tankesyn, som seent skal dø.
- Men har Du sagt Farvel og lagt din Skjærv i
hver Bøsse foran Mindets Helligdom,
saa tag din Vandrestav og kom! -

Kor.

Her er vi!
Vi komme med Faner og klingende Spil,
Hurra, Hurra, Hurra!
Et friskere Krigsfolk er ikke til,
Hurra, Hurra, Hurra!

Fra vore sorte, barbariske Telte
som Gother og Hunner frem vi vælte.

Hvilken Forandring,
det er den store Folkevandring!

Langs Gammelstrand, over Tanais;
Stepperne give vi snart til Pris.

Da mærker man Spor af romersk Kultur
Væk er Neptun, men heel Merkur.

107

Rask over Donau? Pladsen er ledig:
Marinen er rømt til Nyholm og »Venedig«.

Alt i Ruin, eller omkalfatret,
Vandalerne har nok havt Tag i Theatret!

Hurra, det sidste Bolværk faldt!
Fremad mod Rom! vi er der alt -

Men, om saa Paven ti Gange kom,
Hurra, Hurra, Hurra!
Slippe vi ej vort vundne Rom!
Hurra, Hurra, Hurra.

Recitation.

Saa træder ind i sluttet Trop!
Kom med o Lars, luk op
for Senioratet og dets Generalstab,
de bolde Formænd for forskjellig Galskab;
luk op for Musikanter og Poeter,
op for Kritiken, op for Jens og Peter;
luk op for ham som bragte os Avisen,
luk op for Alle, - men luk i for Grisen!
See Dig saa om, Du længselsfuldt Indtrædende:
Hist knejser Hvalvet, hvor de Ædende
skal pejle Kysten af Slaraffenland,
hvor stegte Duer komme flyvende,
mens en Avis-And kommer lyvende,
og hvor din Vin Du mildne maa med Vand;
i Loftet sees en Sneppe, -
108 paa Bordet kommer den vel næppe.
Saa meget Nyt dit Blik maa samle,
men Skuffedariet - det er det gamle I
Her staar Klaveret; vanligt ej det klinger,
men snart en Dædalus det laaner Vinger
med kyndig, rutineret Tommelfinger.
- Vel seer Du ej paa »Jenses Permissioner«
de fordum profeterede Galloner;
»den sorte Neger« sagtens og vi mister,
Bestyrelsen er Abolitionister -
Og dog hvor skjønt!
See paa Guirlanderne, hvis friske Grønt
er som et Billed paa vor egen Grønhed,
og glæd dit Blik ved Inspektionens Skjønhed;
see paa Gardinerne, men rør dem ej,
thi de er finere end Du og jeg!
Og fryd Dig saa, at Dagen er brudt frem,
da vi kan vie vort Studenterhjem!

Kor.

Thi Vældet i vort unge Bryst,
hver frisk og vever Kilde
af Haab og Mod, af Liv og Lyst,
skal *her* i Solen spille;
og vore mange Bække smaa
skal brøddres til en mægtig Aa,
som rinder ej med sagte Kluk,
faaer Kraft fra tusind Aarer,
fra Dybets Malm fra Himlens Dugg,
fra Danmarks Smil og Taarer;
109 som elves gennem Oldtids Ur,
men spejler dog en dansk Natur.

II.

Flygtige Telt for en flygtig Flok,
saa vær hvad være Du skal:
Nok for os Studenter,

og nok til et lille Bal;
stort nok til at laane
hver husvild Sandhed Ly,
kun for trangt til at rumme
Skimmel og Støv paany.

Du har af mangen en dansk Fregat
Gjemt Mønstret trolig og vel;
sank af os Studenter
nu mangen en kjæk Model:
Stolt og frisk af Rejsning,
med nagelfast Kompas,
uden Slinger i Søen,
selv ved et lille Glas.

Solo og Kor.

Smykke vil vi vore Vægge
med Athenes Skjold og Lanse;
med vort Banners Kløverkranse
smykke vil vi vore Vægge.

110

Sang skal løfte Vinens Flammer,
Skjaldens luestærke Syner,
Viddets Blus og Lunets Klyner;
Sang skal løfte Vinens Flammer.

Klart og frit skal Øjet skue,
kunne Skal og Kjerne skille;
uden Bind og uden Brille,
klart og frit skal Øjet skue.

Let skal Ordet gaa fra Læben,
uden Sminke, uden Smaahed;
uden Rust og uden Raahed,
let skal Ordet gaa fra Læben.

Fast skal Tankens Bygning tømres.
bjælkefast som disse Mure;
uden Fold og uden Fure,
fast skal Tankens Bygning tømres.

Højt og varmt skal Hjertet svulme,
højt for Nordens gamle Riger,
varmt for alle danske Piger;
højt og varmt skal Hjertet svulme.

Kor.

Sætter da Fod under eget Bord,
alle gode, danske Studenter!
Og var I de Vises Steen paa Spor,
og fløj I om Dagen i Syd og Nord:

111 *Her* Hvilen kvægende venter.
Naar Solen trækker sit Hors paa Stald,
og Stjernerne holde Stevne,
Venner ved Venner vi bænkes skal
og tales ved efter Evne;
saa kan vi prise med graanet Haar
Studentens Gaard:
Her var vi Brødre, og her var Vaar!

Studenter-Jubilæum. (1859.)

Hvor denne Flok var ung og kjæk!
Vor Hu og Tanke, hvor forvoven!
Os indjog Stormen ingen Skræk,
thi vi var unge Træer i Skoven.
Vi fandt at Verden var saa smuk
vi kjendte lidt til Savn og Suk,
kun lidt til Øxens bratte Hug,
kun lidt til Vinternattens Øde.

En slog i Præstegaarden Rod,
til Linde-Ly for trætte Sjæle;
som Birkeris en Anden stod,
og vilde helst blandt Smaabørn dvæle;
for Syg og Svag gav nogle Læ,
En blev vel kun et Hængetræ;
En knejser over Folk og Fæ
og skjød ivejret som en Poppel.

112

Ja vi blev planted' dygtigt om,
og maatte kjønt for Blæsten neje;
saa mange Veje som til Rom,
saa mange vare vore Veje;
hin unge frodige Allee
har mistet baade To og Tre;
dem skal vi aldrig mere see:
De grønnes i de Dødes Have.

Men mange Andre savnes her,
dem binder Hjemmets Vedbend-Ranke:
Med disse Planteskolens Træer
vi samles vil i Sind og Tanke;
gid paa et solbeskinnet Sted,
med nok af Lys og Luft og Fred,
og med en Smule Fugtighed,
de trives; de og deres Poder!

For Kvinden.

(Ved Upsalensernes Besøg 1852.)

Sagnrige Bølger hilse mildt iaften
Brødrenes Færd;
fordum de saae, hvordan vi spildte Kraften,
Sværd imod Sværd:
Tvedragtens Pil, i Blindheds Esse hamret,
sad i vor Moders blødende Bryst;
og i Hjertekamret
var der saa tyst.

113

Nu skal hun kaste karsk den gamle Krykke,
smile paany!
Sønnerne tre vil atter hende bygge
fredsæle Ly:
Hallen er rejst, og endt er Sværdedansen;
men der er tomt, hvor Storken skulde bo:
Hvo skal binde Kransen,
Roserne sno?

Manden er haard, men Nordens fagre Kvinde
yndig og blid!
Hun skal i Kransen Bøgeløvet binde,
Hægblomsten hvid;
mild skal hun ind i Fruerstuen træde;
Reenhed og Ro vil følge hende næst;
Lykkens Fugl vil bede
selv sig til Gjæst.

Trofast i Haab vi fremad ville haste,
Er hun os god!
Manddom og Mod er Runerne, vi kaste
for hendes Fod;
højt i vort Banner hendes Billed flagre!
saa kan vi Sydens Storme byde Trods:
Kvinderne de fagre
kæmpe med os!

114

Efter Upsalatoget. (Sommeren 1856.)

Der gaar en Længsel fra Kyst til Kyst
med Bølgen som skiller Ven fra Ven:
En Dag jeg laa ved min Broders Bryst,
maaskee jeg aldrig seer ham igjen.

Saa fremmede var vi som Øst og Vest,
en eneste Sol, og vi skiltes igjen:

Den steg i Øster, da blev jeg hans Gjæst,
den sank i Vester, da var jeg hans Ven.

En Dag saa rig som et frugtbart Aar
vi taledes ved i vor Moders Navn,
vi taledes ved om den lyse Vaar
som Grene der mødes i Skovens Favn.

Og Spørgsmaal og Svar laa hinanden saa nær,
vort Modersmaal mødtes i Tale og Sang:
Lidt mildere hist, lidt fuldere her,
men dog to Klokker af samme Klang.

Og gid de Klokker i Farens Stund
maa svare hinanden fra Strand til Strand,
og gid de maa ringe med samme Mund
udover det hele Nordens Land!

Til J. P. E. Hartmann. (I Studentersangforeningen d. 30 Novbr. 1860.)

I.

I Naturens skjulte Gange
tusind Tonestrømme gaa.
her i Lærkens søde Sange,
hist i Skovens mange, mange
klingre Fuglerøster smaa.

Havets Orgel gjennem Hallen
bruser under Stormens Fod;
i dets Stigen, i dets Falden,
i dets Brølen, i dets Lallen
ruller sig en Toneflod.

Og naar Maanens Straaler spille
gjennem Løvets tause Tjald,
kvælder det i Nattens Stille
med de underlige, milde,
drømmerige Tonefald.

Dog for Alle ej de synge
disse skjulte Tonespring;
ikke for den store Klynge,
ikke for al Folkets Ring.

Vi kan høre hvor det risler,
men vi famle som iblinde,
og vi ane vel en Kilde,
men vi kan den ikke finde:
116 Den som Kilderne vil kalde,
han maa Pilevaanden eje!

Den som Strømmene vil styre,
han maa kjende deres Veje.

Du, hvem vi hilse her,
Du fik den Tryllevaand!
Saa mange klare Kilder
sprang ud for din Haand;
saa mange hulde Toner
gav Du Løb og Leje:
Spejl de blev for Himlen,
og Menneskehjertets Veje.

Trygt Poesiens Baad
skjød ud i Strømmens Favn;
foran paa kjække Vinger
fløj Gozzis Trylleravn;
i Stavn stod liden Kirsten
med Sulamith ved Side;
Nøkkens Harpe bruste,
hvor Snekken frem monne glide.

Danmark har ingen Flod,
men baade Flod og Fos
svulmed' i dine Toner,
for Nordens Folk med os!
I Danmark har de hjemme,
af Kæmpehøj sprungne,
117 og her skal de længe
med Tak vorde sjungne!

II.

Og denne rige Toneelv,
den maatte ud at vandre;
den gjemtes ej bag Skovens Hvælv,
men hvad Du ejed' i Dig selv,
det delte Du med Andre.

Studenten tralled ungdomsglad,
det bedste som han kunde;
thi Sang og Ungdom følges ad,
og Hvem vil lægge Nodeblad
for Fuglene i Lunde!

Men, sang han ogsaa Dagen lang,
saa lystigt som vor Grande:
Det var dog ej Studentersang,
og Harmoniens Firspand svang
sig sjelden over Lande.

Da kaldte Du med Kunstneraand
den spredte Sangerklynge,
og ledte os med Vennehaand
og løste for vort Tungebaand
og lærte os at synge!
118 Da blev Studentersangen til,
da flokked sig dens Toner;
og svang sig saa med Kraft og Ild,
omkap med Løvets Klokkespil,
mod Skovens grønne Kroner!

Og vied hvert Studenterlag,
og løfted al vor Tale,
og fløj med raske Vingeslag
mod Nordens unge Foraarsdag,
med Varsel som en Svale.

Og mens Du voxte i din høje Kunst,
og kunde bænkes i din Laures Skygge,
og mens Du voxte fra din Ungdoms Foraar:
Du voxte aldrig fra de Unges Kreds;
Du fulgte med tilskovs, tilfjelds, tilvands:
Du deler med os vore Minders Krans.

Saa lad da dette Billed,
formet af Mesterhaand,
fortælle kommende Slægter
om dette vort Broderbaand;
saatidt Studentens Tanke
løftes paa Tonernes Hav,
skal han beundrende takke
den, som os Flugten gav.

119

Men Du, sadl op din Ganger,
den længes mod det Blaa!
Slaa højt din gode Harpe,
efter Hjertets Attraa!
Og trænger Du til Hvile,
saa besøg os som en Ven:
Dig selv og dine Sange
finder Du her igjen!

Til Georg Forchhammer. (Den 19 Decbr. 1857.)

Et Land foruden Grænser
er Videnskabens Land,
som Maalebrev ej ændser
og maales ikke kan;
af Tidens dybe Vande
bestandig skjød sig op
heel ubekjendte Strande
med nyfødt Bjergetop.

Did hasted Du i Aanden,
der hegned Du en Plads,
Nybyggerstav i Haanden
og Øjet til Kompas;
Du dyrked op Savanner,
fik skabt en Koloni,
og planted Danmarks Banner,
hvor Ingen kjendte Sti.

120

Og Skatten som Du øste

af dybest Fjeldespalt,
dens sejge Malm opløste
din Tankes stærke Salt;
saa deelte Du dit Bytte
med hver som til Dig kom,
med hver som vilde lytte
til Videnskabens Dom.

Ja Du har Hjem og hjemme
i Danmarks Lærdomsgaard,
saa Bryllupsklokkens Stemme
kan svulme til et Kor,
hvis Tonebølger favne
Højskolens gamle Mur
med *Dit* og *Ørsteds* Navne
i samme Klanggur!

Natur-Forskningen.

Vor Forsknings Rige er saa vidt
og leder efter Grænser,
thi Stjernens Vej og Myrens Sti
den lige trolig ændser;
det hele runde Jordens Æg
i Himmelrummets Rede,
mod det vort Øje er paa Vagt,
om det vi Tanken kjæde.

121

Hvor højt et Maal, hvor vidt et Syn
for Øjet og for Tanken,
fra Fjeldets stolte Ørnebur
og ned til Østersbanken!
Fra skjulte Kilders sagte Nyn
til Skyens Tordentale!
Fra Skummets sølverhvide Pragt
til Liljernes i Dale!

Og har Du gransket Øjet træet -
Vor Gransken trættes ikke,
thi hvad den Ene ej kan see,
det see de mange Blikke;
af tusind spredte Tegn og Træk
vi sammenstave Loven:
Af tusind Løv fik Træet Tag,
af tusind Træer Skoven.

Og mens vi tyde Lovens Skrift,
vor sidste Lov skal være:
Ej blot Guds Værk at granske ud,
men af hans Værk at lære;
af Stjernens Vej og Myrens Sti
at læse *saa* Hans Veje,
at paa vor egen Myre-Sti
vi Stjernens Fred kan eje!

122

Ved en Skolehøjtid. (Den 10 Septbr. 1864.)

I.

Kor.

Om rusted' vi vil være
til Livets Kamp og Strid,
da maa vi Noget lære,
mens dertil det er Tid;
skal vi med Ære færdes
i Spydgudindens Hær,
da maa vi tidlig hærdes
til Aandens Vaabenfærd.

Af Kundskab maa vi smedde
os selv en Brynje blaa,
og flittig sammenledde
de tusind Ringe smaa;
i Modersmaalets Esse,
ved Sandheds Lueskjær
vi hamre maa og hvæsse
Forstandens gode Sværd.

Men Arbejdsaar os vente,
om Maalet naae vi vil,
og langvejs maa vi hente
den Malm vi trænge til:
I Oldtids dunkle Gange,
og ved Naturens Bryst,
fra Nordens Sagn og Sange,
fra Hellas' rige Kyst.

123

Solo.

Ære Akademos' Lund!
Ære Hver, som Sandhed søgte I
Ham, som lærte, mens han spøjte,
Døden drak med Smil om Mund!
Ære Sangens Morgengry!
Kunstens stærke Manddomsalder!
Tankens ranke Søjlehaller!
De, som staa, naar Stenen falder,
Slægt paa Slægt til varigt Ly.

Dog, hvor herligt Hellas' Strand
straaler over Folkevrimlen, -
dog har nærmere til Himlen
Sinai fra Ørknens Sand:
Med en evig Dommens Røst
ruller Lovens Tordentale
fra den øde Klippesvale,
lyner over Bjerg og Dale,
gjennembæver hvert et Bryst.

Men saa tidt den bange Sjæl
sukker: hvor er Fred at finder
Spørger: hvor er Liv at vinde,
hvor er Salighedens Væld?
See, da tier Helikon;
da kan Sinai kun true;
men fra Korsets lave Tue
kan vi Himlen aaben skue,
kan vi naae vor Frelsers Haand.

124

Kor.

Mætted vi vor Lærdomshunger,
kunde tolke alle Tunger,
kunde Sprogets Strenge sno,
kjendte hver en Himlens Stjerne;
sanked al vor Videns Kjerne;
det var Tomhed, uden Tro.

Men hvor Mulden er beredet,
og en hellig Kilde ledet
gjennem Sjælens dybe Grund;
der vil Kundskab give Grøde,
Aand og Hjerte finde Føde,
Viljen vorde stærk og sund.

II.

Saa vil vi da øve vort Øje, vor Mund,
som Fuglen i Lunden sin Strube,
og nytte vor Evne og øge vort Pund,
og grave i Kundskabens Grube;
af Slægters Bedrift,
af Skabningens Skrift
som Bierne sanke til Kube.

Og gik der et Uvejrs med knusende Magt
Saa vildt over Dannemarks Strande,
desmeer maa vi Ungskoven tage i Agt,
at Grenenes Marv sig kan danne;
og bede vor Gud
bevare hvert Skud,

saa atter det løves om Lande.

125

Carl Johannes Nissen. (4 Okt. 1836.- 26 Jan. 1861.)

I.

Tungt at staa ved Livets Skjel,
skilles brat fra Barn og Ven;
tungt at sige sit Farvel,
og faae intet Svar igjen;
tungt at tage Smertens Daab;
tungt at jorde sine Haab.

Hvo kan løfte dette Aag?
Det kan alle Sjæles Gud!
Han kan løfte Kistens Laag,
kalde ham af Graven ud!
Han har Bod for Suk og Savn:
Bed til Ham i Jesu Navn!

II.

Han var saa ung, saa varm, saa kjæk,
med aabent Sind og aabne Træk
med sunde Sjælens Kræfter;
som vi han var en Støvets Søn,
men Sandhed søgte han iløn,
den greb han altid efter.

See, Broder gik til Broder hen:
Kun Savn og Længsel er igjen.
De Faa er blevne færre.
126 Hvi faldt det unge, ranke Træ,
som loved baade Løv og Læ;
det veed kun Stormens Herre.

Men Eet vi tro, og Eet vi veed:
At Han, vor Gud, er Kjærlighed
mod alle sine Svage;
med Savnets Taare, tung og hed,
han vander Sjælens bedste Bed:
Da voxer Tak af Klage.

Marie Brøndsted. (7 Marts 1845. - 27 August 1864.)

»Hvor dejligt, naar det bliver lyst!«
hun sukked i sin Nød;
saa gled hun til en bedre Kyst,
hvor der er ingen Død;
en Glans om hendes Aasyn laa
af Lyset som hun kaldte paa,
et Morgenskjær af salig Fred
fra Sol, som ej gaar ned.

Et Barn hun var, med ærligt Smil,
og fjern fra løjet Skin,
taalmodig under Smertens Pil!
En stille, saaret Hind;
127 en Brudejomfru, tør vi tro,
som aaben fandt sin Frelser's Bo;
som jubler af et frigjort Bryst:
Hvor dejligt det blev lyst!

Den Sjæl Gud gav en stakket Stund
i vore Hænder hen,
det Blomster af en evig Grund
begjærer han igjen;
ej blinde Magter hende tog,
vor Fader selv os Vunden slog;
men Han har Trøst som han har Tugt.
Han modner Sorgens Frugt.

Ja Fader, med en Taareflod
Du tvætter Sjælens Støv,
Du vander Hjertets dybe Rod,
forny Troens Løv!
Da knoppes Kjærlighed og Haab,
da takke vi for Smertens Daab,
da signe vi Dit Naadebud,
vor Frelser og vor Gud!

Ved Skovkapellets Indvielse. (Den 26 Juni 1864.)

I.

Herre! om din Magt og Vælde

vidne baade Mark og Fjelde,
128 hvisker baade Hav og Elv;
og den kolde Tvivlers Skrupel
tier under Skovens Kuppel:
Den har ikke rejst sig selv!
Men en Sjælesyg, en Synder
Skoven ingen Hjælp forkynder.

Først naar Du har Hjertet bøjet,
christnet Aanden, salvet Øjet
til at finde Bethlehem,
da vil Græs og Tjørn og Nælde
Evangeliet gjenfortælle,
bære Frelser-Ordet frem;
Lovens Tordenkile hvæsse,
og om Naadens Under messe.

Da vil Stenene faae Tunge,
da vil Alt i Verden sjunge
Mindekvad om Frelseren:
Krybben om hans trange Vugge,
Tornen om Langfredags Sukke,
Axet om Opstandelsen;
da vil Bjerget om ham tale,
og faae Svar fra Skov og Dale.

Men at Christne vi kan vorde,
finde Fold med Herrens Hjorde,
maa vi høre Hyrdens Røst;
kvæges af hans egen Kilde,
og hos ham vor Hunger stille
og hos ham begjære Trøst; -
129 derfor rejste sig mod oven
Kirkespiret her i Skoven.

II.

Saa løft Dig vort Tag, Gud til Ære og Lov,
i Bøgenes Skygge mod Himlen!
Naar Bedeklokken kalder til den sommergrønne
Skov,
Du samle Dig en Menighed af Vrimlen!

En Rig med en Fattig, en Gubbe med et Barn
skal Kirkestolen bænke og blande;
og Fiskeren skal komme fra sit tangede Garn
til Ham fra Genezareths Strande.

Og Skovens klare Kilder skal faae et Søstervæld
med Lise for det ængstede Hjerte,
med Kvægelse og Kraft for den sygeste Sjæl,
med Lindring for den dybeste Smerte.

O Du, som ikke jager den Bedende bort,
besøg os, vor Frelser og Mester!
See Huset er Dit, skjøndt vi kalde det vort:
Tag Du os tilbords som dine Gjæster!

Søndagmorgen.

Klokken ringer til Kirke, og Gjøgen ringer tilskovs,
her som hist er livsaligt at være;
Skoven og Kirken har Svalhed beggeto,
og hvælte sig begge til Guds Ære.

Svalen bygger Rede mod Kirkens stille Tag,
men kvidrer over Marker og Enge;
som den vil jeg hælde mit Hoved til Guds Hus,
men derude vil jeg slaa mine Strenge.

Solen og Jorden.

I.

Nu daler den straalende Sol,
og en Høstak er nok til at dække
Lyset som naaer
Alverden over;
Jorden slører sig til,
dens Brudgom er borte.

I Aartusinder var det som nu.
Lige blankt er Solvognens Guld,
lige friske de purpurne Roser,
Dagkongen rækker sin Brud
i Skilsmisens Stund.
Hvad Abraham saae fra sit vandrende Telt,
131 Seer Bonden fra Kæmpehøjens Stene;
»nu synker Solen!« har de sagt,
den Ene med den Anden,
og de seneste Slægter vil sige som de.

Anderledes Granskerens Tale.
Som Kysten sejler for Sømandens Blik,
sejled i lange Tider,
Dag ud, Dag ind,
den dalende Sol,
til en Lærd i sit Kammer
med hviskende Mund siger Nej!
Og Verden bekjender med ham :
Det er os der sejle!

Saadan i Menneskets Liv.
»Gud har forladt mig!«
sukker din sørgende Sjæl,
naar Mørke falder over den,
og Lys Du ej seer; -

Kjære! det er Dig,
der er vejet fra Ham!
Stiger Du paa Bjerget,
da seer Du ham igjen;
og svinger Du Dig en Tankeflugt
fra Vuggen og til Graven,
fra Pol til Pol:
Da er Han altid hos Dig,
gaar aldrig ned.

132

II.

Men som i Aarets vxlende Løb
den vældige Sol
synes at skue vor Jord med vxlende Sind;
som han i Vintren
gjør hende sparsomt Besøg,
mens i sin hvide Seng hun venter de Spæde,
men med tusinde Kjærtegn
hilser den myldrende Flok;
som han ved Sommer,
en grusom Chronos,
myrder sin egen Slægt med fortærende Brand:
Som han i Høst,
lig en angrende Fader ved Barnets Grav,
gyldner en Bronceskov
til Minde om den, han har gulnet,
og vender sig bort,
mens Stormene sprænge hans Værk -
saa vxlende, saa foranderligt
synes i Tidernes Løb Guds Aasyn mod os.
Ligner Abrahams Ven
den Gud, som i Ørken
truer et tilhyllet Folk?
Og Han,
som ved sin Tjeners Mund bereder sig Offer,
er det Ham som raaber:
Offer behager mig ej?
Gud har forandret sig, saa seer det ud;
nej, som Tidernes Voxel
virkes ved Jordens Løb, mens den lysende Sol
133 er hvor den er
og altid den samme:
Saa har Menneskets Aand om den Evige kredset,
styret og draget af Ham.

Det Onde.

Jeg troede, da jeg var lille,

det Onde var ikke til,
det var kun gamle Dages
truende Skyggespil:
Kain var ond og Judas ond,
og alle Hedning-Hunde; -
men lukked jeg blot min Bibel i,
saa lukked jeg for det Onde.

Nu veed jeg, nu jeg er gammel,
og ikke saa mørkeræd;
seer jeg mig selv i Spejlet,
saa seer jeg det Onde med!
Kain er jeg og Judas jeg
i Sjælens dybe Grunde; -
bedst at lukke min Bibel op,
det hjælper mod det Onde.

Den yderste Dag.

Som et Skib finder Vej gennem Skummet
over Hav til den fjerneste Bred,
134 saadan ruller vor Jord gennem Rummet
uden fejlende, famlende Fjed;
og de selvsamme Stjerner beskinne
denne evig urolige Hast,
og mens Slægterne komme og svinde,
og mens Tider om Tider sig vinde,
seer det ud, som om aldrig det brast.

Og hvad er saa den rullende Kugle
med sit mileløs mægtige Sving?
Kun en Gjerdesmut mellem de Fugle,
som i Rummet har kredset i Ring!
Disse Buer, som Bjergene baande,
det er flygtige Løvetandsfnug:
For et Pust af den Eviges Aande
de henvej res saa let som et Suk.

Og den kommer den Time, den kommer,
den slaar ned som en jagende Ørn,
da den strenge, den evige Dommer
kalder for sig al Jorderigs Børn;
kun et Vink, og han sprænger Vulkanen
saa det rullende Tog gaar istaa;
blot et Skred, blot en Vaklen fra Banen,
og hvert Hjul vil i Afgrunden gaa.

Da skal Seglet for Gravene briste
under Fjeldenes ramlende Brag,
og de Første skal møde de Sidste
paa den store Forfærdelsens Dag;
og mens Hvælvingens purpurne Lampe
135 blusser ud i et rygende Baal,
og mens Jorden sig vaander i Krampe,
skal al Skabningen fylde sit Maal.

Og det Frø, som laa gjemt under Linden,
det skal bryde de tvingende Baand,

og den Aske, som spredtes for Vinden,
vorde Vox i den Vældiges Haand;
og i Lys af de frigjorte Sjæle,
de som vidned med Liv og med Blod,
hver en angrende Adam skal knæle
med sin Eva for Frelserens Fod.

Hvor de myldre de tusinde Slægter,
hvor de hvirvle som Skum i en Elv,
her en Troende, her en Fornægter,
sjelden En som fornægted sig selv!
Her den mægtigste Stormand i Staden,
men som gjorde sin Lyst til sin Gud;
her en Stodder, som fejede Gaden,
men som fejede Lysterne ud.

Her en Sværm, som kun aanded i Døgnet,
og som svajed fra Ja og til Nej,
som forledet, forlokket, forløgnet
fulgte med paa den bredeste Vej!
Og med tusinde Navne de kalde
paa den Herre som Livet dem gav,
men paa Salighed raabe de Alle
som et Haab, som en Ret, som et Krav.

136

Da skal Evighedsporten oplades, -
glem blot ikke, den munder i to!
Og kun da vil i Lyset Du bades,
om Du vandred i Haab og i Tro:
I en Tro, som Du selv ikke tændte,
som i Kjærlighedsluer slog ud,
ved hvis Lys Du din Usselhed kjendte,
i hvis Flamme dit Skyldbrev brændte,
og hvis Varme var Freden fra Gud.

Øjeblikket.

Et Øjeblik, hvad er et Øjeblik!
Kun en flyvende Gnist! Andet ikke!
Skuffende Spil - hvad er et Liv
andet end Øjeblikke!

Et Øjeblik gav Dig Tilværelse,
og et andet kan isne dit Hjerte;
underlige Nu, som tænde kan
og slukke Livets Kjerte!

Som et gravgjemt Korn er et Øjeblik:
Det kan spire om tusinde Tider;
Øjeblikks Synd kan sætte Frø,
saa hele Slægten lider.

137

Thi vogt paa det vingede Øjeblik,
der som en Falk slaar ned;

at ikke det røver din Glæde,
at ikke det flyer med din Fred!

Til en norsk Gut.

Du er endnu en lille Pog
og stumpet nok er Kjolen,
Du staver end i Livets Bog
skjøndt læser reent i Skolen;
Du er livagtig som April
og kan som den os gjække,
er snart i Taarer, snart i Smil
helst midt imellem begge.

Men naaer Du til en tidlig Maj,
og kan som Maj Du love,
saa lov os paa din Sommervej
at bringe grønne Skove;
tag fat mens det er Pløjetid,
spar ej den raske Alder;
da kommer vel en Juni blid
med Roser og Konvaller.

Og holmer Du paa karrig Kyst,
hvor Blomster sparsomt falde,
saa gid Du gjemme ved dit Bryst
138 den favreste blandt alle!
Og, maa Du brydes med Dig selv,
vil Lykken ej sig lempe,
saa duk Dig dybt i Troens Elv
og rejs Dig som en Kæmpe.

Bliv Mand som Hellig Olafs Mænd,
en Høvding, om Du mægter?
En Helt, om ej med Sværd ved Lænd,
en Arbejdsmand for Slægter!
Lad Saugen gaa fra Gry til Kveld,
skjær Norge gode Planker!
Ej ræd for nogen Moders Sjæl,
kun ræd for onde Tanker.

Da spaar jeg Dig en Høstens Luft
som Danmarks i September,
da Engen vel har mindre Duft
og Solens Glød sig dæmper,
men dog en Luft saa reen og stærk
saa taagefri og klaret,
naar Øjet seer et Sommerværk
og seer det vel bevaret.

Gaar Kraften da i Vinterhi
bag Snee, som Ingen kaster,
mens Tanken paa sin snelle Ski
til fjerne Minder haster;
gid da din Sjæl, i aabent Vand
fra Hjertets isfri Kilde,
den høje Himmels Stjerneland
maa spejle dybt og stille!

Philosophen og hans Søn.

En Tænker sad en Aftenstund
for Pultens høje Skranke,
med Livets Gaader, Livets Grund
arbejded strengt hans Tanke;
hans lille Søn i Vindvet laa
og holdt saa smaat en Tale
til Solen, som han saae og saae
alt meer og mere dale.

Den Lærde, af sin Grubien træt,
det Skrevne gjennemløber,
Slutleddet i sit Tankenet
i Ordets Form han støber;
da mærker han som noget Smaat,
der napper ham i Kjolen
og hvisker: »Fader, sig mig blot,
»Hvor skal jeg fange Solen!

»Den lister sig bag Træerne
»om nogle Øjeblikke,
»men om jeg staar paa Tæerne,
»jeg langer den dog ikke;
»jeg maa nok heller skynde mig
»og laane Marens Stige,
»saa gaar det Fader, ikke?« »»Nej,
»»det gaar vist ej saa lige!««

Og Faderen sit Hefte ta'er
og vender Drengen Nakken;
140 men Drengen holder ved: »Ja Fa'er,
»saa gaar jeg op paa Bakken!
»Saa gaar jeg allerøverst op,
»hvor Skyerne de ligge, -
»Hvad Fa'er, saa naaer jeg den?« »»Nej stop,
»»min Dreng, Du naaer den ikke!««

En Stund den Lille taug. Da slog
med Et han op sit Øje,
og raabte: »Jamen, naar jeg tog
»din Lænestol, den høje,
»og flytted den derovenpaa,
»og saa stod op paa Stolen,
»saa veed jeg da, jeg kunde naae
»magelig til Solen!«

Da maatte Philosophen lee.
Men Smilet sig forandrer;
hans Øjne ud i Rummet see,
og indad Blikket vandrer:
»Troer jeg ej min Kathederstol
»saa høj, saa jeg kan strække
»fra den min Haand mod Himlens Sol,
»og Guddomslyset række!«

To i Baaden.

Hør Ellen, hør ifald Du vil!
Stig ud paa Tømmerflaaden,
141 Saa lægger jeg med Baaden til,
og saa gaar Du i Baaden!
Sig rører ej den mindste Vind
og Alt er tyst og stille,
om lidt saa faae vi Maaneskin,
og det er ej saa silde.

Tak Ellen Tak! Ifald Du saa
vil holde lidt tilhøjre,
at ingen Grene skal os slaa,
og ingen Siv os tøjre;
nu snart vil Maanen bygge Bro
og Nattens Stjerner møde,
det er jo næsten som vi ro
i Rosenskyer røde.

See dette skønne Aakandeblad,
det mørke, brede, blanke!
Det ankrer her - og, veed Du hvad -
det Samme gjør min Tanke;
den var paa Rejser, var paa Vej
men kom dog ingenvegne,
bestandig landede den hos Dig
fra alle Verdens Egne;

Og Et, kun Et min Hu staar til,
som nu saa sødt at glide
alt over Livets Bølgespil
med Dig og ved din Side;
Du drager mig saa stærkt, saa ømt
som Voven disse Pile,
142 jeg elsker Dig, og jeg har drømt -
hvad nu jeg seer Dig smile!

Ja Taaren bliver hurtig træt
naar man er To om Graaden;
og Baaden glider mere let,
naar man er To i Baaden;
ved hver en Vending, kan Du tro,
naar gode Raad er dyre,
skal jeg nok slide, stage, ro,
og Du kan gjerne styre!

Texter.

I. I Maj.

(C. J. Hansen.)

Maj med springende Løv, med blinkende Draabe
rigt paa Blomst og paa Straa,
golde Jord Du dækker med blødeste Kaabe;
goldest Jord er et Sind, som ikke tør haabe:
Did din Tryllestav naae!

Rosen vaagner igjen med Blus paa Kinden,
Tjørnen smykker sin Skjærm;
fattig Fugl finder Ly hos Bøgen og Linden;
143 Fattigste Fugl, Du Sjæl som kastes af Vinden,
følg den vingede Sværm!

Drengen har Anemoner længe plukket,
snart er Midsommers Tid!
Skovens dæmrende Krat har en Solstraale vugget;
dybest Mulm har et Bryst, for Kjærlighed lukket:
Høje Sol, kom og did!

2. Tilfods. (P Heise.)

Tilfods, tilfods over Mark og Sti
vi vandre,
og Posten overlade vi
til Andre;
den raske Vind maa nok forstaa
at trutte løs i Blad og Straa,
og blæse os et Stykke;
Bagagen er et Pund Tobak,
Stationen er en Kløverstak
i Hybenhækkens Skygge.

Tilkroes, tilkroes i den svale Skov
vi ile,
der har vi Ly, der har vi Lov
at hvile;
144 hvor Hindbærbusken blinker rød,
vi pakke ud vort Smørrebrød -
ak, Smørret er nok smeltet;
en ganske dejlig blomstret Dug,
saa snehvid som til Søndagsbrug,
er bredet under Teltet.

Tilfods, tilfods gennem Busk og Krat
vi drage
til Byens kvalme Sommernat
tilbage;

men, støved' og med revent Skind,
vi bringe hjem et frejdigt Sind,
for Stuestøvet rystet;
de vilde Roser voxte tæt,
af dem vi har en frisk Buket
Om Hatten og i Brystet.

3. Den vilde Rosenbusk. (P Heise.)

Du fattige Busk, hvor er Du skøn!
Hvor yndig og fin, hvor sommergrøn!
Din Blomstertop
bandt Ingen op,
naar den var rosentung -
145 dog flammer Du for Solens Glød
lig Kjærlighedens Rose rød,
mens Sjælen er ung.

Hvem dufter Du for? For Hjort og Hind!
Hvem plukker din Blomst? Kun Nattens Vind!
Men næste Vaar
igjen Du staar
med Blus paa hver en Green:
Da tændes atter Rosens Glød;
men Kjærlighedens Rose rød, -
dens Maj er kun een.

4. Menuetten. (Gammel Menuet.)

Maanen gaar saa langsom og saa løj,
sikker paa sit Monopol;
men fra Riddersalens lyse Fløj
klinger Fløjte og Fiol.
Hvor de luegyldne Rammer
med en Oldefader brammer,
figurerer Egnens Adel
uden Frygt og uden Dadel
om Ballets Sol.

Som en Poppel for en sagte Vind,
afmaalt Menuetten gaar;
Frøk'nen har et Rosenflor paa Kind,
men et pudret Liljehaar.
Greven saa huldsalig sukker,
naar han for sin Dame bukker;
Haanden rækker hun ham varligt -
varligt, men særdeles farligt,
som man forstaar.

Og de svæve fra den gyldne Sal,
bort fra Ballets Brask og Bram,
og de hilse fra Altanen sval
Maanen i den stille Dam:
»Disse Skygger - hvor charmante!
Disse Stjerner - eclatante!«
Greven er saa tungefærdig,
han er født, og født elskværdig -
hvo modstaar ham!

Og han hvisker, medens Haanden let
værner om Moustachens Kunst:
»Deel med mig den rødmende Claret
som et Pant paa Eders Gunst!
Min *Dorinde!* Tør jeg haabe« -
ak, da spilder han en Draabe!
Ja ti, tolv paa hendes Robe;
spildte Lykke, spildte Draabe!
Ak, Alt omsonst!

147

Døv for hans Veltalenheds Musik,
stum hun stirrer paa sin Dragt
og forsvinder med et Vredesblik,
som fortolket kunde sagt:
Ak, et Stænk paa Navn og Rygte,
sligt bør ej Beaumonden frygte -
o, men Pletter paa min Kjole,
nej paa ham kan Ingen stole,
Tag min Foragt!

5. I Gadedøren. (Zelter.)

Den Aften gik jo nydelig,
skjøndt Varmen var betydelig!
Og Punschen den var dejlig sød,
og sikke Masser Smørrebrød!
»See nu herop, naar det kan falde,
og vær saa god at hilse Alle,
men glem blot ikke Tante Malle!«
Tak, mange Tak! Her trækker slemt,
Gud, De forkjøler Dem bestemt!

»Adjøs, Adjøs!« Godnat, Godnat!
Men Hans, Du glemmer jo din Hat!
Glem ikke din Spadserestok,
for Stokkene grassere nok!
148 »Adjøs, Adjøs!« Godnat, Godnat!
Jo Hans, du *har* en lille Hat!

»Men Et maa jeg dog sige Dem,
gaa bare lidt forsigtig hjem!
Ja gaa nu bare fredeligt,
thi Prygl er altid kjedeligt!
Avisen er jo gennemjamret,
af Folk, som først blev gennemhamret,
og som tilsidst dog kom paa Kamret!«
Ja gid her nu var Landefred -
naada, det øser Vande ned,
og vi har ingen Paraplyer:
Joli blier vaad, det søde Dyr!
Og væk er alle Droskerne,
og Hul er i Galoskerne!
»Godnat, Godnat!« Adjøs, Adjøs!
Den Aften den var mageløs!

Virtuos og Publikum.

Hvilken Sanger og slet ikke spradende!
Og han gaar med en stor Diamant!
Hvilken Kunstner, skjøndt Ingenting ladende!
Og det staar der da ogsaa i Bladene,
og hvad Bladene siger, er sandt.
Hans Crescendo er ganske guddommeligt,
hans Piano fast uoverkommeligt,
149 der er ikke hans Mage paa Jord,
han er stor!

Og hvor rørende, virkelig rørende,
naar han synger om Kjærligheds Magt!
Han er meer, han er næsten forførende,
han fortryller aldeles den Hørende,
saa det bankende Hjerte slaar Takt!
Ja, saa Følgen af al denne Følelse
Er en let lille Hjerteforkjølelse,
naar Du seer paa et Boghandlerbrædt
hans Portræt.

Er han lykkelig, virkelig lykkelig?
Derom veed man ej rigtig Besked.
Derom spørges der ej saa omhyggelig,
derpaa svares der ej saa udtrykkelig,
og det kommer os slet ikke ved:
»Lad ham lide - til passende Tider -,
naar blot ikke hans Sølvstemme lider!
Herregud, skulde den blive tynd,
det var Synd!«

Ved Havnen.

Kom lad os gaa gennem Lindenes Række
ud til Havnebroen ved det spejklare Vand,
150 Fuldmaanen bryder nu Skyernes Dække,
striber med sit Sølv den mægtige Kran
Dampere ligger saa tvær og saa mat,
Røgsløret vimpler sig ej over Søen:
Hist var der Dagstummel, her er det Nat,
stille trods Pladshundens Gjøn.

Pakhuset, klodset og graat og bedaget,
ligesom forynges i Bølgernes Bad;
Lugerne blinke som Sølvtafl i Taget,
kappes med Stjernernes blinkende Rad.
Sømændene mønstre den drømmende Hav;
kjed af saalænge paa Jollen at bie,
kalder han bønligt sin Skude ved Navn,
raaber paa Anne Sophie.

Alt er saa tyst, men urolige Tanker
flokkes her ved Dag under Støjen og Raab
hvergang der lettes og kastes et Anker,
kastes eller lettes de flagrende Haab;
hvergang det ringer, fra Morgen til Kveld,
hvergang et Hjul gennem Bølgerne skummer,
vexler det her med Goddag og Farvel,
Taarer af Fryd eller Kummer.

151

Danmark. (5 Juni 1861.)

Det Land, vi elske over alle Lande,
vort Hjem, vor Vugge og engang vor Grav,
vor Lykkes Klippe trods de lave Strande,
det aabne Danmark i det aabne Hav:
Hvad er dets Saga siden Christjernes Dage;
de Tre blev To, de Tvende kun til Een !
Og denne Ene tælles blandt de Svage;
den ødte Marven paa en podet Green.

Men, vil vi fremad, maa vi først tilbage,
og vorde dansk i Tunge, dansk i Tro!
Og vorde Et, som i de gamle Dage, -
er vi blot Et, da kæmpe vi for To.
Fra sidst paa Heden Staalet mødte Staalet,
hvor kvalm en Luft, hvor ulmende en Ild!
Spring heller som Rolf Krake over Baalet,
men Enighed! det Skjold vi trænge til.

Kongens Skaal. (Ved Festen til Minde om Stormen paa Kjøbenhavn 10 Febr. 1859.)

Det isned om Danmark, men Gud var os god,
og Isen blev brusende Vande!
Et Snefog af Fjender, men luende Mod:
Thi vaared det atter om Lande.

152

Den gryende Morgen gav mildere Sol,
det lused om Dankongens Rede;
og gyldnere Glans fik hans Konningestol,
og Kronen fik Ringene brede.

Men først da fra Sønder det stormed igjen,
som skulde nu Danmark kantre;
da Fjenden fra Volden var bleven vor Ven,
og selv var en Vold med os Andre, -

Først da fik den Støtte, først da blev den stærk
den Frihed fra Fædrenes Dage,
og det er Kong Fredrik den Syvendes Værk,
en Gjerning, der søger sin Mage.

Ja, tryggere byde vi Stormene Trods,
naar Kongen hos Folket er hjemme;
sit Rigsæble villigt han deelte med os,
og det skal vi aldrig ham glemme.

Og derfor skal Folket, i Sorg og i Lyst,
nu sjunge som dengang de strede;
din Rede, Kong Fredrik, er Borgernes Bryst,
og aldrig Du dør i din Rede!

153

Ved Kongens Hjemkomst fra sin Sommerrejse. (Paa Kjøbenhavns Rhed den 16 August 1861.)

Velkommen hjem, vor Konge kjær!
med bliden Bør,
fra hist, hvor Virket lukker sig,
til her, hvor frit det vugger sig,
mens Svane flokken dukker sig
med Rovfugls Kløer;
hin Svane flok med Flag paa Stang,

med brede, hvide Vingefang,
som synger ej sin Svanesang
før Danmark dør.

En Kæmpehøj, en Runesteen
har her vi ej;
men disse Bølger, dette Hav
med skum-indristet Runestav
er selv en søgrøn Kæmpegrav
paa Kongens Vej!
Her sjunger hvert et Bølgeslag
om Kongedybets Hædersdag,
og end en Dyst for Danmarks Flag
vi frygter ej!

Ja, hilset vær, vor Konge god,
ved Sjællands Kyst!
Paa Himmelbjergets Top Du stod,
og under Klintens vaade Fod,
154 og midt i Markens Overflod,
ved Jyllands Bryst!
Men her Du seer, hvad hist Du saae:
Vor Friheds Rug velsignet staa,
og Ax ved Ax dit Hjerte spaa
en gylden Høst!

Ved Prinsesse Alexandras Afrejse. (Korsør, den 26 Februar 1863.)

Vær hilset paa dit Brudetog
ved Sjølunds Skjel!
For sidste Gang med Dannebrog,
for sidste Gang paa Danmarks Sprog,
Du hilses paa dit Brudetog
med mildt Farvel!
Og disse Rythmers Bølgesang,
de kjendte Toners stærke Klang,
den hører Du for sidste Gang
i Kveld.

Gaar denne Klang dit Hjerte nær,
det Sejerskor,
og fik Du Bøgens Krone kjær,
da følger blidt en Havfruhær
af tusind Minder fjernt og nær
din Snekkes Spor!
155 Til Glans og Højhed gaar din Stavn;
men gav Du Danmark Modernavn,
gaar og din Længsel og dit Savn
ombord.

Og, sidder Du paa fjerne Kyst
paa Dronningstol,
da kommer en Erindring tyst,
og hvisker om din Ungdomslyst,
og tager i dit eget Bryst

sin Dronningstol:
Læg da din gyldne Krone hen,
og tag mod Gjæsten som en Ven,
thi lyse Tanker bringer den
og Sol.

Saa drag da over Bølgen blaa,
Du Bretlands Brud!
Naar Windsors Højtidsklokker gaa,
og Du har Brudekransen paa,
gaar Tanken over Bølgen blaa,
til Bretlands Brud!
Og løfter sig til Livets Drot,
hvem Konge kun er Undersaat,
om Lykke paa din Fremtids Slot
fra Gud.

156

Frederiksborg. (17 Decbr. 1859.)

Skjønne, sjunkne Fredriksborg,
før vor Glæde, nu vor Sorg, -
kunde Danmarks Taarer slukke,
skulde atter frem Du dukke,
skjønne, sjunkne Fredriksborg!

Kongen, han er husvild nu;
stakkels Konge, husvild Du,
Du som gav vor Frihed Taarne,
som gav Hus for Folkets Kaarne,
stakkels Konge, husvild Du!

Danmarks Stolthed lagt i Grus,
Danmarks bedste gamle Hus;
Gud lad ingen Røverflamme
Folkets egen Arne ramme,
lægge Danmark selv i Grus!

157

Et Aar.

Til Frederik den Syvendes Minde.

(I Studenterforeningen den 20 Decbr. 1863.)

I.

Kor.

Længe var der stridt og stræbt,
Labyrinthens Traad var fundet;
nu var Minotauros bundet,
bundet ja - om ikke dræbt.

Som en Ægeus Folket sad;
spejded paa de salte Vande,
stirred ud mod Slesvigs Strande,
vented Sønnens Komme glad.

See da kom de sorte Sejl!
græde maatte selv den Stærke;
det var Dødens visse Mærke,
Vi - ak vi tog ikke fejl.

Over Bølgefladen blank
Baaden gled med tause Aarer, -
ak, og i et Hav af Taarer
Folket, Danmark, Norden sank

158

Solo, Kvartet og Kor.

Underlig vild var hans Ungdomstid,
for Vinden svajede han hid og did.

»Et skjævnende Skud!« det var Verdens Dom -
»kommer der en Storm, den kaster ham om!«

Da hvined en Storm, gennem Voldens Brøst, -
han stod saa rank, saa det var en Lyst!

- Sin Krone bar han saa stolt som Faa,
og den var ej let at bære paa.

Kongelig Sæd var hans Fædre-Arv:
Kraft fik han af Folkets egen Marv.

Paa Søen lærte han frejdigt Sind,
og saa at bie paa gunstig Vind.

Og var han en sjelden Fugl ved Hove,
saa fløj han desmeer i de grønne Skove.

Fri stander Kongen i Hallen høj:
bedre han lo, jo meer de løj.

»Friheden huer mig selv saa godt,
»det er bedst, jeg deler med Jer mit Slot!«

159

Saa deelte han ud med rundelig Haand,
løste Aarhundreders trange Baand.

- Trofast var han og Folket god,
trofast som Stammen mod sin Rod;

Og grov han gjerne i Myr og Kjær,
han sankede meer end rustne Sværd;

Taarnede trøstig Thyras Vold,
til i Skyggen af *den* hans Haand blev kold.

- Tak være Kong *Fredrik* for Alt hvad han gav!
Hans Grav skal os være en Valfartsgrav:

En krøblet Skare har han gjort stærk,
og det er et kraftigt Underværk!

Koral.

Kongers Konge! Du som gav
en Grundlov i vort Bryst,
der raaber gjennem Død og Grav
med Domsbasunens Røst;
for hvem en Kæmpegjerning
er tidt en Kæmpesynd, -
Du række ham en Drik
af din Naades dybe Brønd!

160

II.

Fra Dannevirke
til Roskild Kirke
gik Toget hen;
fra Roskild Kirke
til Dannevirke
det gaar igjen!
Fra stakket Hvile
til Kamp paany,
fra Sjælemesse
til Vaabengny.

Men naar det gjælder,
og Blodet vælder
om Thyras Vold,

og Kampen skummer,
og Faren trommer
paa Danmarks Skjold, -
da kommer Kongen
som Skansegjæst!
Først naar vi sejre,
kan ret vi fejre
hans Mindefest.

Mørke. **(Den 19 December 1863.)**

Der var saa sort i Kirken om Kongens Sarkofag;
det var som Danmarks Lykke blev jordet idag.
161 Der var saa sort i Kirken og lige sort er her:
Mulm foruden Stjerner og Mørke fjernt og nær.

I Syd, af gridske Fjender en lynsvanger Sky; i Nord, hos vore Frænder kun Taage til Ly;
i Øster og i Vester knagende, knugende Is - hvor skal dog vor lille Baad gaa fri for
Forlis?

Opad er der Lysning og opad er der Haab!
Der sidder Lynets Herre, Han hører vore Raab!
Han kan Stormen stille og slukke Skyens Brand,
i Taagen tænde Stjerner og smelte Is til Vand!

Godt Mod! **(Nytaar 1864.)**

Mit Folk, hvor var Du ofte
ved Undergangens Rand!
Alt i din Drengeskoft
i Kejserens Ban!
Dit Herreskjold i Splinter
for Pantegrevens Klo!
Dit Rigsflag en Vinter
fast flænget i to!

Dog har Du tumlet Horset
paa Bretlands grønne Kyst;
dog har Du ristet Korset
paa Vendernes Bryst;
162 dog har Du bundet Norden
den treløbne Snor,
og skikket over Jorden
de vingede Ord!

Thi Thyra rejste Gjærdet
mod Saxernes Flok;
Niels Ebbesen svang Sværdet
over Grevens Sengestok;
og Snestormen vild,
den redte ej vor Grav;
og, regned det med Ild,
det rysted vi af.

Ja, haardt blev vi prøvet,
men kom dog i Ly;
hvergang vi var i Støvet,
sprang op vi paany;
af Pilens sejge Vaande
vi lærte den Konst -
saalænge vi kan aande,
tvinger I os omsonst.

Vor Tærskel I traadte -
det maa vel være saa;
den holstenske Maatte
faaer I tørre Jer paa;
men om I vil længer
end til Stuedøren gaa, -
før Skodden I sprænger,
skal drøje Slag I slaa.

163

Jert Mandtal som en Røver
I sætter Liden til;
men Gud kan gjøre Løver
af Lam, om han vil!
Han skærpe vor Lanse,
han tætte vor Vold,
han være selv vor Skanse,
Vor Skjærm og vort Skjold!

Efter Dannevirkes Rømning. (Skrevet den 7 Februar 1864.)

Dannevirke kun et Skræmsel,
slænget hen til evig Glemsel!
Villig rømmet! Store Gud!
Ej paa een Nat Danmark fældes,
men paa een Nat Danmark ældes
ved et saadant Jammerbud.

Tause Malmens mange Munde,
som til Fjenden raabe kunde,
tause og med stungent Øje
ligge de paa Thyras Høje -
og naar næste Gang de sjunge,
tale de den tydske Tunge!

Høvdinger fra Sliens Vig,
hvilket Ansvar skal I bære!

Ej for høje Dynger Lig -
for det ene: Danmarks Ære!
164 Derfor Bitterhed, som saarer
derfor uforløste Taarer,
derfor Sorg foruden Mildhed,
derfor tung og trykket Stilhed.

Men for Alting, danske Mænd,
hun maa opstaa fra de Døde!
Vi maa kæmpe, vi maa bløde,
da hun rejser sig igjen!
Ingen Ro før Sløret lettes,
ingen Søvn, før Skammen tvættes!

Ikke klage, ikke klynke,
ikke lade Haanden synke!
Maaler Tabet uden Blinken!
Fylder Gabet uden Sinken!
Thi først nu er Faklen tændt.
Lyster Eder Fredens Hynder?
Nej - den Krig er ikke endt.
Nu, fra nu af den begynder!

Til Kamp! **(Marts 1864.)**

Op Danske, slaar et ærligt Slag!
Det gjælder jo en ærlig Sag,
det gjælder Folk at være!
Frisk frem igjen! hold ud en Tørn!
Flæng Vingen paa den flakte Ørn,
og slaa for Ret og Ære!

165

Til Fjender kom en Fjende til,
men Vinterfjenden vige vil
med sine hvide Hære!
Lad Tydsken saa gaa samme Vej!
Sus som en Foraarsstorm og fej
ham ud bag Danmarks Gjærde!

Vaagn atter i os Kraftens Aand
fra Valdemar og Absalon,
som Tusinder opvejer!
Og Du vor Dannebroke god,
rødm ej af Skam, men rødm af Blod,
bær frem igjen til Sejer!

Ej fik vi Kamp med Goliath,
at Haanden skulde synke mat,
vort Mod vil Herren prøve;
drag ud med Ham Du lille Hær,
da har Du nok af Mænd og Sværd,
og kæmper som en Løve.

Krig og Fred. (Marts 1864.)

Krig er Jammer, Krig er Nød,
en Smertens Braad for Mange,
Krig er Savn og Saar og Død
og tunge Klagesange;
Krigen er en Vej saa trang,
gaar dog opad mangan Gang.

166

Hvad er bedst, et døsigt Blund
med Fred til Hovedpude,
eller Dysten frejdig, sund
med Stormene derude!
Døden er os altid nær
mellem Bolstre, mellem Sværd.

Krig er Livets rette Spejl,
thi Liv er Kamp og Fare;
Skuden helst for fulde Sejl
maa Skjær og Grunde klare!
Krig er baade Død og Liv
med Bedrift til Tidsfordriv.

Krigen er et mægtigt Baand,
hvor Freden ofte skiller;
Krigen er en Tryllevaand,
som lokker Hjertets Kilder;
smedder af det samme Staal
Helsesværd og Offerskaal.

Ære dem som gav sit Blod!
Og Fred med dem som sove
Sejr for ærligt Mandemod!
Og Lykke dem som vove!
Daadløst Blund er Folkedød,
Krig er Fredens Moderskjød.

167

Slesvigs Besættelse. (April 1864.)

Snart nærmer sig den lyse Vaar
med Solens blanke Lue;
hvor staar det til i Danmarks Gaard
og i vor Gjæstestue?
Ja, Storken faaer vel fyldt sit Fad,
naar han i Mosen spanker,

men Dansken koge maa sin Mad
paa ubesaaede Banker.

Af Gjæster er vel Stuen fuld,
men ikke af de bedste:
Det samme gridske Røverkuld,
som før os monne gjæste.
Vel slog vi for vor Dør en Bom,
som længe kunde knage;
men Røveren gik udenom,
og vi, vi gik tilbage.

Nu drikker han det danske Øl,
mens vi har Plads i Skuret;
af Stald han stjæler Bondens Føl,
hans Sul af Fadeburet.
Hvor Kongen drog sit sidste Suk,
der lækkrer han sig Ganen,
og gjør for Preusserprinsen Buk,
og svinger Ørnefanen.

Vi er alene, vi er Faa,
har ingen Hjælp ivente;
168 vi er kun nogle Spurve smaa,
og Fjenden er en Glente;
vor Nabo bag det salte Sund
kun sagte rører Trommen;
vor Gjenbo, med de mange Pund,
slaar højst et Slag paa Lommen.

Men vogt Dig, Røver! Er maaskee
vor Tid og Stund ej inde:
Om Gud saa vil, Du skal faae see,
endnu Du har en Fjende!
Og lad der være langt til Havn;
og Vejen tung og blodig, -
vort Flag er gammelt som vort Navn,
og Armen ung og modig!

I Nød og Fare. **(Kirkekantate - Under Dybbølskansernes Belejring.)**

I.

Der er en Lidelsernes Skaal,
vi Mennesker skal tømme;
kun Herren veed det rette Maal
for vore Taarestrømme.
Skyd ikke Kalken fra din Mund,
tag den med Tro og tøm den kun;
thi Trøstens Billed paa dens Bund

har Lys som Barnets Drømme.

169

I som værne
glad og gjerne
Hjem og Arne, Lov og Land;
som i Taage
trofast vaage
paa den nattekolde Strand;
Dag og Nat ved Farens Elv,
Dør om Dør med Døden selv, -
Kraft i Eder fra det Høje!
Sejr i Haand og Sejr i Øje!

I, som længes,
indestænges
ene med de dybe Savn;
I, som vente
angstbespændte
Bud fra Slaget om et Navn; -
løs for Længslen i et Suk,
lad ej fryse Taarens Dugg,
lær at bie, lær at bede!
Da er Trøstens Engel rede.

I, som segned,
blødte, blegned,
midt i Kampens Kuglehvin,
som derude
fik til Pude
Vintermarkens hvide Lin;
sover sødt i Danmarks Jord,
hvor Violen stille groer;
Gud har lukket Eders Øje,
Fred med Eder fra det Høje!

170

II.

Hellige Gud!
Os og vor Fjende
Gav Du ihænde
de selvsamme Bud;
lad da i Slaget
Domsordet ramme,
gjør under Braget
Løgner tilskamme,
hellige Gud!

Der er saa Lidt af Kjærlighed
paa denne kolde Jord,
hvor Du har villet saae til Fred,
Blodaxet villigt gror;
vi selv har nok at luge bort,
maa bæve for din Dom -
men hvad fra Arilds Tid var Vort,
det maa vi værne om.

Du gav os dette skønne Land,

hvor Vaaren er saa lys,
som skræmmer ej med Ørkensand
og ej med Afgrundsgys,
som lokker ind alt fremmed Frø
og Fremmedes Begjær -
den Rugmark i den blanke Sø,
den er vel Kampen værd.

171

Du gav os dette jevne Maal,
i Svulmekraft et Hav,
saa giv os Styrke, giv os Staal
til Værn om hvad Du gav!
Og styrk os i al Livets Kamp,
saa vi med Dig bestaa
mod Fjenden hist i Røg og Damp,
mod ham i Hjertets Vraa!

Vældige Gud,
vor og vor Fjendes,
o lad det kjendes,
med Dig vi drog ud!
O lad det dages!
O lad det mærkes,
meer end de Stærkes
er Du de Svages
vældige Gud!

Ved Foraarets Komme. (Maj 1864.)

Smaafuglene, de synge
i jublende Klynge,
172 med sommerligt Mod;
og i de dybe Skove
trygt Dyrene sove
ved Bøgenes Fod;
kun Menneskene hade,
de myrde, de bade
hinanden i Blod.

Men naar dens Unge piber,
selv Sangfuglen sliber
sit Næb og sin Klo;
og melder sig en Fjende,
tør Hjorten vel rende
sit Horn imod To;
og vi, vi skulde hvile,
til Røverne smile
og tænke paa Ro?

Kampen ved Helgoland. (Maj 1864.)

Stærke Drøn fra Nordhavsølge,
friske Pust fra Helgoland,
med den grønne Tang i Følge
Sejr I bar til Danmarks Strand!

Det var som i gamle Dage,
det var Glimt af Nordhavs Sky:
173 Det var os som turde jage!
Det var ham som maatte fly!

»Jyllands« Bryst sin Harme svaler,
leger ej bag Klitten Skjul;
lystigt »Hejmdals« Hane galer,
Torden ruller fra »Niels Juel«.

Skudt i Brand ved danske Brande,
flammer Fjendernes Fregat,
lyser over mørke Vande
som et Fyr i Danmarks Nat.

Tak I gjæve Orlogshelte,
det var Bad paa lummer Dag!
Nu hos Vaarens lyse Telte
vajer ungt det gamle Flag!

For Hæren og Flaaden. (5 Juni 1864.)

Den lyse Vaar sit Anker
har kastet ved vor Kyst,
men vintertungt det banker
endnu i Danmarks Bryst;
thi Blod har vandet Heden
og smittet Markens Straa,
174 og Ravne taget Reden
fra vore Fugle smaa.

Men var der Nød og Fare,
der var og Mandemod,
en trofast lille Skare,
som gjerne gav sit Blod;
der stred som den der strider
for Arnen som en Mand;
der led som den kun lider,
der lider for sit Land.

I Kjække fra Midsunde
og I fra Oversø,

hvor Danmarks Fjender funde
en blodig Vintertøj
Du Dybbøls Helteskare,
- stængt mellem Ild og Vand -
som stod i Dødens Fare
og Dag og Nat holdt Stand!

I raske Orlogsgutter
fra Østersøens Kyst,
som Spændetrøjen slutter
om Tydsklands flade Bryst!
Du Rolf, som end tør springe
kjækt gennem Baal og Brand!
Og I, som Ørnens Vinge
fik ramt ved Helgoiand! -

175

I Danmarks Kæmper alle,
som kjækt i Kampen drog,
og vilde staa og falde
med gamle Dannebrog:
Den Tak vi Eder skyldte
for Møje, Sorg og Savn,
tag den af Hjertets Fylde
i Danmarks Modernavn!

Efter Tabet af Als. **(Juli 1864.)**

Nu blegner fast det sidste Haab,
kun lavt vor Stjerne staar,
og Danmark sidder som en Job
og skraber sine Saar;
og Vennerne de flokke sig,
de see os, Byld ved Byld,
og trøste os saa drøvelig:
»det er din egen Skyld!«

Endnu dog ikke Danmark dør,
endnu vi har en Ven,
som knuser ej det brudte Rør,
men rejser det igjen;
som raaber til hver lille Flok,
der holder ud i Tro:
176 »Stat op, nu er Du prøvet nok,
»nu skal din Lykke gro!«

Men *Tro* begjærer han, vor Gud,
vor Frelser og vor Ven,
om end han skikker Bud paa Bud
og strenger Tugtelsen:
Den *Tro*, naar ved den aabne Grav
alt Ligfærds klokken slog,
at Han, som tager hvad han gav,
kan give hvad han tog!

Sørgetoner. (August 1864.)

Sørger alle Danmarks Kvinder, sørger,
over Sønderjyllands tabte Strand!
Svarer, naar en Fremmed Eder spørger:
Vi blev fremmed i vort eget Land!
Fremmed, hvor Ansgar forkyndte Freden,
fremmed, hvor vi sejrede paa Heden,
fremmed paa vor dyrekjøbte Jord,
fremmed, ak! som Broderaand i Nord.

I sit Vuggeland blev Dansken fremmed!
Skal han ikke stunde mod sin Grav, -
Kvinder! lærer os at elske Hjemmet,
elske Bøgen og det salte Hav!
177 Elske Ham, som har af Havet løftet
dette Bølgeland, af Sunde kløftet,
elske Maalet, som vi fik i Arv!
Da skal atter Danmarks Træ faae Marv.

De Saarede. (Septbr. 1864.)

Glemme maa vi vore Sange,
vi som knuges af en Slange,
saa det isner i vort Bryst;
glemme »dejligst Vang og Vænge«,
Fløjtens Lyd og Harpens Streng,
til det atter bliver lyst.

Men hvad aldrig vi kan glemme,
er den stille Klagestemme
fra saamangen saaret Svend!
Var han Helt, saa skal det mindes,
har han Smerter, de maa lindes,
har han Savn, saa vær hans Ven!

Vi var trygge, han har vovet,
han holdt Vagt, mens vi har sovet,
han var nær, da vi var fjern!
Bar vi Vort af Jammers-Aaret, -
han har blødt, og han har baaret
i sit Bryst det kolde Jern.

Danmark selv er syg og saaret,
Foden lammet, Øjet taaret,
Haanden rækker efter Fred;
tør ej længer Luren gjalde, -

lad da Psalmetunger kalde
os til Kors og Kjærlighed!

Til de Faldnes Efterladte. **(Novbr. 1864.)**

O Du, som sukker i din tomme Stue!
Han var saa ung, hvi skulde han dog dø!
Kom lad os gaa til Gravens grønne Tue,
Guds Himmel er jo skabt til Tempelbue,
og lad mig i dit Hjerte saae et Frø!
Et himmelsk Frøkorn, jeg fik selv i Gave
ved eensomt om en Taarepil at grave, -
saa vil vi her i Dødens stille Hjem
og som ved Stjernelys fra Bethlehem
til Livets rette Mening fromt os stave.

Forbi, forbi! saa skreg det i dit Hjerte;
forbi! saa hujer det i Stormens Sang;
forbi, naar Blodet vælder af hans Hjerte,
forbi som Luen i en slukket Kjerte, -
kun Mindet er igjen med fattig Klang.
Men Luften ejer ogsaa andre Røster:
179 Hver Svale kvidrer lydt om fjerne Kyster,
om andre Hjem, thi den er selv kun Gjæst;
og den, som hvisker sagtest, trøster bedst:
Hvert Ax, hvert Græs med Livets Haab Dig trøster.

Og Et, et Eneste, vi skal hernede:
Gaa kjækt i Kamp for hvad vi ærligt tro,
med Hjerte, Sjæl og Villie være rede
til Dag og Nat at trodse Slagets Hede,
og holde Vagt som paa en Skansebro!
Gud spørger ej, om vi med Sejr har toget
fra Skansen, hvor vi stred og led og vaaged;
thi Kampen selv, hvert Farens Øjeblik,
det er den Øvelse, den Læreskik,
hvormed vi ammes op til Englesproget.

Jo meer vi veed, hvor stammende vi famle,
paa dette Tungemaal, hvis Klang er Fred,
des meer vi vil om Mesteren os samle
og altid tage fat igjen det Gamle,
det første, det om Tro og Kjærlighed;
men dette Land, vi fik af Gud i Fæste,
var ikke det i Nødens Stund vor Næste,
en Sjæl, som faldet var i Røverhaand,
som skulde løses af sin Trængsels Baand
og løftes op og plejes paa det Bedste?

Og brændte blot en Taare ham paa Kinden,
var kun hans sidste Suk i Jesu Navn;
var han en Baad, som kastedes for Vinden,
som nu, først nu, med Tro til Fyrets Skinnen,
180 alt Klipperevet nær, fik vendt sin Stavn:
Har vildt han tumlet om, - dog tør vi haabe,

i Naadens Hav er og for ham en Draabe!
Thi som en Luftning aabner Rosens Mund,
et saadant Suk kan aabne Hjertets Grund,
og i sin Stilhed højt til Himlen raabe.

Og troer Du, han med Længselstener klare
trygt i Guds Faderhaand gav hen sin Sjæl,
glad ved sin Plads i Danmarks Vidneskare,
da spørg ej længer, om han maatte fare
i Livets Morgen, Middag eller Kveld:
See, Herren planter om med Dødens Spade,
at vi vort Løv i bedre Lys kan bade:
Men som han selv har tilmaalt Lys og Luft,
begjærer han af Blomsterknoppen Duft,
af Stammen Frugt, af Ympen grønne Blade.

Ja Du, hvem Sorg og Savn med hvasse Tænder
i Hjertet skar, vær ej saa sorigfuld!
Tro det er Harven, som en Skorpe vender,
at Livsens Frø fra Herrens egne Hænder
kan bedre trives i dit Hjertes Muld!
Lad ikke Taarens Arbejd være ødet!
Da skal Du selv, af Troen gennemglødet,
et Liv begynde med forynget Mod
og vidne: denne tunge Taareflod
den var saa tung, thi den bar Guld i Skjødet.

181

Ved Løvfald. (Oktober 1864.)

I.

Taagen isner,
Rosen visner,
Siv og Snerle sammen dør;
Skoven ryster,
Stormen høster,
flænger Lundens tynde Slør,
løfter højt sin hæse Røst;
og faaer Svar fra Danmarks Bryst:
Skjoldet revnet!
Volden jevnet!
Meget fristet, Intet evnet.

Gridske Storm, saa spænd din Vinge,
grav kun Somrens aabne Grav!
Hvad er Vunden, Du kan stinge,
hvad er Tabet, Du kan bringe,
mod de Frugter, Somren gav!
Leg kun Du din vilde Leg,
kast kun om en trøsket Eg, -

bedre Stammer saae vi segne,
bedre Kranse saae vi blegne;
sank kun Du dit golde Neg!

Ja lad ramle
af det Gamle
Alt hvad kun er vissent Løv,
182 skjøre Planer
gustne Faner
vejres hen og vorde Støv!
Har os Somren Torne bragt,
tag da Tiden vel iagt:
Plant dem ud, da skal I skue
Tornefødte Roser lue!

II.

Men, skal vi til et Foraar naae,
til ruggrønt Land,
da tør vi ikke gaa paa Taa,
men vore Træsko trædes maa,
og vi maa pløje, vi maa saae,
saa frisk vi kan!
Ja pløje dybt med dristig Haand
i Dybet af vor Folkeaand,
og trylle frem som Gefion
et Land.

Et Land som vore Fædres Land,
og dog et nyt,
hvor høje Syners Fjelderand
sig løfter over hviden Sand,
saa Modersmaalets Fossevand
kan larme lydt!
Et Land, hvor ingen Tvedragtstrold
tør isne med sin Aande kold,
183 et Land, som trodser Fjendevold,
et nyt.

Fald ned for alle Sjæles Gud,
fald ned for Ham!
Saa kaste vi paa Herrens Bud
vor sidste Rug i Mulmet ud,
og glemme Storm og Vinterslud,
og Skaar og Skam.
Da skal fra Danmarks lyse Vang
for onde Dages Tugt og Tvang
højt svinge sig en Takkesang
til Ham!

Velkommen Lærkelil!
Jeg veed ej Strengespil,
saa sødt og reent og jublende saa vide,
som disse Tonedrag,
de glade Klokkelag,
der ringe Vaaren ind ved Vintertide.

Du sværmer ikke vildt,
Du kredser ikke snildt,
vil intet Rov i dine Brødres Vrimmel,
Du flagrer ikke om,
men frejdig, frisk og from
Du gaar den lige Vej fra Jord til Himmel.

Ej svimler Du derved,
men daler trøstig ned,
ned til din Græstørv og din lille Mage:
I Højhed som i Fald
Du følger tro dit Kald,
og derfor har I vel saa glade Dage.

185

Du Troens rette Fugl,
som bier kun paa Jul,
og kun i Aarets Skumring holder inde,
for saa med Jubelsang,
naar Rug er oven Vang,
at varsle højt om Vaarens lune Vinde. -

Kom, lær mig Noder til
det Haabets Strengespil,
som tvinger Dig før Gry at være vaagen,
lær mig som Du at see
igjennem Mulm og Snee
den Pintseglans, der dølger sig bag Taagen!

Foraarsblomster.

»Bedstemoder! maa jeg bringe
Dig lidt Blomster her paa Sengen,
det er Foraar maa Du vide,
og det myldrer alt i Engen?«

Er det Foraar! ak, mod Foraar
er det trangt at maatte senges,
aldrig see de grønne Skove -
grønne Skove, hvor jeg længes!

186

»Hvad for Blomster skal jeg plukke?«
Skovbundsblomster! »Ja men hvilke?«
Syreblomsten med de hvide
Alfoslør om skjulte Stilke!

Baade hvide, blaa og gule
Anemoner skal Du plukke,

det er dem der væve Tæppet
til det grønne Indelukke.

Og Violer! *den* alene
skulde Vaar i Luften blande,
nordisk Foraar! og dens Blaahed
er som Stænk fra Sydens Vande.

Faaer jeg dem, da har jeg sagtens
Foraarsbundens bedste Gave,
inden Bukkargrøntet planter
sine Kors paa Vaarens Grave.

Dog, betænker jeg hvor hastigt
al den friske Skjønhed ødes -
lad dem heller gro derude,
lad dem falme hvor de fødes!

Mine Minder vil jeg flette
til en Krans om Sengens Pude;
naar den sidste Blomst jeg plukker,
læg mig saa hos dem derude!

187

Plovmandens Sang.

Hyp min Hest, lad Ploven gaa,
pløje ned hvert Stubbestraa,
lokke frem den slugne Larve
- dem kan Spurv og Krage arve -,
rødde op det onde Kuld,
skjørne godt den haarde Muld.

Denne Mark jeg har saa kjær,
den er Bøgeskoven nær,
den har Stork og den har Lærke,
den har Danmarks Modermærke;
mod en gammel Kæmpegrav
Vinden stryger ind fra Hav.

Ak, jeg veed et Pløjeland,
nu for os en fremmed Strand;
Torn og Tidsler har det døjet,
og med Kugler er det pløjet,
dog saa dansk i Bund og Grund
som en Mark ved Øresund.

Men naar Timen er dertil,
og naar Hævnens Herre vil,
skal med Ham vi Faa og Svage
trøstigt pløje det tilbage,
spænde Gefions Øxne for,
til vor søndre Mark er vor!

188

Sædemandens Sang.

Flyv ud mit Korn i Mulde,
ligg lunt i Storm og Kulde
ved Jordens Moderbryst!
I Nætterne de lange
sug Kraft og bliv til mange,
og vaagn ved Lærkesange,
naar atter det er lyst.

Og di saa Dybets Kilde,
og drik i Skyens milde
vaarlige Skaal Dig mæt!
Nej smukt, mens Du er liden,
og gyldnes saa med Tiden,
saa det kan kjendes siden,
Du er af Solens Ætt.

Hist Kirken staar, den hvide,
der faldt i Ungdomstide
en Sæd til Sjælefred.
I Sædekorn fra oven!
Skyd gennem Ukrudskoven,
lad ham med Hestehoven
ej trampe Eder ned!

Sug Kraft af Daabens Kilde!
I Angerstaarens milde,
strømmende Flod Dig to!
Og naar det i mig fryser,
og naar mit Hjerte gyser,
189 faae Lys fra Ham, der lyser,
saa det er Sæd til Tro.

- I Frø, som nys blev jordet!
Og I, som kom i Ordet,
til Hvile i mit Bryst,
I skal jo begge nære,
I skal jo Brød mig være -
saa voxer til Guds Ære,
til god og gylden Høst!

Skjærsommer.

Der græd to Elskende i Himmelborgen;
han hedder *Aften*, hun den lyse *Morgen*.

Tidt bejled han til *Nattens* skønne Datter;
men Mulmet svarte ham med Skoggerlatter.

Tungsindig *Aften* har saa stærke Tanker,
thi fra sin skjære Brud saa fjernt han vanker.

Han klager for sin lille Tjenerinde;
Hun bringer Bud imellem Ham og Hende.

- Ung Morgen kaster sig i Dagens Arme;
o smelt min Moder i din Medynks Varme!

190

Og Dagen løfter hende paa sin Skulder,
og Natten viger og sit Aasyn skjuler.

Og Timen nærmer sig, den kommer, kommer;
den favre Stund, den kalde vi Skjærsommer.

Da favnes Kveld og Gry i sagte Gløden,
og Aftenrøden kysser Morgenrøden.

Og Havet jubler højt, *han tør* det vide,
thi ham de begge hviskede deres Kvide.

Og Bølgens Larmen vækker Fuglesangen,
og Kilden sladdrer til hver Blomst i Vangen.

Og Jorden vaagner i sin Rosenvrimmel
og seer det Rosengry paa Nattens Himmel;

Og i sin Undren kan hun ikke sove,
thi deres Taarer faldt i hendes Skove.

- Men Natten truer dem med mørke Blikke;
snart kun et Haandtryk Han tør Hende skikke.

Saa maa de skilles. Naar de skilles bange,
da tie Lundens Nattergalesange.

191

Den gamle Skovvej.

Den gamle Skovvej huer mig vel,
Den har noget mildt Bedrøvet,
helst naar det lakker henad Kveld
og rødt det spiller paa Løvet.

Den er kun aflægs, kryber i Skjul
for Dagslysets brændende Straaler.
Kun sjelden Skovhuggerkarrens Hjul
de hulede Skævspor maaler.

Den fører slet ingen Steder hen,
slæber sig frem iblinde;
fra fordums Dage den er igjen
som et gammelt forrevent Minde.

Den fører kun did, hvor Jægerens Horn
henskræmmer den bange Hare,
ind hvor det buskede Straa leger Korn,
hvor der er ingen Fare.

Og Burren knejser saa uforsagt,
som den var Dronning i Skoven,
hvor Nelders og Bregners brunede Pragt
faaer fattigt Solglimt fraoven.

Men mellem denne forskudte Slægt,
som Haveknivene fælde,
har Egens Ympe sig højnet kjækt,
en Kongesøn mellem Trælle.

192

- Her er saa stille, saa fuldt af Fred,
som Alt maatte her forliges,
og dog paa mange tusinde Led
iløn der kæmpes og kriges.

Thi bag Skarntydens kniplede Skjærm
og mellem de Dværgkonvaller,
den Edderkop spinder flink og ferm
og krummer de lange Kraller.

Der boer saa mangt et stridigt Folk
alt under den grønne Skræppe,
der myrdes baade med Gift og Dolk
bag Løvets fugtige Tæppe.

Men Kampen føres saa taust og tyst,
hvor Ormen kryber i Støvet,
som om der ikke var anden Dyst
end Vindens Legen med Løvet.

Naturen og Kunsten. Af en Kantate.

Derfor kan vort Øje glædes
ved et Billeds Farvepragt,
thi det Lys hvori det klædes,
er Naturens egen Dragt;
193 og den Steen, hvis Skjønhed straalte,
formet af en Mesters Haand,
den blev skjøn, fordi han maalte
med vor Skabers Maalebaand.

Derfor rørtes vi og vaktet
ved en Digtets favre Ord,
thi de Druer, som os raketes,
var fra Livets rige Bord;
derfor vugged os i Drømme
Tonedybets Havfrusang,
thi af Hjertets Kildestrømme
svulmed jo dets Bølgegang.

Alt som ejer Livets Lue:
Rosens Blus og Havets Blaa,
Skovens Hvalv og Brynets Bue,
Læbens fine Folder smaa,

Tankens hemmeligste Susen,
Elskovsblikkets tause Sprog,
Lærkens Sang og Bækkens Brusen, -
Alt er Kunstens Lærebog.

Dragonhesten.

I.

»Hvad det er for en Hestehud
paa Portvæggen der?«
Det er min gamle Brune!
Ja han var meget værd.

194

Det var saa gjævt en Ganger
som nogen i Danmarks Land,
Kong Fredriks egen Paradeur
var ej bedre istand.

Og Alting forstod han
paa et Haar, paa en Prik:
ret som han var et Menneskebarn,
var al hans Gang og Skik.

Jeg husker nok ved Kolding,
da Tydsken dundred løs,
vi skulde dække Retraiten,
det peb, saa det gjøs.

Med Fjendens Husarer
det myldred overalt,
tre af Vore tog de,
den Fjerde han faldt.

De vinked allerede,
jeg skulde give tabt -
da kjendte jeg min Brune,
hvor godt han var skabt.

Jeg hugg' med min Pallask,
han hugg' med sin Hov,
vi spurgte hverken Peer
eller Povl om Forlov.

195

Skummende fløj han fremad
paa rap og sikker Fod;
jeg rørte ham ikke,
hvad det gjaldt han forstod.

Havde han ikke baaret mig
den Dag til Fredens,

saa laa jeg under Græsset,
den Ting er nu vis.

II.

- Nu var han stiv og aflægs,
hans bedste Kraft var brudt;
det Bedste ham kunde times,
det var et Skud Krudt.

Jeg bandt ham ved Gjærdet,
og Bøssen var istand;
havde det været en Preusser,
jeg skulde ramt min Mand.

Men da jeg skulde sigte,
saa løb det for mig rundt,
Haanden min den rysted,
som havde jeg for noget Ondt.

Det var som han spurgte:
Har Du glemt Kolding Vej?
Havde I seet hans Øjne,
I havde selv sagt Nej.

196

Saa kom han da paa Stalden
en Maaned eller to,
jeg blødte ham Skoften,
lod ham gumle i Ro.

Men ej han aarked Foeret,
det var en Ynk at see -
nu maatte han skydes,
nu maatte det skee.

Jeg gik efter Bøssen,
han vrinsked efter mig,
jeg veed ej jeg har gaaet
nogen tungere Vej.

Saa skulde det da være,
som Pligten mig bød,
Kuglen var i Løbet,
men - Brune var død.

Der laa han træt og mødig,
med alle Fire frem;
jeg nægter det ikke,
jeg holdt Øjet paa Klem.

Jeg tænker nu, Vorherre
det Hele har kjendt:
At jeg skulde døde min bedste Ven,
det har han ikke næn't.

197

En skikkelig Mand.

Han er skikkelig, maa man ham lade:
Han har Hus i den propreste Gade.
Han har altid betalt sine Skatter,
og med Gjæld han sig aldrig befatter.

Han har handlet i Tugt og i Ære,
han har handlet med Kul og med Tjære;
respektere ham maa I og skal I,
thi han handlede ej en détail.

Han har sværmet, sædvanlig ved Theen,
for det Store, for Frihedsideen;
i sin Vaar for Arcole og Rivoli,
i sin Vinter for Øen i Tivoli.

Og naar Maden er god og fordøjelig,
er han virkelig flink og fornøjelig;
ja han løber efter Østers fra Fladstrand,
som en Pudelhund efter en Madspand.

Af Forfattere har han de bekjendte,
selv det Gamle og det Ny Testamente;
Du finder dem paa Bogskabets Række,
og lige nye finder Du dem begge.

Naar han dør, - hvilken Stimen i Kirken!
Hvilken Tak for hans Tjære-Tilvirken;
thi som *han* effektuered hver Ordre! -
Det er Alt, hvad Vorherre kan fordre.

Helene.

Hvor Kullen stejler mod stormende Sø,
der har hun sin Hytte, den hellige Mø;
nu staar hun højt paa det vilde Fjeld,
at sige den synkende Sol Farvel.

»O Hav! Du Dronning i Kjortlen blaa
med tusind funklende Guld Korn smaa,
Du Vestens bævende Rosenvold
med Solens dalende blanke Skjold, -

O kunde jeg blaane saa mit Spind,
og kunde jeg væve de Guldblink ind,
og kunde jeg sømme min Silke saa,
og Skyens Purpur om Fingren slaa, -

Da skulde jeg skjære den Herre Christ
et Alterklæde som Luen hist,

da skulde jeg virke med Silke fin
til Alterbordet et skumhvidt Lin!«

Hun stod fortabt i det fagre Syn,
som vilde hun tælle de gyldne Lyn,
i hendes Hjerte saa sødt det sang, -
da blev hun med Eet om Barmen trang.

Om hende lænked en Arm sig fast,
hun mødte hans Øjes Slangekast,
og Blodet jog som en Styrtningselv:
Det var Herren i Landet, Jarlen selv!

199

Jo meer hun jamred, jo meer han lo,
hun hang som en Rose i Tidslens Klo;
stum stirred hun over Havet ud,
men Hjertet sukkede: Hjælp nu Gud!

Hun lod, som hun rakte sin Mund til Kys, -
men samme Time hun sled sig løs;
hun lod, som hun gav sig i hans Favn, -
men Havet var hendes Længsels Havn.

Et Nu, og hun stod paa den bratte Skrænt,
med Offerflammen i Øjet tændt;
saa styrted hun sig i Dybet trøst,
som Barnet tyer til sin Moders Bryst.

Hun steg, hun sank, og hun steg igjen,
selv var hun hos alle Sjæles Ven;
men frem sig vugged i Maaneskin
en Pude for hendes hvide Kind.

Den skød sig frem af den graa Granit,
den flød paa Bølgerne let og blidt,
den gyngede hende mildt afsted
i Nattens Stilhed til Sjællands Bred.

Og hist, hvor brusende Kattegat
skyller vor Strand ved Dag og Nat,
der fandt de hende paa hviden Sand,
da Solen steg over Klintens Rand:

Om hendes Hoved af Tang en Krans,
om hendes Læber en Morgenglans, -
til Gravlin gav hende Bølgen blaa
hint Rosenklæde med Guldblink smaa.

200

Nattens Røster.

Natten taler tyst og stille;
sødt som Elskovsfuglens Trille
klinger hendes Vuggesang;
over Fremtids dunkle Vove
hvælver hun de grønne Skove,

bringer ofte, mens vi sove,
mere Sol end Dagen lang.

Men, - som Søvn har Død til Broder,
taler ogsaa Dødens Moder
gjennem Nattens strenge Røst;
lig en Tordenpsalme klinger
Suset af de sorte Vinger,
naar hun Dommens Fakkell svinger,
lyser op i lønlig Brøst.

Ord og Gjerning, længst begravne,
snart som Duer, snart som Ravne
flokke sig og gaa igjen;
Dagens farverige Løgne
brister under Nattens Øjne,
Syner, som jeg troede fløjne,
suser om mit Leje hen.

Brænder Taaren da paa Kinden, -
er hun atter Trøsterinden,
saa er hendes Herres Bud;
201 den hun med sin Rædsel skrækker,
den hun med sin Torden vækker,
ham hun Morgnens Stjerne rækker
som et Naadepant fra Gud.

Smålandspigen.

I Skoven har jeg hjemme, i Skoven er jeg fød,
Skoven gav os Brænde og Skoven gav os Brød,
Skoven gav min Fader hans bjælkelagte Hus,
som støtter sig til Klippen mod Stormenes Sus.

Den smålandske Vinter er langsommelig og hvid,
men Granerne staa grønne den hele lange Tid;
i Strikkestuen falder der saamangt et Gammensord,
og Dagene de glide som Havrebrød fra Snor.

Men har saa Fyrren faaet sit sidste Snevandsbad,
og Majstangen løves med Birkens unge Blad,
da hænger jeg Klokken om vor egen gule Ko;
saa gaa vi ud i Skoven, vi er jo altid To.

Der sad jeg i Enerens duftende Skjul;
jeg tralled omkap med den fløjtende Fugl;
jeg saae, hvordan Birkene gittred med Hvidt
det blaasorte Dyb, til jeg slumrede blidt.

Og tidt har jeg sprunget med Bækken afsted
og klavret ad Kløften til Kværnhjulet ned,
og kjølet mod de fugtige Stene min Kind
og lyttet mig døv og stirret mig blind.

Og Løvet er gulnet, og graanet Granens Skjæg,
og Stormen har buldret mod den røde Bjælkevæg,

og saadan er det gaaet, Aar ud, Aar ind,
og eensomt har det været, men efter mit Sind.

Vel stundom, naar de læssed den ranke Mastegran,
som snart skulde gynges sig til fremmede Strand,
fornam jeg en Lyst efter langvejs at fly
og see det store Vand og den steensatte By; -

Da kom de en Morgen med Løftestang og Biil,
og Birken faldt for Fode, ej voldte det Smil -
farvel min hvide Jomfru, Du grønnes ej til Vaar,
Du Stakkel, som lærte mig at lokke mit Haar!

Og Klippen maatte springe, og Haanden var ej seen;
som en Flok Vandre-Rotter de gik over Stok og Steen;
det hjalp ikke Trolden, han sprang i Flint derved,
dog kløvede sig Vejen saa favnedyb og bred.

Og aldrig skal jeg glemme det underlige Syn,
da Damphesten kom og forsvandt som et Lyn!
En sprudende Drage med Blodet i Kog,
men tæmmet og tømnet og spændt under Aag.

203

- Ved Stavgjærdet staar jeg hver eneste Kvæld,
den Prusten og Stønnen jeg kjender saa vel;
det hviner mod Skoven, det svarer fra den,
en Brusen - og Alting er stille igjen.

Men lønligt fortæller det ilende Tog saamangt jeg har læst i min Eventyrbog; jeg stirrer
paa Granernes strittende Kløer, - mig tykkes, her er dobbelt saa eensomt som før.

Aja Sophia*)

Du letteste, luftigste Rum,
mit Øje har seet;
et Hvalv som et bølgende Skum,
forstenet med Eet!

Hvi tramped Erobrerens Hest
dit Alter i Grus?
Hvi fejed en flygende Blæst
hvert Kors af dit Hus?

Ak, Læben var lammet og stum,
kun Hadet var hedt!
og Troen et oppustet Skum,
forstenet med Eet.

* 204

Men Tiden skal dages engang,
ja gryer i det Graa;
da atter en christelig Sang
mod Hvalvet skal slaa:

Ja rulle som Sne fra et Fjeld
mod Muhameds Land,

og fylde med levende Væld
den fordums Vulkan.

Thi dertil fik Sokrates' Folk
nyt Mæle og Røst,
at det skulde tjene som Tolk
mellem Vest og Øst.

- Naar Paulus faar Ordet paany
For Hellenernes Thing,
Aja Sophia, da brister
din Halvmaanering!

Normannen.

I.

Imellem isgraa Fjelde
min Trævugge stod;
Fossen var min Amme,
sang op mit vilde Blod;
205 med Bjørneungen brødes jeg
saalænge jeg var Gut,
siden lod jeg Stormen
med min Snække slaa Smut.

Men Olaf kom til Norge
og Klerk og Bisp med ham,
sit Christenkors han planted
paa Bakkens grønne Kam;
og hvergang vi det rusked
som andet Ugræs op,
des fastere det groede
og naaede Granens Top.

Vort Gude-Hov han brændte,
Haansord med Gnister føg,
trangt stod den mig for Brystet,
den tykke sorte Røg:
Tungt som et Sørgeklæde
den laa om Birkens Blad, -
da svor jeg Christenguden
et evigt Fjendehad.

Hvad skal jeg her i Bygden,
naar min Arm er for kort,
hvad skal jeg her i Norge,
naar Odin drager bort!
Ad Havet vil jeg ride
paa dragevinget Hors
til fjerne gyldne Lande,
hvor der er ingen Kors.

Saa skjød jeg ud min Snække,
vandt Sejl fra højen Raa,
skar ud af Fjordens Lukke
og lod mod Sønder staa;
Thor holdt Vagt i Stavnen
mod Skjærets lumske Egg,
tidt dypped han i Skummet
sit tjærede Skjæg.

Hvor friskt der var paa Havet,
jeg havde Norge med,
der var Fjeld og Dale
og der var hvide Skred!
Stormen blæste Luren,
det var en anden Klang
end Munkeslængets tyste,
drøvelige Sang.

Syvende Dag vi landed
ved Vallands hvide Strand.
Godmorgen norske Frænder!
»Velkommen norske Mand!«
Kom med, saa vil vi døbe
alt Klosterfolk i Blod!
»Nej, vi er Jarlens Svende,
og han er Bispen god.«

Vil Ørnen værge Lammet
og stumpe Næbbets Staal!
Skal Elven til at trælle
og sjunge Romermaal?
207 Lad see, om Eders Sværde
har samme kjælnæ Skik,
om I har byttet Jernet
med Bly eller Blik!

Da hvined Pil fra Bue,
og Spyd mod Skjolde sang,
rød blev manganen Kofte
og rød den grønne Tang;
Høj vi maatte kaste,
og Brynjer sammensy,
men Rude-Jarlens Svende,
de maatte for os fly.

II.

Vi hærjed og vi brændte
som Olaf havde brændt,
Guld vi bar til Skuden
før Stavnen blev vendt;
saa ud igjen paa Dybet,
og lange Tider randt;
Stormen rev i Sejlet,
men Njørfasund vi fandt.

Her gjorde vi Strandhugg
paa Blaamands hede Kyst,
hist med Saracenen
vi havde en Dyst.
Tumleren sprang om Stavnen

og Strømmen viste Vej,
over de bløde Vande
vi naaede Sikel-Ey.

208

Fremmed Luft at aande,
og fremmed Brød for Tand,
fremmed Folk at møde
paa denne Palmestrand!
Øjne som en Fjeldfinn
men renere Lød,
Solen havde brændt dem
saa brune som Mjød.

Er *det* de gyldne Lande,
jeg længtes imod?
for Kvinder og for Munke
kan knap jeg flytte Fod!
Hvor er Trostens Fløjten?
og hvor min Birkelund?
Snekammen i det Fjerne,
den tykkes mig for rund!

Slængte jeg mig paa Hellen
med Haand under Kind -
da friskede mig en Latter
som en Nordenhavs-Vind!
blinkende Brynjer lyste
fra Klippens krumme Vej:
Gode Kæmper var det,
fjeldbaarne som jeg!

Hjelmen de mig fyldte
med Druemost god,
luende Abild dryssed
i Skjoldet ved min Fod;
209 om Olaf og hans Præster
god Tidende jeg fik:
I Svolders røde Vande
tilbunds hans Krone gik.

Alt lakked det ad Kvelden,
jeg sad i vaagent Blund,
Skinfaxe toede Manken
udi det vinblaa Sund;
da klang der tre Klokkelag
fra Taarnets hvide Bræ,
Alle slog Kors og knælte!
Jeg selv fast sank i Knæ.

Heel underlige Tanker
sig vælted i min Hu:
Har Loke taget Magten!
Hærfader, hvor er Du!
Jeg saae - jeg saae i Sønder
glødende Snefjeldslyn -
har Surtur sadlet sin Ganger,
ha, sælsomme Syn!

Det var som Midgaardsormen
nu rystede sin Krop,
den sorte Røg sig vælted
med Flammetunger op!
Da randt mig i Sinde
- hvor gik det mig i Glem? -
Hin Nat, da Olaf brændte

vort fagre Gudehjem.

210

Ej vilde jeg Haanden løfte
mod dem der gav mig Fred, -
men Sværdet maatte kjølnes;
det raste, det bed!
Den første Munk jeg mødte,
han sank i sit Blod.
Saa foer jeg til min Snække,
atter til Havs jeg stod.

III.

Fagert var at fare
paa Bølgerne der.
Kjøl og Hav skød Gnister,
som var det Sværd i Sværd;
Luefjeldet lyste
som en rygende Bavn, -
hvor skal jeg og Odin
nu søge os Havn?

Fremad gik det. fremad,
det var saa frisk en Blæst,
til Akethor vi blotet
alt som vi kunde bedst.
Vej vi fandt om Natten
ved Ledestjernens Skjær
mellem Græklands Holme,
den Graasæle-Hær.

211

Fremad gik det, fremad,
mod Miklagaard det bar, -
da rejste sig et Stormvejr,
slog sønder Havets Glar;
det buldred og det braged,
rullende Snekken foer;
Bølgen viste Tænder:
Der slugte hun vort Ror.

Stormen spændte Bue;
dens tusind Pile hveen,
Stor-Raaen hang og rangled
som en lemlæstet Green!
Dybets Orme vælted
af Mulmet fjern og nær;
hvor var Land og hvor var Hav?
Ha Skjæret, - det var her!

Skumbørstede Drage,
Du kommer som fra Hel!
Flyer Svende, flyer fra Skuden,
hun hugger sig ihjel!
Det sortned for mit Øje,
Løftingen sank i Kvag;
det Sidste jeg hørte,
var et Ragnaroks-Brag.

Hvo bar mig i Natten
gjennem fraadende Hav?
De fandt mig paa Stranden
som et opskyllet Rav.
212 Ikke fik jeg vaagne
hos Odin eller Hel,
jeg vaagned i et spydfast,
Skarlagens Tjeld.

For mig stod en Høvding,
saa herlig og høj,
Kaaben sid og sydlandsk,
dog tyktes mig, den løj;
over Axlen bølged
den graagule Lok,
blanke var hans Øjne
som selve Frejas Rok.

Stolt stod han ved min Side
men mæled ej et Ord,
han peged mod Strandens Stene:
Der laa i Stumper Thor!
Jeg skrifted mine Veje,
al min sælsomme Færd;
Hænderne taus han folded
om sit korslagte Sværd.

Og nu, min bolde Frelser,
Du sige mig paastand:
Hvor under Solen er jeg?
»I Jorsaleland!
Kald ikke mig din Frelser,
det er hin hvide Christ,
her leved han og døde,
her stod han op forvist!«

213

En Storm som hin fra Havet
slog Brænding i min Hu:
Hos Hvide-Christ jeg landed!
Og hvem - hvem er da Du?
»Jeg er hin grumme Olaf,
Du svoer et evigt Had,
jeg gaar til Jordans Vande -
kom, skal vi følges ad!«

Det dønned i mit Hjerte
som Isbrud mod Vaar:
Hvide-Christ mig vinked
til Gimles gyldne Gaard!
Fra hans Torne-Krone
der gik saa stærk en Glans -
Selv Han har mig hentet,
og nu er jeg hans.

Pigen fra Libanon. En Erindring fra Saida.*)

Blege Pige fra Habeya,
Cederbjergets ranke Datter,
hvorfor bragte Du mig Blomster,
hvorfor bringer Du dem atter?

Mener Du der hører Roser
til Tschibukens Rosenstamme,
er den ikke noksom smykket
med sin tætte Sølvtraadsramme ?

* *
-- 214

Jeg er kommen hid med Storken,
fjernt fra Nordens grønne Moser,
jeg er kun en fremmed Franker, -
hvorfor bringer Du mig Roser?

»Ingen Franker er mig fremmed!«
Saa med Ord og Tegn hun talte,
mens en tung Erindrings Veemod
sig i hendes Aasyn malte.

»Saidas Haver er saa grønne,
Saidas Vande er saa blanke,
Saidas Døttre er saa gode, -
men til Bjerget gaar min Tanke.

»Der var svalt i Somrens Hede
under Figentræets Skygge,
der var friske Fald fra Fjeldet,
der var Fred og der var Lykke!

»I min Faders stille Bolig,
under Fyrresøjlen Ranker,
væved jeg med Guld og Silke,
spandt imens saa glade Tanker.

»Kirken med dens lille Klokke
saae jeg fra mit Vindves Gitter
Korset skygged over Døren,
vi var Alle Maroniter.

215

»Fredsomt var der i vor Landsby.
Men tilvejs, paa Bjergets Side,
hang en Rede fuld af Ørne,
Det var Bruser, skal I vide, -

»Vore gamle Arvefjender!
Altid Ca'in imod Abel,
altid rede til at svinge
over os den krumme Sabel.

»Og Damascus var i Oprør;
hver en christen Sjæl blev fældet,
hver som ej Koranen kyssed, -
da slog Ørnen ned fra Fjeldet.

»Nu er Taarens Leje tørret,
som i Tørke Bjergets Aarer;
men jeg kjender vel en Pige,
der har været glad ved Taarer, -

»Ej for Sløret, de rev af mig,
ej for Vævens brudte Traade,
men for Fader og for Broder,
hvem de myrded uden Naade.

»Hvorfor har dog Herren givet
Staalet Evne til at dræbe
dem, der holdt sig til hans Sandhed,
hvem hans Ære laa paa Læbe!

216

»Micha'l, han min stærke Broder,
var vort Skjold mod Fjeldets Ravne,
men med Dolken i sit Hjerte
gik han til sin hellige Navne.

»Turban myldred frem ved Turban,
der var Tyrker med i Flokken,
ind de stormed, hvor min Fader
læned sig mod Væverstokken.

»Høj han stod, med sine Arme
korsed' over Oldingbrystet,
mens de plyndred Skjæggets Sølvhaar,
og med Haansord sig forlysted.

»»Vil Du sværge til Profeten,
sværge til den grønne Fane?««
Aldrig! - og en tyrkisk Klinge
blev min gamle Faders Bane.

»Hvor var jeg i al den Vaande,
da det var en Lyst at lide -
ak, med skummel Ild i Øjet,
tvang en Druser mig tilside.

»Da, - da klang et Skud fra Kløften,
- atter et - og mange, mange -
hvilken Stund! De vilde Blodmænd
blev for Frankerbøssen bange.

217

»Der var gaaet Bud til Safed
og til Saida og til Kysten;
da den første Kugle hvinte,
kjendte de den alt paa Røsten.

»O hvad græsselige Eder,
o hvad Raseri iblandt dem,
o hvad blodig Hævn paa Vore, --
mens de sikkre Kugler fandt dem!

»Snart de kun paa Flugten tænkte,
hver i Hast sin Ganger finder,
Byttet vil dog ej de miste:
Sølv og Guld, og unge Kvinder.

»Og fra Pælen de os slæbe,
hvor som Lam de lod os tøjre,
frygtelige Stund - da ramte
der et Hugg min Ransmands Højre.

»Jeg var fri; men min Befrier,
han var stedt i Dødsens Fare!
Sabler lyned; men Sankt Micha'l
har den Stærke villet spare.

»O jeg seer ham end, med Fezzen
over Lokkerne de sorte,
med det brune Vaabenbælte,
med den røde Frankerskjorte!

»Haanden rakte han imod mig,
Medynk lyste ham af Øjet,
der gik Stjerner op omkring mig,
da mod mig han ned sig bøjed.

»Og fra Kilden han mig læsked,
læsked meer med Ord og Tale,
mandig, ja som Cederfjeldet,
mild som vore grønne Dale.

»Nu er han bag salten Vove,
Christ ham lønne i sit Rige!
Naar jeg tæller Rosenkransen,
tæller jeg for ham tillige.

»- Derfor rakte jeg Dig Blomster,
gjem dem, tag dem med til Hjemmet;
er Du og en fremmed Franker,
ingen Franker er mig fremmed.«

Tornerose. Et Eventyr.

I.

Skovrig Fjeldegn ved Havet.

En Ridder med sit Jagtfølge.

Fra den svulmende Dal
gjennem Vinløvs-Portal
op paa Skovfjeldet Vildtet at bede!
Bort fra Alt der er tamt,
til vi Maalet har ramt -
der er trangt, der er lummert dernede.
Vogt, at ej Tjørnen den luerødt prangende,
flænger tilblods din Ganger saa gjæv!
Agt, at ej Pilen, den farende, fangende,
fanges i Slynggrøntets Tusmørkevæv!
Frem i Hvidhjortens Spor!
Hvorhen flyede den, hvor?
Eja, nu for vort Spyd skal den falde;
den er ramt, den er ramt -
saa til Klinten, hvor Klokkerne kalde!

En af Svendene.

Ja see det lysner gjennem Egeskoven,

man skimter Havet i dets dybe Ro!

En anden.

Og højt paa Klinten, bag Olivenskovens
graalige Løv, et Klostertag sig hæver.
Følg Stien her, som vinder sig om Kløften
det vilde Mandeltræ har drysset Blomster,
de vise Vej til Fjeldets Enebo.

Ridderen.

Men tys! Hold inde med den vilde Larm!
Styrr ikke Gubben, som ved Egen hist
staar ubevægelig som Klippens Stene -
tilbage Svende, lad mig vandre ene!

træder nærmere.

Hvad straal'er her fra Egeløvet's Skumring -
Du hellige Guds Moder, hvilket Billed!
Hvorfra og hvem! Det fattes Glorien;
men var om hendes Lok det gyldne Skjær,
fortvivlet vilde jeg min Bue bryde,
thi da var ingen Kvinde Kampen værd!

Hvad trænger Du og til Gloriekrans,
Du fagre Drømmepige!
Dit Guldhaars Fylde, dit Øjes Glans,
de lænkebinde mig Sind og Sans,
saa kan jeg ikke vige;
og skulde jeg gaa fra Sted til Sted,
ja, om til Verdens yderste Bred
221 mig Stjernerne skal lodse, -
før Dig jeg finder, faar ej jeg Fred,
Du torneløse Rose!

Den Gamle.

Usalige Yngling, veed Du hendes Navn,
hun hedder Tornerose! Og paa Tornen
har mangen Svend sit Hjerte blødt tildøde.

Ridderen.

Hun hedder Tornerose! Alle Helgen,
saa har jeg Maalet naaet!
Tal, skynd Dig Gamle, raab saa Fjeldet
maa svare højlydt paa min Længsels Fritten,
er dette Tornedalen?

Den Gamle.

Hist i Kløften
Du skimter Torneborgens døde Tinder,
lig Blomsterkronen kvalt af Tidslens Klo,
derinde slumrer hun, - ifald hun lever.

Ridderen.

Hun lever! Skjøn som dette skønne Billed,
det underfulde! Thi da det jeg saae,
da hendes Uskyldsblik, selv malet, traf mig,
da saae for første Gang jeg i mit Liv
en Jomfru!

Den Gamle.

Og hvem fortalte Dig om Tornerose?

222

Ridderen.

Det Sagn er kjendt den hele Verden rundt.

Den Gamle.

Tidt Sagnet lyver. Vil Du Sandhed høre,
saa ti og hør!

Ridderen.

Jeg hører fromme Fader!

Den Gamle.

Der var engang en Høvding, hans blinkende Sværd
var mærket med Kampgudens Høge;
det vandt ham et Land, som var Guldkronen værd,
et Land mellem Palmer og Bøge.
Da lander en Vaardag, med Harpen i Haand,
i solhvide Kjortel med korslagte Baand,
en Tegnsmand, en underfuld Sanger;
hans Ord var som Sus af en nyvinget Aand,
hans Spil havde Magt over Slanger.

Og Himmerigs Sletter han havde til Leen,
og Christmænd og Korsmænd blev Alle som Een,
kun Kongen, kun Høvdingen ikke;
i Løndom han offred, den Fromme til Meen -
nu fløj han fra Tordnerens blodsprængte Steen
med fnysende, funkende Blikke.

Sankt Placidus taler ved brusende Hav -

Ridderen
(*afbødende*)

Sankt Placidus! Han var min Moders Slægtning!
223 Og om hans Harpes Kraft gaar mangt et Sagn.
Den kunde tæmme baade Bjørn og Løve,
den kunde lokke Taarer af en Steen,
og alle Mørkets Aander maatte flygte,
saasart han slog de underfulde Streng.

Den Gamle.

Kun Kongens Hjerte ej han kunde røre, thi det var haardere end Fjeldets Stene.

(*fortsætter*)

Sankt Placidus taler fra Klinten ved Hav
om Ham, som er Drot over Død, over Grav,
om Helten fra Østerlands Dale,
om Pigen histovre som slumrede ind,
som laa der paa Lejet med iskolde Kind, -
men vakes af Dødssøvnens Dvale.

Og undrende hører alt Folket hans Sang;
men skogrende Latter fra Fjeldvæggen klang,
frem spored den Vilde sin Ganger;
med Hedningens Pil i sit blødende Bryst,
en vingskudt Svane med bævende Røst,
sank i Dybet den hellige Sanger -

(*med et Suk*)

og forsiide var Spotterens Anger.

Ridderen.

Hvad Anger! Flux han sank i Jordens Skjød,
hin grumme Hedning! Hundred Favne dybt.

224

Den Gamle.

Nej, nej, der foer Du vild! Ak, Jordens Skjød
det havde svalet Branden i hans Bryst -
forstenet stod han, thi i samme Nu
den Hellige fra Klinten sank i Havet,
i samme Nu der skød en Mur af Torne
om Kongeborgen op, og lam af Rædsel
han hørte Ekko af sin egen Latter
derindefra. Da husked han med Gru
han havde lovet sine grumme Guder
sin Eneste, om Pilen vilde ramme.
Ja Pilen havde ramt, men ramt ham selv;
thi hun den unge, uskyldsfavre Mø,
hun var i Borgen - selv han havde stængt
i Taarnet hende ind, fordi hun lytted
iløn til Korsets Ord. Vild som en Tiger,
i Spring han satte hen mod Vindebroen,
men tusind Torne grined ham imøde.
I Raseri han raabte: Kom, min Datter,
og vil Du ikke, kommer jeg til Dig, -
men intet Svar.
Jeg kommer, hvined han, og foer ubændig
med aabne Arme mod de sorte Lanser,
der sad som Tænderne i Hajens Gab,
da saae jeg -

Ridderen.

!!

Den Gamle.

Jeg seer det end idag,
jeg Kongen, Høvdingen, den vilde Hedning -
225 ja slaa kun Kors, men gjem din Vredes Pil
mod mig den arme, taareløse Gubbe, -
da saae jeg Ham, jeg havde myrdet grumt,
fra Skyen rakte han sit Kors imod mig
og raabte: Pigen er ej død, hun sover!
- Det var de Ord han havde talt til Folket,
de sidste Ord jeg hørte af hans Mund.

Ridderen.

Ja, ja! hun sover.

Den Gamle.

Brat jeg sank til Jorden,
men da jeg vaagned, lod jeg flux mig døbe,
lod af min Krone støbe gyldne Klokker,
og gav min Kaabe til et Alterklæde,
og bygged op, Sankt Placidus til Ære,
vort stille Enebo paa Klinten hist,
thi det var *der* han lod sit fromme Liv.

Ridderen.

Jeg ynker Eder Gamle! Men har Ingen
paany forsøgt at bryde Trolddomsgjærdet

og fri den skønne Rose af sit Fængsel?

Den Gamle.

Ak tidt og ofte. Mangen dristig Ridder
stod her som I, fortabt i hendes Billed,
og gik saa løs med Sværd, men brat det endte.

226

Ridderen.

Men Ingen kom med Kjærlighed som jeg!

Den Gamle.

Ja var det Kamp med Kjød og Blod, da mægted
I sagtens Noget; her er Kamp forgjæves,
thi Borgen er de onde Aanders Tilhold.
Min Brøde gav dem Magt at rulle Søvnens
dyssende Bølger over Alt derinde;
vee os for dem! thi Tornene er Hævnspyd,
de planted og lod flette sig og grønnes
til Værn om deres Lejr, vee os for dem,
mod dem er baade Sværd og Lanser døve.

Ridderen.

Nej, om saa alle Djævla var derinde,
jeg maa derind og ikke vil jeg hvile,
før Alt er vundet eller Alt er tabt!

Den Gamle.

Hør, hør mig! - Som en Stormvind er han borte.
Jeg veed hvor det vil gaa. Men ingen Anden
har havt saa varm en Lue i sit Øje.
O maatte Tornene hans Stivsind bøje,
o maatte Modgang smelte ham som Vox,
da skulde Alt endnu til Fryd sig føje!

227

En Fjeldsti.

Svendene forsamled' om en Hyrde

Hyrden fortæller.

I Borgen hist hun hviler
den høje Kongemø;
ej hører hun Skovens Susen,
ej veed hun af Bølgens Brusen
fra den larmende Sø.

De tusind hvasse Torne
er skudt om Borgen frem;
det er som en Skov af Lanser,
hvis flygtige Rose kranser
Søvnens sælsomme Hjem.

Derind tør Ingen komme,
bag denne Torneslaa,
der størknedes Livets Vover,
derinde den Jomfru sover,
mens Tiderne gaa.

Og ingen Røgsky ruller
sig frem i Luftens Hav,

og ingen Latter frisker,
og ingen Elskov hvisker;
Alt er som en Grav.

Thi baade Svend og Terne,
og baade Hest og Hund,
og Duerne paa Slaget,
og Svalen under Taget
sover det samme Blund.

228

Men mangan eensom Hyrde
har paa sin Nattevagt
fornummet Drøn og Bulder,
lig Storm om Fjeldets Skulder,
fra Dalens dybe Traght.

Det er de gamle Guder,
som længes efter Blod.
Hylende de sig samler
om Hallens Offerskamler,
hvor deres Støtter stod.

Gjerne vilde de knuge
af Knoglen Offerdamp;
i slangeknudet Blanden
rase de mod hinanden
i afmægtig Kamp.

Men lige trygt hun sover
den høje Kongemø;
korset hun blev ved Vældet
af ham, som sank fra Fjeldet
i den larmende Sø.

Et Horn lyder; Svendene istemme det tidligere

Kor.

Fra den svulmende Dal,
gjennem Vinløvs-Portal,
op paa Skovtjeldet Vildtet at bede!
Bort fra Alt der er tamt,
til vi Maalet har ramt,
der er trangt, der er lummert dernede!

229

Ridderen
(*viser sig*).

Ja Svende, op til Maalet vi har ramt,
et bedre Maal vi aldrig sigted efter,
og denne hvide Hind mit Blik maa fange,
ja var det for at dø i samme Stund!

Kor.

Vi er Tornene nær,
griber Øxe og Sværd!
Gjennem Troidenes Mur maa vi trænge!
Vi har Kraft, vi har Mod,
og er Lykken os god,
deres tornede Brynje vi sprænge.

Ved Billed-Egen.

Den Gamle
(*taler til Billedet*).

Hvor lider Du min Datter
udi din dybe Slummer,
din Dvales lange Nat?
Naar ender sig min Kummer,
naar skuer jeg Dig atter,
naar favner jeg min Skat!

Du længes efter Livet;
til Graven jeg maa stunde,
jeg længes mod at dø.
Men ikke tør jeg blunde,
den Skjæbne er mig givet,
før vaagnet er min Mø.

230 (*idet han vender sig mod Klinten*)

O Du, som var saa hellig og saa reen,
glat ud min Pandes dybe Længselsfurer
som Bølgen skurer
og glatter ud hver Fold i Strandens Steen;
lad Lyset tegne Dig med klare Træk
de Runers Saga, alle har den samme,
thi samme Odd har skaaret disse Rynker -
o kom og lægg
din Salve paa mit Hjertes aabne Skramme,
før Solen synker!

En lille Hyrdepige
(*kommer aandeløst ilende*).

Tænk fromme Fader, han den unge Ridder,
som kom imorges, - han med sine Svende
har hugget sig igjennem Tornemuren!
At sige, kun et Stykke; Alt gik herligt,
til de var midtvejs inde, da med Eet,
mens som et Latterkor der klang fra Borgen,
de samme Torne, som de nys har fældet,
frisk skyde frem igjen med tusind Spyd -

Den Gamle.

Fortæl, fortæl!

Hyrdepigen.

Da blegned selv den Bedste,
vildt hugged de tilhøjre og tilvenstre,
kun Ridderen holdt Stand, men ogsaa han
ved Kogleriets Magt tilsidst blev tvunget
til Flugt!

231

Den Gamle.

Og saa?

Hyrdepigen.

Saa greb de Ved og Fakler
og vilde tænde Alt i lysen Lue;
men som de rakte hen den første Fakkell,
foer han, den unge Høvding lig en Løve
frem mellem dem, og raabte: Raser I,
vil I min Rose brænde paa et Baal!

Hvor var han dog fortvivlet - ak der er han,
før sprang han som en Ged, nu fast han vakler.

Ridderen.

Intet, Intet har jeg magtet.
Dumme, kraftsløse Sværd,
jeg vil slænge Dig i Havet,
Du er ikke bedre værd!
Verden er mig graa og vammel,
Skoven er mig nøgne Ris,
paa en Time blev jeg gammel -

Den Gamle.

Paa en Time blev Du viis.

Ridderen.

Nu Farvel I Lykkedrømme,
nu farvel min Jomfru fin!
Tornrose, fagre Blomme,
Du skal aldrig være min.
Onde Magter har Dig ranet -

232

Den Gamle.

Onde Magter staa for Dom!
Snart Du finder Vejen banet,
er din Vilje stærk og from.

Ridderen.

Arme, kraftsløse Gubbe,
som vil døve Smertens Pil,
troer Du Rosen kan sig knoppe,
tør jeg tro dit Sejerssmil?
Svar mig, svar mig, tør jeg haabe,
viis i Skyen mig det Blaa!
Læsk min Længsel med en Draabe,
lær mig Vejen jeg skal gaa!

Den Gamle.

Ja, som i bange Drømmes Taageguus
min Helgen svared, *saa* mit Svar jeg stammer;
hvor begge Hjertekamres Tvillingblus,
hvor Tro og Kjærlighed har lige Flammer,
der er den stille Kraft, som Maalet rammer!

Ridderen.

Hvad drev mig over Havet til Eventyrets Ø,
hvad gjorde mig saa tryk i den skummende Sø,
hvad spændte mine Sener, naar Stormene lo,
hvad Andet end Tro?
Jeg troede paa Sagnet om den underskønne Mø,
jeg troede, jeg for hende skulde leve og dø,
jeg troede paa min Rose midt i Tornenes Gru,
saa troer jeg endnu!

233

Den Gamle.

Men, tør Du vandre Vejen vaabenløs,
den samme Tornevej, Du nys forgjæves

med Sværd og Svende trodsig vilde bane?

Ridderen.

Hvorledes Fader, uden Skjold og Sværd?
Det var den visse Død!

Den Gamle.

Jeg siger Dig,
om Du har Tro, det var den visse Frelse!
See denne Harpe, liden kun og graa,
ej er af Guld dens Streng, men den er skaaret
af Tamariskens Green ved Jordans Aa,
og vaagne Nætter har den gjennemtaaret,
thi han, Sankt Placidus, har Harpen baaret!

Ridderen.

Da troer jeg paa dens Kraft!

Den Gamle.

Og dog med Bæven,
med Frygt jeg rækker Dig min Skat i Haanden;
den har sit Tonevæld - har *Du* nu Vaanden,
som faar det til at springe?
Før da Du stormed fremad døv og blind
og ene trodsed paa din egen Styrke,
paa Skjold og Sværd, da var det gavnløst Ørke
at tale til Dig om min Strengelæg.
Alt Mangen greb den - slap den taus og bleg;
234 alt Mangen rørte den med voldsom Haand,
men Ingen, Ingen maned Harpens Aand.

Ene Tro formaar at vække
dette skjulte Tonevæld;
skal det synge, skal det svulme,
maa det svulme fra din Sjæl!
Intet Mishaab tør Du nære,
ingen Tvivl Dig tør omsno,
ydmyg maa din Vilje være,
reen din Elskov, fast din Tro!

Ridderen.

(griber i Harpen)

Trøstigt, af mit Hjertes Længsel
stemmer jeg Dig op til Sang!
Du skal aabne hendes Fængsel
med din underfulde Klang -
hører I, den klang, den klinger,
Strengen mægter jeg at slaa!
Nu fik Haabet Svanevinger,
Tornevejen tør jeg gaa!

Den Gamle.

Har Du Mod til at kaste dit blinkende Sværd?

Ridderen.

Ja fromme Fader, nu!

Den Gamle.

Har Du Tro til at vove den sælsomme Færd?

Ridderen.

Ja Fader, Tro som Du!

Den Gamle.

Og din Længsel er vaagen, som Skovens mod Vaar?

Ridderen.

Den sprænger fast min Barm!

Den Gamle.

O da signe Sankt Placidus Vejen Du gaar,
thi Du er kun hans Arm!
Ja Harpens sagte Klang
skal sprænge Mørkets Horde!

Ridderen.

Som Elvens var min Gang,
som Kildens skal den vorde.

II.

Eneboernes Aftensang.

Alt Solen gik tilsenge,
og Stjernen gik paa Vagt;
men Jordens Vuggegænge
er ej i Hvile bragt.
236 Uroligt Havet koger,
og fredløst Stormen gaar,
uroligt Mangen vaager,
mens stormfuldt Hjertet slaar.

Men salig den, som siger
til Herren: vær mit Skjold!
Og salig den, som giver
sin Styrke Ham i Vold!
Ad hver en Storm Han tysser,
som Blodets Brænding jog,
til Fredens Engel kysser
det trætte Øjelaag.

Ridderen.

Farvel! nu maa vi skilles, mine Svende,
vogt Teltet vel og mine gode Vaaben,
at ikke Natteduggen pletter dem!
I Morgen sees vi atter. - Fromme Fader,
alt Mulmet sænker over Alt sin Kaabe,
jeg veed, I tør ej længer følge med, -
følg med i Bøn, i Bøn for mig og hende!
I Mulm vi skilles, gid i Lys vi mødes.

(vandrer fremad)

Saa er jeg ene med min skjulte Fjende.
Et Vrinsk, den fjerne Gjøen, - Dyrene
endnu fortælle Lidt om Mennesker;

og Stjernen, den fortæller Lidt om Dig,
237 Du Evige! - Hør atter Aftensangen -
ha det er stolt, engang at skulle sige:
Vær Du mit Skjold, jeg har ej andet, Herre!
- Hør Vinden drager op; det samme Pust,
som nu faar Tornene til vredt at suse,
fremlokker sagte Suus i Strengeligen.
Ulige Vaaben! Sang mod Spyd og Lanse!
Men i den sagte Susen, sagde Gubben,
gav Herren sig tilkjende for sin Tjener,
frem, fremad! Blot et lille Glimt, o Maane,
at jeg kan see, hvor langt jeg har tilbage,
og gribe Strengen i den rette Stund,
thi Tornene maa være nær. Der blinker
et Lysskjær svagt fra Skyen - hvor, hvor er jeg?
paa banet Vej, med Tornemuren bag mig!
Hvorledes kom jeg hid - o Harpen klang jo,
det var Sankt Placidus, som greb i Strengen,
mit Strengeslag han ikke havde nødig.

O saa toner stærke Streng,
til I sprænge
Mørkets Hær;
suser som en Tordenkile,
hvisler som en Regn af Pile,
hviner som et Hævnersværd!
Stormfuglsange,
Uvejrsklange
bruse gennem Hvalv og Gange,
skræmme op af skumle Kroge
al den klamme Trolddomstaage!

238

Røster fra Skoven.

Hvem kalder os op af Blunde
i silde Midnatsstunde,
hvad er det for en fremmed Fugl,
som fløjter alt i Lunde?
Hvad er det for en sælsom Klang?
Det er som selve Skoven sang
med tusind Fuglemunde.

Ridderen.

Men naar Klangen
naaer til Fangen
under Jomfruburets Tag,
ton da Streng
lydt og længe,
sødt som Nattergalens Slag,
som et Tegn at Frelsen kommer,
som et Bud om Sol og Sommer!

Røster fra Fjeldet.

Hvem kalder os op af Dvale,
mens Guldets Glød vi svale?
Saa klinger intet Hammerslag
i Dybets tause Dale.
Hvad er det for en sælsom Klang?
Det er som selve Stenen sang,
som Fjeldet vilde tale!

Ridderen.

Paa Vindebroen er jeg, - fra dens Planker
det giver Gjenlyd alt for hvert et Skridt;
239 nu vil jeg stemme op den lille Vise,
min Fader lærte mig, da jeg blev Væbner.

Altid frejdig, naar Du gaar
Veje, Gud tør kjende,
selv om Du til Maalet naaer
først ved Verdens Ende.

Aldrig ræd for Mørkets Magt!
Stjernerne vil lyse;
med et Fadervor i Pagt
skal Du aldrig gyse.

Kæmp for Alt hvad Du har kjært,
dø, om saa det gjælder,
da er Livet ej saa svært,
Døden ikke heller.

træder ind i Borgen.

Kongshallen i Borgen.

Usynlige Aander.

Op Kongsporten sprang
med drønende Klang,
vore Spyd har tabt deres Styrke!
Nu Alle paa Vagt,
det gjælder vor Magt,
nu gjælder det Lys eller Mørke!

240

En enkelt Røst.

Tider der var, da fra Asialand,
fra Kraftens Skjød,
sodbrune Horder paa skummende Hors
skød frem sin vældige Strøm
og rev om
Kirker og knejsende Kors.
Hvem lærte dem Gribbens Kunst,
lærte dem at vejre Aadslæt,
hvem uden vi?
Os gav de Guders Navn,
offred os Elg og Oxe;
Alt forbi!
hvem gød dem i Blodet Had,
gjorde dem lystne som Ravne,
hvem uden vi?
Os takked de for Sejr,
efter os gav de Stjernerne Navne;
Alt forbi!
Saa gav vi dem Land i Vest,
- den Vældige tvang os -
og end en Gang
steg fra Stenen den duftende Ang;
men her -
her hvor det flød med Honning og Vin,
hvor med Guld det dryssed -
her faldt de fra,
kyssed Korset, deres Øxer havde kysset.
Vee over dem, de Svage!
Har vi tabt vor signende Magt,
241 Den fordærvende har vi tilbage.

Tys!

Udefra høres

Ridderens Sang:

Altid frejdig, naar Du gaar
Veje, Gud tør kjende,
selv om Du til Maalet naaer
først ved Verdens Ende.

Røsterne.

Tys, atter det klang,
herinde det sang,
det er ham, det er ham den Stærke!
Ryst Søvntræets Løv,
dryss Valmuestøv,
fang, fang den Morgenens Lærke!

Ridderen.

Aldrig ræd for Mørkets Magt!
Stjernerne vil lyse ;
med et Fadervor i Pagt
skal Du aldrig gyse.

Røsterne.

Spind Edderkopspind,
gjør Voldsmanden blind,
spænd ud den tyngende Taage!
læg Bly om hans Fod,
gyd Søvn i hans Blod,
herinde kun vi tør vaage.

242

Ridderen

(træder ind i Hallen).

Kæmp for Alt hvad Du har kjært,
dø, om saa det gjælder,
da er Livet ej saa svært,
Døden ikke heller.

Saa staar jeg ved min Vandrings høje Maal,
med Tro i Hænde paa min Harpes Kraft,
thi Tjørnen bøjed sig; men hvor er Rosen,
hvor er Du Blomster i min Sejerskrans,
foruden Dig den var kun vissent Løv.
O svar mig Tornerose, hør min Kalden!
Min Tornerose, svar! - Kun grulig Stilhed!
Et Ravnemørke ruger trindtomkring,
det pusler og det skoggrer som en Latter
fra hver en Vraa - om Alt var Skuffelse,
om Alt var Tomhed, Alt var Gjøglespil!

Røsterne.

Frem, fremad i Hast,
hold Tvivleren fast,
ham som brød gennem Tornene skarpe!
Fyld Luften med Død,
med kvælende Glød,
saa han slipper sin vældige Harpe!

Ridderen.

Det svimler for mig, vee mig, hvor jeg vakler!
En døsig Tunghed griber mine Lemmer,
og Tungen gisper efter Luftens Bad,
243 og klamme Hænder famle mig om Kinden,
hvor er jeg, hvor mit Sværd? - I grimme Skygger,
tag Banehugg! - ak, vaabenløs og ene,
og Harpen, Harpen glider mig af Haanden -

Røsterne.

Drag Mulmsløret for!
snart Sejren er vor,
tving i Knæ ham, tving ham i Dvale!
læg Harpen i Baand,
riv *den* af hans Haand,
at ikke Strengene tale!

De vil rive ham Harpen af Haanden, derved bringes den til at klinge, og Ridderen vaagner.

Vee atter det sang,
vi selv gav den Klang!
Afsted til mørkere Dale!

Ridderen.

Ha hvilket Brag, som Borgen skulde sprænges!
Det var som Noget ramled for min Fod;
men Mulmet veg og Harpestrengen lyser
med Maanens Klarhed. Ved den slukte Arne
de gamle Guder ligge knust i Støv,
og Tordengudens Høg har brudt sin Vinge!
Tak Du, som strammed nys i Nødens Stund
mit Hjertes slappe, tvivlomspondne Streng!

244

Hvor underligt at vanke
paa denne tause Grund,
hvor Skjoldene var blanke
en længst forleden Stund!
Hist sad de raske Svende
i Ring om Borgens Drot;
Højsædet kan jeg kjende,
fast Alt er graat i graat.

Men trindt fra Loft til Alter
spandt Tiden mørke Net,
al Silkevæv blev Pjalter,
kun Spindelvæven tæt;
den skjuler alle Kanter,
den bugner som et Skjold,
den hænger i Guirlander
om Fanens møre Fold.

I Marmor og i Fjæle
saamangt et kraftigt Spor
af jernbeslaaede Hæle, -
men Jomfrufoden, hvor?
Og ingen Stemme klinger,
Alverden tier stil;
kun Vinden sagte ringer
med Svalens Klokkespil.

Men, var jeg indemuret,
jeg vilde ikke fly,
frisk frem til Jomfruburet
med Haabet tændt paany!

O Støv, leg Du kun Farve!
Du røde Rust, leg Guld!
Dog har den grimme Larve
sin skønne Sommerfugl!

Ad denne lille Trappe vil jeg stige;
dens Haandtag her med Roser af Korall
vel kunde passe for en Kongemø,
see her er Solsejls-Svalen fuld af Blomster, -
hvor tørstige! Dog kun som om et Døgn
frastjaalet havde dem den vante Pleje!
Og her en hvilende, en malmstøbt Hund,
med Snuden gjemt i Kroppens lodne Knude,
men støbt som Malmet kunde aande - Nej
den samme Haand har tvunget Alt i Slummer,
Alt uden Forskjel, ja fra Gaardens Vandspring,
der plasked svalende i Marmorkummen,
til Hunden her og Fluen hist paa Væggen!
Og nu bag dette Forhængs Silkefolder,
hvad slumrer der? O alle Helgen hun,
min underfulde, blege Tornerose!

Aldrig blev jeg trættet af at skue
Aftenskjærets sidste sagte Fald
paa den aaresprængte Marmorbue
i min Faders søjlebaarne Hal.
Aldrig blev jeg trættet af at følge
Bølgens runde Kast mod Strandens Steen, -
men i Dig blev Marmorskjær og Bølge
formet til Een!
246 Stjernelys paa alle mine Veje,
Tornerose, fik jeg Dig at see!
Ak, Du hviler paa dit hvide Leje
som en segnet Hind i Vintersnee.
Som et Marmorbilled tyst Du blunder,
værgeløs Du sank i Søvnens Vee,
og Du vaagner ikkun ved et Under, -
Dog maa det skee!

Men tys, hun rører sig! Med Smil om Munden
hun hvisker sagte sine Drømme frem!

Tornerose
(i Drømme).

Hvor det er skjønt! O Terner glemmer aldrig
de dejlige, de hjertevarme Sagn
den fromme Sanger under Figentræet
os rakte som en Læskedrik til Liv!
Husk vel, hvad han fortalte om vor Frelser,
hvordan han vandred om og tørred Taarer,
gavmild som Solen paa en Foraarsdag.
Han gik fra Hus til Hus. Da kom en stakkels
nedbøjet Fader fra sin Datters Baare,
og bad ham komme. Saa gik Herren ind,
ind hvor hun laa, den marmorhvide Pige,
og paa hans Almagtsord hun brat stod op.

Han.

- Stille, fromme Drømme!
Selv hviler Du paa Dvalesøvnens Baare,
og kan kun vækkes af den samme Haand.

Hun.

Ja mine Møer, forlad de gamle Guder,
de blodbestænkte!
Men derfor skal I ikke blive Nonner,
ej hylle Eders smukke Haar i Hvidt, -
har Marken Liljer, har den ogsaa Roser,
og det kan ikke være Synd at elske.

Han.

Ak kjender Du til Elskov!

Hun.

Saamangen Kveld jeg stod,
med Havet ved min Fod,
og stirred fuld af Længsel mod det Fjerne,
hvor nu saa skjær og klar,
paa skjulte Vingepar
sig løfted stille Nattens Tvillingstjerne.

Naar mødtes vel de To,
som i saa dyb en Ro,
samblinkende henvandre deres Bane?
Faaer ogsaa jeg en Ven,
en sikker Følgesvend,
og kommer han fra Havet som en Svane?

Han lander vist engang
med Sol og Strengklang,
derom der hvisker Noget i mit Indre.
248 Men trygt jeg bie vil,
til Tvillingstjernens Ild
i mine Længsler Nat faaer Lov at tindre.

Han.

O bæv mit Strengespil
med hellig Kraft og Ild,
til hendes Øjnes Tvillingstjerner tindre!
Tornerose, hører Du Harpens Slag,
jeg ringer Dig op til lysen Dag!

Hun.

Hvor er jeg? Hvorfra disse søde Toner,
som kunde faae et Blomster til at springe,
som kunde lokke Løv paa visne Kroner
og faae et Hjertes Løndom til at klinge!
Med hver en Klang af Drømmeskjær fortoner,
med hver en Draabelyd et Minde smelter,
hvert Lokkeslag et Aag fra Brystet vælter.

Han.

Saasandt der var Længsel i Drømmen nys,
jeg kalder Dig op med et bævende Kys!

Hun.

Godmorgen Fader! Lyset end mig blænder,
forvildende de muntre Straaler spille.
Jeg hører ingen Kurren, ingen Vrinsken,
og ingen Fodtrin - er det vel saa silde?
- O høje Himmel!

Han.

Skjønne Tornerose!

Hun.

En Fremmed i mit Bur og ved mit Leje!
En Fremmed? Nej en Ven, den Eneste
jeg vilde see med Uro og med Savn
igjen staa ud paa Havets vaade Veje -
nu vildes jeg igjen -
nej, nej, min Sjæleven, ham er det ej;
sølvstænket var han, skjøndt i Manddoms Alder,
men dennes Lok er som en sortblaa, skumfri,
knejsende Bølgekam, før ned den falder -
og dog er Harpen *hans*, det Duenæb
med Oliebladet kjender jeg saa godt -
det sortner for mig! - Ak nu mindes jeg
den rædselsfulde Stund! Han stod paa Klinten,
med Harpen i sin Haand, med Folket om sig,
da hvined Pilen fra min Faders Bue,
grulige Syn! Jeg saae det hist fra Gluggen,
og jeg maa være daanet i det Samme.

Han.

Ak, det er længe, længe siden!

Hun.

Længe?
laftes var det vel?

Han.

Nej lange Aar
har her Du hvilet i din Dvaleslummer.

250

Hun.

Du taler som en Tordensky om Natten,
Du skræmmer mig med underlige Lyn,
som kun gjør dobbelt sort - o Fremmede,
hvi sønderrev Du brat mit Drømmespind,
det var saa lyst. Gaa bort, hvorfra Du kom -
nej bliv, det er som om jeg kjendte Dig,
dit Øje ligner hans i trofast Styrke,
hans Harpe passer Dig saa vel i Haanden,
trøst mig som han, thi jeg er angst i Aanden.

Han.

Saalangt jeg kan mindes,
drømte jeg om Dig,
alle min Barndoms Tanker
fløj altid samme Vej,
bragte jeg hjem et Blomster
af sælsomt Farvespil,
og spurgte jeg min Moder:
Er vel noget Skjønnere til?
Da svared hun, det Svar gik mig aldrig af Minde:
Ingen uden hende, -
den dejlige, dejlige
Tornerose!

Hun.

Alle mine bedste Drømme
knoppes, aabne sig og gløde,
svulme, dufte mig imøde -
strøm ej over Hjertestrømme!

251

Han.

Saatidt jeg i Dystløb
Sværd og Lanse svang,
og Smil og Haandklap hilste mig
fra Skrankens Silkehang,
da lysted mig at leve
skjønndt kjækt jeg turde dø,
og jeg spurgte min Fader:
Har Velskland skjønnere Mø?
Da svared han, det Svar gik mig aldrig af Minde:
Velskland har hende, -
den dejlige, dejlige
Tornerose!

See nu staar jeg, hvor jeg vilde;
med et Blik Du kan mig jage,
med et Blik Du kan mig skille
fra en Lykke uden Mage.

Tør jeg vel din Ridder være?
Tør jeg dine Farver bære?

Hun.

Ingen Andens maa Du være!
Ingen Andens Farver bære!

O var ikke Du min Ridder,
var til Døden kun jeg vækket,
grusomt da mig havde gjækket
al den søde Strengkvidder!

252

Nu først forstaar jeg, hvad Du sagde nys
om al min lange, endeløse Slummer,
ja slumret har jeg, vandret som i Drømme
mit hele Liv, thi Dig jeg ikke kjendte!

(som vaagnende af en Drøm)

Men ak hvor sælsomt, ak hvor tyst -
min Terne maa jeg kalde,
er ikke Alt saa morgenlyst,
og dog i Slummer Alle!

Og mine Duer har jeg glemt,
og saa min raske Ganger!
Og Du, min Cither, hvor forstemt,
Du savner vel en Sanger!

Og mine Blomster, mine Smaa,
som villig lod sig plukke,
see hvor vansmægtende de staa
og kan dog ikke sukke -

Bring Vand, I Terner! Intet Svar,
jeg kalder, Ingen kommer -

Han.

O Du min Rose skjær og klar,
nu dages din Skjærsommer.

Ej længer Mørkets Magt har Rum,
kom med, følg rundt i Borgen,
og hver en Røst, som nys var stum,
253 skal hilse os Godmorgen!
Kald paa dine Duer, de længes!

Hun.

Alle mine Duer,
vaagner, vaagner,
kurrer igjen fra Eders Slag!
Nikker mod Solen,
vipper lystigt,
kredser i Ring om Taarn og Tag!
Natten er omme
og Maanen paa Flugt,
vær nu lidt fromme,
forliges nu smukt!

Alle mine Blomster,
vaagner, vaagner,
Liljer hvide, Iris blaa!
Luende Abild,
Dronningroser,
Blaaslør, Svanevid, Gyldenstraa!
Nu tør I gløde
i Morgenens Skjær,
dufter imøde
den slumrende Hær!

Alle mine Terner,
vaagner, vaagner,
og binder Kranse, op til Fest!
Dugen I brede,
Væven hvile,
254 byder Alverden ind til Gjæst!
Alt er som fundet,
som anden Gang skabt -

Han.

Lyset har vundet,
Mørket tabt.

Hun.

Ja Alt er skjænket mig for anden Gang;
Alt er saa nyt, og dog saa kjært og gammelt -
men dette Murgrønt og det mørke Mos
og disse Vedbendrankers sejge Fletning,
ak det maa være lange Tidens Værk!

Han.

See nu hvor muntert Alt i Borggaards-Ringen,
af Liv det svulmer, siden Du er vaagnet!
Vandspringets Plasken kan man næppe høre
for Støj og Latter -

Hun.

Ak, men hvor er Fader!
Hvor lider Du min Fader,
var ogsaa Du i Slummer,

i Dvalens lange Nat;
bag Lykkens Søjlerader
der steg et Bjerg af Kummer,
om Du har mig forladt!

255

Han.

Nej sine Guder kun han har forladt, ej Dig!

Hun.

O atter Naade over Naade,
hvor er han? Kom, fra Taarnets Svalegang
man skuer vidt i Dalen - sviml blot ikke,
naar Graven gaber under dine Fødder -
o Himmel! Nej det bliver mig der svimler,
med dette Rosenhav for mine Øjne!

Han.

Ja herligt, herligt! See hvor Tornemørket
lig Nattens Mulm slaar ud i Roser røde!

Hun.

Og tys, der er en Klokketklang i Luften,
meer mild, meer højtidsfuld end Hjordens Bjælder,
og see der skrider frem igjennem Dalen
et sælsomt Tog! Hvem er de stille Mænd,
hvis Sang gjør mig saa underlig om Hjertet,
saa jeg maa knæle?

Han.

Det er Brødrene
fra Klinteklostret, seer Du ham, den Gamle,
som haster fremad hist med oprakt Kors,
som om han havde rystet af sin Skulder
sin Alders Snee, lig Fjeldet, naar det vaarer.

256

Hun.

Hans Skikkelse med Ærefrygt mig fylder,
men Fader, hvor er han?

Han.

Betragt ham nøje!

Hun.

Ja, ja, men Fader er en vældig Høvding,
og naar jeg bringer *ham* min Morgenhilsen,
saa trykker jeg mit Bryst mod Jern og Staal!
Paa Mørkemanke
han stormer frem i Skoven, skilles ej
fra den, saalidt som Sejleren fra Havet.
Og dog, og dog, - hvad gjør mig dog saa træt -
følg mig derud, selv om han skulde vredes,
fordi jeg mod hans Bud forlader Borgen.

Eneboernes Tog nærmer sig under følgende

Sang.

Lad Lykkens Ganger springe
og springe Dig forbi,
med gylden Trense ringe,
og tee sig frank og fri;
og løfte eller slænge,
som var hun uden Baand, -
dog hendes Tøjler hænge
i Herrens højre Haand.

Der sankes Skjæbnens Traade
lig Væverstolens Garn,
257 med Islæt af Guds Naade,
selv mod hans mindste Barn;
og hvergang Støvet tvinger
itu, hvad Han bandt fast,
langmodelig hans Finger
gjenknytter hvad der brast.

Det skjærer og det skrammer
vort skrøbelige Kjød,
naar hellig Vilje strammer,
hvad syndig Vilje brød.
Dog skal engang vi finde,
naar Taagen er forbi:
Ej Skjæbnerne var blinde,
men blinde var kun vi.

Den Gamle.

Ja som med Bind for Øjet her vi vandre,
i Engles Ledebaand; naar Bindet falder,
da staa vi uforskyldt ved Naadens Porte
og mødes med det Kjæreste vi ejed,
som jeg nu staa ved mine Fædres Borg
hos Dig, min gjenopstandne Kjærlighed!

Tornerose.

Fader, Fader, o hvor sødt,
hos Dig jeg tør mig gemme!
Aldrig før saa mildt og blødt
det kaldte fra din Stemme.
I mit fjerne Dvaleland
var jeg som paa fremmed Strand;
nu, nu først er jeg hjemme!

258

Den Gamle.

- Ja Livets Tornedal har endnu Roser.
En duggfuld Morgenrose har den bragt mig,
som kjærligt blusser hos den gamle Stub,
og ryster Duggen i min runkne Tørhed,
skjøndt vidende, jeg løves ikke meer.
Vogt hende vel, min Søn, naar jeg er borte!

Ridderen.

Tro, som Sankt Placidus har vogtet mig!

Eneboerne.

Du som sukker dybt og bange,
Du som vaager paa dit Leje,
Du som bæver for de mange
Livets tunge Torneveje:
Grib i Troens stærke Streng,

de skal Tornemuren sprænge!

259

Til de svenske og norske Frivillige. Foraaret 1864.

Hvor tidt var vi sanked i broderlig Favn,
vi Tre - i de festlige Sale,
men Festblusset nu er den rygende Bavn,
og nu holde Skanserne Tale;
i Storstuen praler den frækkeste Gjæst,
og midt i vor Rugmark han tumler sin Hest:
Nu gjælder det Fostbrødrelaget.

I Venner i Norge! Hvor gjør det os vel,
det Drøn som fra Fjeldene ruller!
det Syn, hvordan Luen som slikker vor Tjeld,
gjør Bavner paa Bakker og Kuller!
Vi *maa* være Eet, naar et Sting i vor Lænd
kan stinge, kan brænde, kan værke igjen
heelt op under Joklernes Skulder.

O Brødre i Sverige! Er det saa svært
de Løver tilsammen at lejre?
Har gullgule lejonet end ikke lært
det Spring som kan Ørne bortvejre?
260 Vi ventede længe, vi vente endnu -
ja gid der *maa* runge et: Velkommen Du,
med Dig vil i Kampen vi sejre!

Men I, som alt landed i Gefions Gaard,
I Første, I Unge, I Kjække,
tag I et Velkommen som Svalen i Vaar,
som Varsel om Brødrenes Række!
Tag I et Velkommen som Løvet i Maj,
I Venner i Nøden! Gud signe Jer Vej,
Gud signe Jert Mod og Jer Vilje!

For Norden. December 1864.

Tre raske Drengene var vi,
født op i samme Gaard,
Eens højt vort Hoved bar vi,
vi havde lige Kaar;

tidt sloges vi i Hjemmet,
fik Flænger i vort Skind,
var dog mod hver en Fremmed
Eet Hjerte, Sjæl og Sind.

Ved samme Lærdom avet,
vi voxed op til Mænd;
kom sammen hjem fra Havet
med Riddersværd ved Lænd;
261 saa blev vi arge Fjender
med blodig Kamp og Splid,
men vi blev atter Venner
som i vor Barndomstid.

Da blinked det med Sværde,
hvor Nordens Grænse stod,
og Danmarks gamle Gjærde
blev traadt af Fjendefod;
vor Vagt vi holdt alene
paa nattekolde Strand,
. vi saae mod Fjeldets Stene,
mod vore Brødres Land.

Og djærve Røster hørtes
med Klang af Fædres Maal,
og gennem Luften førtes
en Klirren som af Staal;
men ingen Bavne lyste
med Svar fra Fjeldets Kam;
og dobbelt Fjenden fnyste;
og Danmarks Arm blev lam.

Men dog det er i Norden,
vor Fremtids Fyr er sat!
Det sluktes i en Torden,
dog kan det tændes brat!
Og, er vi blevne Dvæрге,
vi som var altid smaa,
paa Nordens blanke Væрге
vi flittig smedde maa.

262

Lad Fjendemund os haane,
lad svaje Døgnets Hu,
til Norge og til Skaane
gaar Bølgevej endnu!
Lad dem paa Nordens Banner
kun kaste Skarn idag,
i Norden vi dog lander,
med Korset i vort Flag!

Fra »Nordisk Højtid«.

**I.
(Januar 1865).**

Sank i Havet
dybt begravet
Landet, som vi saae?
Flyer som Vinlandskysten
det til Sagarøsten?
Skal fra Mindets Høje
kun en Seers Øje
skimte, hvor det laa?

Nej det vinker
end og blinker
nu som før i Nord!
blank er Bræens Skinnen,
Birkeduft har Vinden;
Lyn bag mørke Vande
faldt paa Fjeldets Pande
over Fædres Jord.

263

End det dønner,
Havet stønner,
vildt af Vej vi foer.
Dog skal Havnen findes,
dog skal Landet vindes!
Frygt ej Stormens Latter,
fremad gaar det atter
til et enigt Nord.

II. (Januar 1866).

Aldrig bag Sundet lød saa lydt og længe
Frihedens Sang;
aldrig vel gik fra norske Harpestreng
fuldere Klang;
aldrig paa Sletten efter Kampens Vildhed
fulgte saa tom, saa dvalendrukken Tid;
Braget blev til Stilhed,
Stilheden Splid.

Men, om i Danmark Kæmpehøjens Stene
Mæle kan faae,
Stammen forynges, alle visne Grene
kappes, forgaa,
Enighedsfrøet arte sig til Kjerne,
Brødrenes Trængsel fylde Sind og Sans:
Da skal Nordens Stjerne
atter faa Glans.

264

Og om i hine Harpers og Fanfarers
svulmende Takt
Mindet om Dybbøls blodbestænkte Skarers
eensomme Vagt
sagte men hørligt, lig en svunden Tordens
Gjenklang fra Fjeldet, ruller op paany:
Da skal atter Nordens
Solmorgen grye.

Det maa vi vide, vi og vore Grander,
Grænser til Trods:
Bonden, som pløjer under Rovfuglsbanner
Eet er med os;
han som mod gridske, svigefulde Vande
haabstærk og sejt tør bygge Troens Vold,
han maa med at rande
Fremtidens Skjold!

III. (Januar 1868).

Bølgen skyller Danmarks Bryst,
Bølgen binder Kyst til Kyst;
Land og Ø i bløde Fald
bølger selv i Bakke, Dal.
Gyldne Straa,
Blomster blaa,
atter tyst for Vinden gaa;
og hvor Axets Hvisken taug,
suser Skovens Bølgehav.

265

Vi, som her fik Arnested,
bølge vi da ikke med?
Hastigt løfter sig vort Mod,
hastigt Ebbe følger Flod.
Svulmekraft
har vi havt;
men hvor sank-vi dybt og lavt!
Skal det gaa i Bølgegang -
opad nu med Bøn og Sang!

Faldt vi som i Vinterblund,
længes vi mod Vaarens Stund, -
friske Sund, gjør Du os viis,
lær os Du at bryde Is!
Bølger blaa,
lær os slaa,
banke, hamre, dundre paa;
lær os kjækt og uforsagt
gaa med Stormene i Pagt.

Skjæld ej Lykkens frosne Elv,
brustne Flager blev vi selv;
men i Dybden er der Liv,
Skallen kun er haard og stiv,
Vaarsol kom!
Smelt os om
til en kraftig Folkeflom, -
da skal atter Havfrukor
prise højt vort høje Nord!

266

Foraarsvise.*)

Til Skoven gik der Bud paa Bud,
til Bøgene de bare:
O skynd Dig lidt! Spring ud, spring ud,
dit Rygte er i Fare!
I Kongens Have blev det grønt,
ja selv paa Volden næsten,
og der er saamænd ganske kjønt
derhenne rundtom »Hesten«.

Og Dyrehaven retter sig
og løfter sine Kroner,
og Bukkarbunden tætter sig
med Kors i Millioner,
og alle de smaa Bøgebørn,
de kaste Overkjolen
og nikke til den gamle Tjørn,
som knopper sig mod Solen.

Om Ermitagens Hjortehorn
trygt Hinderne sig flokke,
mens Gjøgen over Krat og Torn
højt ringer med sin Klokke;
og snart i Lundens Fuglestad
gaar Kvidderen elskværdig;
og Egen glatter ud sit Blad -
og saa er Skoven færdig.

* 267

Saa gjør Dig færdig, hør og see
lidt meer end Folkeklyngen,
lidt meer end Bakketeltets Snee,
lidt meer end Trommegyngen!
Thi Vaarens Grundlov er dog bedst:
Den selv fornyer det Gamle;
og Skovens grønne Grundlovsfest
kan altid Alle samle.

Ældre Studenterviser.

I. Om en Fællesforfatning. (13. Januar 1861).

Ak Venner vi er kun et Mandfolkething,
der kjønt maa nøjes med Dronning Margrethe!
Vi samledes ikke i broget Ring,
hvorfor mon og den Udsondring skete!
For Heelstatstanken
gaar jeg i Skranken,
for den, som fødes af Hjertebanken
i Maaneskin.

O siig mig Du drømmende Ungersvend,
som venter Lykken ved næste Trækning,
o siig mig, hver en beringet Ven,
som strax blev kaaret ved Haandshenrækning,
268 ja svar mig ærligt:
Faldt det besværligt
at regne Alt, hvad Du kaldte særligt,
for Fællessag?

Nej I, som en Fællesforfatning skrev,
der ej tør flænges af fremmed Drøjhed;
som oktroyertes ved Kongebrev,
og som kun staar under Amors Højhed:
I vandt et Rige
foruden Lige,

hvor smaabitte Minoriteter skrige -
men blot til Lyst!
Lad Unionen kun trøstigt gro,
den Union, som har Trende nødig,
men *min* behøver kun To og To,
en Trediemand er reent overflødig -
ja Heelstatslykke,
Du gaar paa Krykke!
Men Heelstatslivet i Hjemmets Skygge,
hvor frydefuldt!

II. **De nyere Filosofer. En Drikkevise. (1854)**

Da *Hegel* engang laved Puns,
og Punschen just var i sin Vorden,
269 forstod han først rigtig tilbunds
den højere logiske Orden;
han saae, hvordan Sukker og Rom
gik op i en højere Sfære,
og flux til den Visdom han kom,
at Alting man bør mediere.

Selv *Kant* havde megen Respekt
for alle en Ruus' Konsekvenser,
og derfor han udtalte kjækt:
»Fornuften har og sine Grænser!«

Ja sig vi maa til hans Pris,
han filosoferte ved Bollen!
Thi derfor begribeligviis
han snakker saa meget om »Sollen«.

Og *Fichte*, han sagde som vi,
med Blikket paa Vindrue-Saften,
at man skulde »gjøre sig fri« -
forstaar sig: om Løverdag Aften!
Paa 01 og paa Vin var han klog,
og Disken var ej af hans Tanke,
men i sit barbariske Sprog
saa kaldte han »Disken« en »Skranke«.

Naar Folk sagde, Punschen var stærk
og tilmed i rigeligt Kvantum,
Cartesius raabte: Bemærk,
de omnibus est dubitandum!
270 Han selv vilde grunde sin Dom,
han selv vilde smage dens Kræfter,
og smagte til Bollen var tom -
kom Venner, og følger ham efter!

Kirsten Piils indledende Recitativ.*)

Godkvæld Godtfolk fra Land og fra By!
Velkommen i mine Bøges Ly!
Og om I end møde med vantro Smil, -
jeg er dog alligevel Kirsten Piil!
Man siger jeg var kun en Bondepige -
det skal I dog ikke tro saa lige;
nej, det er mig som i Kilden boer,
som leder dens dybe, lønlige Spor,
hos hvem de fik Næring, alle de søde
Blomster smaa, de blaa med de røde,
hele Vrimlen,
hver Anemone, hver Viol,
hver lille Stjerne, hver lille Sol,
som vinker og blinker fra Skovbundshimlen!

Jeg kjerner iløn Vorherres Snee,
jeg vander Hjorten i Skovens Tykning

* - 271

eller hjælper paa Mosekonens Brygning, -
og har sjeldent Stunder at la'e mig see.
Kun dem som elske, kun dem som sørge,
som bange komme til *mig* og spørge,
om jeg kan svale hver Længsels Brand,
dem rækker jeg al den Trøst, jeg kan, -
det Andet la'er jeg Opvartningspigen besørge:
Hele den velmeriterede Stok,
som laver mit Kildevand om til Grog,
som kun vil ha'e Noget for deres Penge,
for dem jeg skjuler mig dybt og længe.

Hvi er jeg da her? - Hvor kunde jeg Andet!
Der var saa mange fra Kjøbenhavn,
der kaldte paa mig i *Fremtidens* Navn;
og, skjøndt jeg har været hemmelig bange
for at Vandværksfolkene skulde mig fange -
hvor kunde jeg Andet,
jeg, som har mine Frænder smaa
i Jordens allerlønligste Vraa,
hvor flinkt der hamres, hvor tyst der vaages,
hvor Fortid sigtes, hvor Fremtid koges!
Jeg troede, I vilde høre lidt
om *Danmarks* Fremtid, *hvor* I skal søge
den Kraft, som kan løve gamle Bøge,
hvor I skal finde det Livsens Vand,
som en vejrslagen Stamme forynge kan;

Nu seer jeg nok, jeg har taget fejl -
ej løfter jeg Sløret for *Fremtidens* Spejl;
jeg og Gjøgen i Skovens Hvælv,
272 vi gjemme vor Visdom for os selv.
Ej heller om *Fortiden* tør jeg tale,
ej om hvad Øresundsølgerne tyst
har fortalt om Heltenes blodige Dyst;
ej om den skjønnne Dronning Mathilde,
som fløj gennem Lunden og aldrig hvilte;
ej om den Trækfuglskare fra Nord,
som har hilset mit Væld i Ynglingekor -
thi måned jeg alle de Minder frem,
jeg aabned vel *Fremtids* Dør paa Klem; -

Men *skal* det være Skov, og skal det være Kilde,
og skal det være Bakke, og skal det være Gilde,
saa faaer jeg vel tro, det er Sankthans,
og finde mig i en lystig Dans!

(Synker i Jorden.)

Concert-Indledning.*) **1866.** **Musik af I. P. E. Hartmann.**

Solo.

Fra sidste Gang
Studentersang
mod disse Lofter runged,
fra sidst til nu -
hvad Kamp og Gru,

* - 273

hvor vredt har Nornen sjunget!

Hvad Mandefald,
hvad Landefald!
Hvor dybt blev Danmark stunget!

Mens Hallen her
fik Farveskjær,
gik Skyen over Lande;
mens Mur og Væg
fik gyldne Læg,
fik Flaget mørke Rande;
saa denne Slægt,
som drømte kjækt,
maa gaa med sænket Pande.

Kor.

Men vær et Varsel, skjønnne Hal,
om andre, bedre Dage,
da Danmarks Hus forynges skal
og komme under Tage,
da Muren atter vorder stærk,
da sprænges skal det Skilleværk,
som Løgn og Vold har tømret,
og ingen Broder længselsfuld,
med bastet Haand men tro som Guld
staa udenfor bekymret.

Ja hvert et Billed, som gaar frem
af hine tomme Rammer
med Minder fra vort Fædrethjem
om Aandens stærke Flammer,
274 skal spejle sig i Sjæl og Sind
og kalde Liv og Lys derind
og alle Kræfter ægge,
saa hvad der end er graat og tungt
maa blive lyst og let og ungt
som inden disse Vægge.

Ved Herlufsholms Trehundredaarsfest.*) Den 23de Maj 1865. I Kirken.

I.

Kor.

Velsignede Dag, som i Lundenes Skygge,
de lyse, de grønne, med springende Løv,
i Kirken, den stille, den gamle, den trygge,
har ringet os sammen om Gravenes Støv!
Thi Alt, hvad de planted, de henfarne Sjæle,
det grønnes med Lunden, det knejser endnu;
Aarhundreders Storme har ej kunnet kvæle
det Frø, som de saaede med troende Hu.

Recitativ.

Ja, Tro har Frøet lagt i aabne Fure,
og Tro har bygget disse stærke Mure,

*
— 275

og ærlig Fromhed, reen og sund,
viet al Værkets Grund.
Fuldt rustet Herluf gik i Kampen,
hans Brynje blinkede i Kartovedampen, -
men i saamangen lønlig Dyst
var Troen Pantser om hans Bryst;
og, saaes Birgitte huslig skride
med Nøglenippet ved sin Side, -
hun vidste, Nøglerne til Naadens Borg,
som lukke i for Synd og Sorg,
de maa af Korsets Nagler smedes,
og der maa troes og der maa bedes.
Det var en Tid af Aand og Staal;
de gamle Helgensyner bleget,
de tomme Klosterceller segnet
for Luen fra et Wittenberger-Baal.
Frem stormer Slægten over Kirkens Fjæle,
og Fortids fromme Værk de splitte;
men trindt der fødes vaagne Sjæle,
og mellem dem var *Herluf* og *Birgitte*.

Kvartet og Kor.

»Her, hvor Aaen stille bruser,
her hvor Bølgen sagte suser,
bygger jeg mit Lærdomsly;
her skal Morgensangen klinge,
her de unge Aander svinge
sig med Lærkerøst mod Sky!

»Kommer hid til Herrens Ære!
Hver, som blot har Lyst at lære,
276 rækker jeg et heget Skjul!
Travlt som Aaen skal I virke,
og engang i Stat og Kirke
løfte med paa Tidens Hjul!«

Saa han talte, *Herluf Trolle*.

Brat i Døden sank den bolde,
hjertevarme, fromme Helt.
Sandheds Ven og Mørkets Fjende!
Selv Du rejste Dig dit Minde
under Danmarks grønne Telt.

II.

Koral.

Lær os, Herre! tro at virke
i den gjæve Ridders Spor,
sammenbygge Hjem og Kirke,
lægge Grunden med dit Ord,
Taaren tørre, hvor vi kunne,
dele Alt til Danmarks Gavn,
tro som han paa Jesu Vunde,
dø som han i Jesu Navn!

III.

Kor.

Hellige Haller
alt gjemme de herlige To,
277 men over Gravenes Bo
til Arbejd det kalder:
Naar i gryende Vaar
Spurven er med i Sædemands Fure,
pløjjes der travlt bag Skolens Mure,
saaes for de kommende Aar;
og naar Leernes Røst
bæres ud over Land af de høstlige Vinde,
fuldmodnes Sjælenes Ax derinde
til dansk, til nærende Høst.

Romance.

Lig Bølgen om Herlufs Snække
rulle Tiderne brat;
om Danmark skiftende lægge

sig Solskin og snetyk Nat.
Alt Enevælden skygged
over det ganske Land, -
Borgen, hvor Helten bygged,
staar sig mod Tidens Tand.

Og kom der rolige Dage
med stiv og stille Færd,
snart hørte man det brage
med Jordskjælv fjernt og nær.
Saamangen Skude kantred,
slynget mod Klippens Væg;
Holmen, hvor Herluf vandred,
bar sine Svane-Æg.

278

Et tredie Sekel sjunger
fra Hav sin Morgensang,
og Frihedshymnen runger:
Folkenes Lænker sprang.
Af Sagas fulde Tavle
der slettes mangt et Ry; -
Herlufs takkede Gavle
løfte sig end mod Sky.

Solo.

Saa trofast er *Han*, den almægtige Gud,
mod dem, som ham elske, som holde hans Bud!
I tusinde Led deres Værk han bevarer
og bærer det frem gennem tusinde Farer.
Den Aand, som lued i hine Tvende,
gid den maa i danske Hjerter brænde!
En Eg man styrker ved blanke Baand,
men Guds frygt frelser en Folkeaand.

Koral.

Velsign, o Gud, vort Ungdomshjem,
en vaagen Slægt til Baade!
Velsign og kald af Skyggen frem
vort Land i al dets Vaade I
Og maa der Tugt og Tvang
til Støvets Skolegang:
Naar kun med Dig vi gaa,
da vil vi Palmen naae
ved Naade over Naade.

279

Peter Severin Lund.*)

Du Lykkelige,
som valgte frit at dø for Land og Folk!
O, da Du slængte hen din Bibelbog
og ung og kraftig skyndte Dig til Fanen,
da tog Du med hvert evigt Sandheds-Ord,
som gjemmes i de gamle skrevne Blade
lig Hyacinthen i et Blomsterløg;
ja, det var dette Ord, som drev Dig frem,
langt ud fra Faer og Moer, fra Slægt og Venner,
i Farens Favn, til Grøftens vaade Leje,
til Markens blodbestænkte Arnested!
Og da Du, saaret og til Døden mattet,
selv døende, til Døende gav hen
det Nadverbrød, som i sin Trængsels Nat
Al frelseren til Syndebod velsigned,
da følte Du,
at, har end Verden Tusindtal af Smerter,
den har af Sorger kun en eneste:
Et skyldbetyngt Sind! Een Glæde kun,
at vide sig i Samfund med den Gud,
som kjender alle Hjertets skjulte Veje.
Og derfor Fred,
Fred med dit Støv, og Stjerner om dit Minde!

*
— 280

Til Kong Christian den Niende.*) 5te Juni 1864.

Vel mødt Kong Christian hos de danske Bøge
paa Lovens Navnedag, til Folkets Fest!
Hvad sammen hører maa hinanden søge,
og Lovens Vogter er vor Æresgjæst;
saa tag vor Hilsen i de grønne Sale,
der hviske om Foryngelse og Vaar,
og vredes ej, om ingen Honningtale
men kun et ærligt Ord dit Øre naaer!

Din Vugge stod ved Sliens stille Strømme,
paa Grænseskjellet mellem Dansk og Tydsk,
hvor der er drømt saamange onde Drømme,
hvor det er Nød at være sønderjydsk; -
nu er Du Konge over lutter Danske,
nu efter Kampens tunge Tordenbrag:
Saa bøje sig dit Hjerte heelt og ganske
til Danmarks Folkeaaand med fulde Slag!

Og Du vil elske, ej blot dette hvalte
lysgrønne Bueloft i Skovens Hal,
ej blot det Pust fra Sø, som Kinden svalte,
og ej blot Sundets friske Tonefald,
men dette Maal fra Kæmpehøjens Grave,
som klinger end fra Røgterdrengens Mund,
og hver en Blomst fra Danmarks Kunstnerhave,
hvert Bølgebrus fra Folkesjælens Grund.

* 281

Og har Du søgt de Fattige og Svage,
saa søg dit Folk, saa fattigt som det er!
Og led Du med os i de mørke Dage,
saa deel vor Fryd i Junisolens Skjær!
Kong Fredriks Efterfølger! Følg ham efter
og vær som han vor unge Friheds Vagt,
da har Du med Dig Folkeaadens Kræfter,
og i vor Kjærlighed din bedste Magt!

Til Enkedronning Caroline Amalie.*) Sorgenfri den 16de Juli 1865.

Disse Klokkers Kimen
hilste Dig engang,
husker Du vel Timen,
da de for Dig sang?
Kun om Fryd og Lykke
bragte de Dig Bud,
Dig vor unge, trygge,
fagre Kongebrud.

Nu har Tiden spundet
Sølvet i dit Haar,
Enkesløret bundet,
og gjort Høst af Vaar;
ingen Æt af Konger
blev Du Moder til, -

* 282

blidelig dog sjunger
Mindets Klokkespil!

Moder skal Du kaldes,
Moder er dit Navn,
Børnenes og Alles,
som har Suk og Savn:
Sorgfuld, Syg og Nøgen
gav Du Ly og Læ,
moderlig som Bøgen,
Danmarks Dronning-Træ.

Og naar Stormen blæste
Dig om Sjælen træt,
fromt dit Øje læste
Dannebrog ret:

Hvergang Fjenden øste
Klinte i vor Rug,
Troens Kors Du løste
af den røde Dug.

Tak for dine stille,
nonnesagte Fjed!
Tak for Øjets milde
Sommeraften-Fred!
Tak for Hjertets Varme!
Tak for Reenheds Væld!
Tak fra tusind Arme,
tak fra Folkets Sjæl!

283

Ved Indvielsen af en Folkehøjskole. Januar 1867.

I.

Den Bonde, som vil lede
sin Avling med Forstand,
vil Jorden vel berede
med Plov og Harvetand;
men Hjertet og dets Tanker,
skal det da ligge brak?
Det kunde bære Ranker!
Det bærer knap en Stak.

Nej ikke tør vi nøjes
med Pogens Pegepind,
men flittigt maa der pløjes
og saaes i villigt Sind;
og Furen, den maa trækkes
i Sandheds lige Spor,
og Sæden, der skal lægges,
er Kundskabs friske Ord.

Ja Luft fra Sagatide
skal fylde vore Sejl,
mens vi mod Fremtid glide
ad Fortids stille Spejl,
med Folkesangens Kjerne
til sundt og dagligt Brød,
med Julenattens Stjerne
til Lys i Liv og Død.

284

Da skal med Ax og Lilje
alt Godt af Hjertet gro,
en dansk og kraftig Vilje

hos Kjærlighed og Tro!
Og naar det for os Alle
er bleven morgenlyst,
skal vaagne Svende falde
til vaagne Brødrers Bryst.

II.

Kom da, raske Bondesønner,
kom med Mod og Lyst!
Aandens Arbejd vel sig lønner,
har sin gode Høst.
Kom tag Plads paa disse Bænke,
lær at tale, tro og tænke,
rustes til engang at bygge
med paa Danmarks Lykke!

Thi saa Meget er af Lave,
fremad maa vi see!
Kraftens Spor vi op maa grave
af den dybe Snee!
Al vor Dvaskheds frosne Driver
ryddes maa med Lyst og Iver,
til vor Fremtids Vej vi finder
i vor Fortids Skinner.

285

See, fra Skolen kan vi skue
Kirkens stille Tag,
Sundets blanke Bølgebue,
Markers grønne Drag, -
gid da Fred bo her tilhuse!
Liv, saa friskt som Bølger bruse!
Kundskab, sund fra Rod til Kjerne:
Det skal Værket værne.

Til Slesvigerne.

I.

I København 1866.

Hvor fordum Volmers Ganger sprang
ad Gredstedbroens Fjæle,
der knejser over Jyllands Vang
de tydske Grænsepæle;
det er, som om de drypped Gift

i Aaens blanke Vande!
et Gitterværk med Smædeskrift,
et Fangebur de danne!

Fornemme vi da Kvindegraad
fra vore Brødres Fængsel?
Nej Klang af Mod og Klang af Daad,
kun høj og mandig Længsel.
Der naaer os som en Psalmesang
fra Haabets lyse Kirke,
286 som det var Stenene, der klang
i Viljens Dannevirke!

Tak, I, der luged Tidselgræs
af vore Faldnes Grave,
der brydes som det stejle Næs
med dem, der vil Jer ave!
Tak for I vil i Liv og Død
kun gode Danske være,
og Tak for Troens stærke Glød, -
af Eder vil vi lære.

Maaskee der end skal holdes ud
i Hjerter og i Tanker,
og bankes paa hos Kraftens Gud,
og tømres nye Planker;
maaskee er Leret end for blødt
til Fremtids Mur at tætte,
maaskee der kræves mere Rødt
til Dannebrog at tvætte; -

Men komme skal den Frydestund
til Bod for Vee og Vaade,
da Danmark vaagner karsk og sund
som Danmark af Guds Naade,
da tusindstemmigt »Modersmaal«
skal samle danske Sjæle,
da blusse skal et Glædesbaal
af hine Grænsepæle!

II. Til Kryger og Aklmann. Føraaret 1867.*)

Tak for djærv og sanddru Tale!
Tak for Mod i Fjendens Sale!
Tak for ærlig dansk Protest!
Fik I nok af hovmodsfulte,
lattermilde Haansords Kulde,
I har talet som I skulde -
I blev hørt i Nord og Vest.

Hjemme fandt I ingen Glæde.
Idel Skyer uden Væde!
Længsel efter Himmel blaa!
Hænder vrides, Hjerter brænde:
»Hvor er al den Urets Ender
Hvor er vore Ungersvende?

Hvem skal pløje, hvem skal saae?«

Hvem skal saae? Jeg veed det ikke.
Men jeg veed, at Fjenden drikke
skal den Kalk, han skjænked hist!
Al den onde Sæd, han saaede,
skal han høste uden Naade, -
om vi lade Herren raade
for Gjengjældelsernes Frist.

Siig dem, vore Hjerter bløde!
Siig dem, vi skal give Møde,

*
— 288

naar det kalder over Sø;
og naar Øjeblikket kommer,
med et Drøn af Hævnens Trommer,
med et Smil fra Fremtids Sommer, -
sejre med Jer eller dø.

Men til Alle, som vil høre
Trøstens Ord med ydmygt Øre,
hvisk det milde Naadebud:
Alt i Verden, som vi troede
slog vor Lykke ned for Fode,
Alt maa tjene dem til Gode,
som af Hjertet elske Gud.

III. I Aarhus 1868.

Det Jern, der Fil skal vorde,
maa døje Hugg paa Hugg;
for Hamrens Næb det haarde
det giver Suk i Suk;
og Slagene de lyne, -
men tyst i Jernets Rand
der lader sig tilsyne
heel bistert Tand ved Tand.

O Du, som her os gjæster
med taareblandet Smil,
Dig danner vist en Mester
til dine Lænkens Fil!
289 For hvert et Slag der brænder,
for hvert et skyldfrit Saar,
din Modstand avler Tænder
til smaa, men hvasse Skaar.

Men vi, som trygt tør græsse
vor Hjord i Danmarks Skjød,
fik ej i Savnets Esse
og vore Sjæle Glød?
Saa bed, at vi maa hærdes
til viljestærke Mænd,
til Staal som gode Sværdes,
før Kampen staar igjen!

Fra Lægder og fra Sogne
maa flokkes meer end Tal,

Niels Ebbesen maa vaagne
blandt Svendene fra Hald;
da skal af Trængselsflammen
som prøvet Staal vi gaa,
og Fil og Sværd tilsammen
skal bide og skal slaa!

Volmerslaget.*)

I.

Vidt over grønne Bølge
ad salten Østersø

* 290

med Psalmesang i Følge
det gik fra Danmarks Ø,
bort fra de slagne Enge,
bort fra de lyse Dun,
til Estlands øde Klinter
bag det sandede Sund.
Luren synger Amen til Munkenes Kor,
det er Korstog i Nord;
Konning Volmer lander i Estland.
See, hvor de stime sammen,
mens Øjet luer Hævn;
heel tyst fra Klintekammen
de tælle Stævn paa Stævn.
Snildhed har Lossen lært dem,
Skovenes Oxe Mod, -
»skal dette Vildfolk døbes,
maa det døbes i Blod!«
Luren synger Amen til Munkenes Kor,
det er Korstog i Nord;
Anders Sunesøn døber i Estland.

Alt Solen ildner om de sortblaa Skove,
til Ave Hornet klang, de Danske sove.
Trygt slumre de mod Voldens Græstørvpude;
men Hedningflokkene lurer tyst derude.
»Op Danske op! grib Stang og Hjælm og Bue,
hør deres Hyl! see Tjeld ved Tjeld i Lue!
Hvor er de? Her, og hist, og allevegne, -
291 hjælp os Sankt Knud, alt Bispens Svende segne!«
Hvor vildt et Gny,
mens Kølleslag mod Ridderskjolde tørne:
»De jager os til Havs de grumme Bjørne,
hvor er vort Banner? Tabt! - Fly Danske, fly!«

Da tordner en Eliasrøst:
Hvem raaber »Fly!«
Fly Djævlen - ingen Anden I
Jag al Begjær i Stranden,

gjør Bod - saa frem paany!
Lad atter Luren gjalde,
thi Korsmænd blev vi Alle,
og Herren, vi paakalde,
Seer os fra Sky!

Og højt som Skuldrens røde Kors
Tro luer op;
Kong Volmer svinger Sværdet,
ham følger uforfærdet
hans brynjeklædte Trop,
og mindes sejromsuset:
I Dag i Afgudshuset
slog Absalon i Gruset
Svantevits Krop.*)

*
- 292

Og som af Morgenluen løst
- Under at see! -
neddaler Danmarks Banner,
hvor Valens Rødt sig blander
med Korsets hvide Snee.
Og om det lyse Mærke
med Bøn de stille Klerke,
med Sværd de Helte stærke
kæmpe,
sejre mod Tre.

II.

O Dannebrog, Flag for alle Flag,
sexhundred Aar har Du vajet i Slag,
og din Dug og dit Kors og dit Navn skal aldrig forvanskes!
Du er vort, Du er vort den Dag idag, -
ak, var Du blot alle Danskes!
Men kunne med Korsmænds Hu vi gaa
til Kampen, der dæmrer bag Skyerne graa,
da bliver den ej vor sidste;
ja kunne vi læse vort Banner ret
i Tro til den Herre, som gav os det,
som flytter Folkenes Grænsepæl,
om Folket øder i Tant sin Sjæl,
men atter oprejser med vældig Haand,
293 om Folket fylder af Ham sin Aand,
- da skal vi Dig aldrig miste!

Adam Oehlenschlägers Minde. April 1868.*)

Forlængst er Skjalden lagt i Muld;
men end Aladdin gnider Lampen,
og Thor mod Jætter gaar i Kampen,
og Hro og Helge holde Jul.
En anden Slægt han hjemveesmelter,
og for vort Blik han Stenen vælter,
som skjulte Kæmpehøjens Guld.

Trindt Sangens Mark bar fattigt Straa.
Da saae han, vakt af Drømme blide,
sin unge Musa ved sin Side, -
som Adam engang Eva saae.
Og han tog til med Kæmpestyrke
et Sangens Eden op at dyrke,
hvor Ax hos røde Roser staa.

Og stod som Adam han for Fald,
blev Bjørnestrængen tam i Tonen,
det er dog ham, der bærer Kronen,
vor Konge og vor Mesterskjald.

*
— 294

Skal Sangtid nu med Spydtime skifte,
tak dobbelt ham, som mægted vifte
fra Heltesværdet Rustens Skal!

Men vil I flette Kransen ret,
da elsk som Axel, kæmp som Krage!
Giv Fremtids Skjald en Arv at tage,
at Danmark ej sig jodler træet!
Mens Sangen brat fra Lunden svinder,
gaa ud og gjør os store Minder!
Da døer ej Oehlenschlägers Ætt.

Septembertid.*)

Hvor dejlig er September her i Danmark!
I Syden brænder den og bringer Feber,
men her er kjølt og svalt og klart og stille,
stille før Stormens Tid.
Mens Linden gulnes, Bøgen blegner lidet,
staar Asken grøn endnu, og Egen strækker
med gjenfødt Løv sin senestærke Arm
ud i den blaalige Luft, som om den trued
ad Fjenden i det Fjerne; Luften selv
er let og stærk som om den kom fra Fjeldet.
Vel er der drysset Grønt af Nattens Vind
som til en Grav: Farvel Du favre Sommer!

*
— 295

Men Rosen blusser dog i Havens Bed,
og mangen broget Stjerne bryder Svøbet,
og hilser Efterhøstens blege Sol
saa kjækt, som om den havde Somren for sig.
Sundet er spejlkært; al den grønne Verden
paa Havsens Bund, den løfter sig for Øjet,

det er som Haanden kunde række did
og plukke Skovbundsblomster, mere friske
end Lunden har at byde. Skibet bæres
saa vuggeblødt afsted i sagte Svæven,
det er som Kjølen stundum gik i Luften;
og sagte triller Bølgen ind mod Stranden
og nipper som af Naade Sandets Blomst,
from som et Lam, - snart graadig som en Løve.
- Men der er Alvor i Septembertiden.
Maj er en frejdig, livsglad, dunet Knøs,
hvem Moderen forkjæler; flænger han
sin nye Trøje, faaer han flux en ny,
thi Blodet ruller ham saa kjækt i Aaren,
han lover Alt. *September* lover Intet;
prøvet i Livets Kamp, alt meer end modnet,
seer han tilbage og gjør Regnskab op,
han vejer Høsten, ruster sig mod Vintren.
O maatte jeg engang i *min* September
see Frugt af Somren, og med klaret Syn,
mens Livets Kranse løsnes om min Pande
og Minder blinke ned som Stjernes kud,
frisk lægge Haand igjen paa Arbejdsploven
i Tro paa Vaaren bag den hvide Vinter;
og, seer jeg end med Veemod Somren fly,
og kildrer det endnu det kjælne Øre,
296 naar Hornet gjalder fra den Lykkejagt,
hvor Pilen oftest rammer eget Bryst, -
gaa trygt min stille Valfartsgang mod Maalet.

Men Du, mit Folk, hvis sørgelige Høst
fra tordensvanger Juli kun var Tomhed,
Tomhed og Savn,
er ikke din Septembertid forhaanden;
er ikke Nuet Stilhed førend Stormen?
Thi Stormen kommer, kimer i det Fjerne,
Skyerne sanke sig, det trækker op,
og med Oktobervildhed vil den rase.
Har Du Septembertid, saa brug den vel:
Skynd Dig, faae Vintersæden godt i Jorden,
- nu eller aldrig maa vor Fremtid lægges, -
sæt Støtter om det Gamle, der bør leve,
og fæld forfode Alt hvad der er raaddent!
Thi rank og kraftig, sund fra Rod til Krone
den Slægt maa være, som skal tage Tag
med Stormen, brydes med de barske Vinde.
Men før den svare Kamp,
før Kampens Taage blænder os paany, -
kom, kom Septemberklarhed over os,
salv syge Øjne, syge af at stirre
paa Døgnets Kjævl, saa klarlig vi maa see
den Faderhaand, der tugter og oprejser!
Fyld slappe Lunger! Har vi aandet tungt
og gispet efter Vejr i Dagens Hede,
slugt Støv fra Smaalighedens Alfarvej
og giftig Dunst fra Egennyttens Grøfter,
saa mæt os Du med stærk og rensset Luft,
297 at vi kan døje Sagatidens Storhed
og vide Brystet og faa Ild paa Læben!
Og, er September Tiden til at dykke
i Havets Sundhedsbrønd, til af dets stærke,
friskende Bølgeslag at øse Karskhed,
saa gid vi, inden Danmark er for gammelt,
just nu, mens Savnets Engel rører Vandet,
maa drives til, værckbrudne som vi er,
at søge Styrken hvor den ene findes, -
da skal igjennem Stormtid Vaaren vindes.

Paa Møens Klint. Ved Naturforsker mødet 1873.

Frit i sin Skjønhed løfter sig af Havet
Høj møens Klint;
Foden i Tang og Rullesteen begravet,
Bæltet af Flint;
skjær som en Snemark skinner Brudekjolen,
bølgende Skoven fletter hendes Haar;
Gyldensløret Solen
om hende slaar.

Nyd denne Skjønhed, I Naturens Præster,
trænger derind!
Lyt og forstaa! men tro kun ej dens Mester
døv eller blind!
298 Han, som har klædt den ranke Havets Lilje,
han, som har grønnet disse Skoves Hvælv,
han, som os gav Vilje,
vil Noget selv.

Selvhersker var han, da han sine Loves
Runetegn skrev,
Stjernens og Havets og de grønne Skoves
Tjeneste-Brev.
Selvhersker var han, enevældig var han,
da af sit Eget os han Frihed gav,
og sit Nej det har han,
Almagts Stav.

Alt, hvad vi granske, Alt, hvad vi opdage,
Alt var kun Fund,
Smaablink af ham, den Evige af Dage,
Allivets Grund!
Kom, stemmer i den Sang, som Jordens Skarer Slægt efter Slægt har sunget ham til
Lov!
Bølgevrømlen svarer
Fuglen fra Skov.

Danmark. Ved Studenter-Jubilæet 1848-74.

Det var et Aar, da Danmark skjalv.
Men Nød og Meen
slog op det unge Frihedshvalv,
slog ned hver Jegets Afgudskalv,
299 slog Ild, saa der blev Heel af Halv,
og Viljen een!
Hvor græd vi som af samme Bryst,
hvor sang vi ved vor Julidyst,

hvor var vi dog i Nød og Lyst
som Een!

Saa kom et Aar, da Danmark laa
i Tvivl for Tro,
da ingen Stjerneglimt vi saae,
da overalt var Taager graa,
da Fuglesangen gik istaa
for Ørnens Klo;
da Danmarks Løve, Fortids Vagt,
af Tvedragt som af Overmagt
blev selv lig Bronceløven flakt
i To.

Men Han, som løfted Danmarks Vaar
af Havets Skjød,
som vogtet har i tusind Aar
hin Modersmaalets Abildgaard,
med Ydunsfrugt mod dybest Saar,
for Orm og Død, -
Han Løven sammensmelte kan,
og hele vort værkbrudne Land,
og vække Kjærlighedens Brand
af Glød.

Saa mindes kun vor Foraarstid
med Haab og Mod!
300 Og blev det end en Sommer strid,
endnu forinden Vinter hvid
kan Høsten vorde klar og blid
og Danmark god!
Vort Land, som gav os Viv og Ven,
tag Du vor Kraft, brug os som Mænd!
Og stig saa ungt og karsk igjen
af Tidens Flod!

Kong Frederik den Syvende. Ved Afsløringen af Mindestøtten i Kjøge 1869.

I.

Staa fast, vort Kongebilled,
ved alfart Mødested, -
Han har jo selv sig stillet
i Folkets Midte ned!
Ej vil vi ham tilbede,
saalidt som os i ham,
men Mindet vil vi frede
mod Glemsel eller Skam.

Hans Haab, det var at hele
en usæl Fortids Saar;
hans Daad, det var at dele

med os sit Kongekaar;
fuldt bøjed han sit Hjerte
mod denne lyse Vang,
301 han græd ved Danmarks Smerte,
han sang, naar Danmark sang.

Med kongelige Miner,
som hist paa Christiansborg,
Kong Fredrik nu fremtriner
og seer sit Folk i Sorg:
Hans Grundlov har sin Grøde,
den er hans Støttes Grund,
men Landet, hvor han døde, -
hvor blev dets Skjæbne ond!

Men dø skal ikke Raabet
fra vore Faldnes Blod,
og dø skal ikke Haabet,
som ved hans Side stod!
Til Vagt vi har ham stillet,
at vi skal vaage med, -
staa fast vort Kongebilled,
ved alfart Mødested!

II.

See, hvad Kunstnerhaanden evner
med en Smule Leer:
som han højner, som han j evner,
formes meer og meer,
302 til en Skikkelse vi skue
trine frem af Ildens Lue, -
Malmen, fri for Støv og Spaaner
lever op og aander.

Danmarks Folk! vær Du det bløde
Leer i Herrens Haand!
Frygt kun ej hans Hænders Møde,
ej hans Skaberaand!
Alt dit Arbejd, al din Villen
giv Ham hen som Malm til Ilden
Til et Folk med oprejst Pande
vil hans Haand Dig danne.

Mærker Du da Mejslens Tænder
hugges i dit Bryst,
husk, den er i Herrens Hænder,
lyder kun hans Røst, -
da skal, fri for Rust og Skimmel,
i hans store Folke-Vrimmel
rejse sig af Vee og Vaade
Folket af Guds Naade!

Stormfloden.

Indledning til en Forestilling for de Vandlidte. 1872.

Du Hav, der som med Sang og Spil
din Byrde bar,
der vugged Snækken myg og mild
og nynnede Vuggesang dertil,
303 Du blev med Et en Kæmpe vild,
som Tænder skar,
og som med Fraaden om din Mund
skød op fra Dybets dunkle Grund,
og knuste Skibes Bov og Bund
som Glar.

Er *Du* vort blanke Styrkebaand,
vort Skjold i Nød?
det Hav, der sang for Absalon,
til Svantevit gik op i Spaan,
det moderlige Hav, hvis Haand
gav Dansken Brød?
Har *Du* ej saaet en Kummerssæd,
gjort arm saa mangen ruggrøn Bred,
og var ej Rædsel i dit Fjed
og Død!

- O larm ej, knur ej, skam ej ud
det sortblaa Hav!
Thi Storm og Bølger er kun Bud,
de lystre kun al Livets Gud,
og os det er, han sender Bud
om Død og Grav:
»Vaagn op, I Trygge, vaag og bed!«
det raaber gjennem Stormen vred
hans faderlige Kjærlighed
fra Hav.

Kom Østresalt, vor Ungdoms Ven,
Du stolte, fri,
304 favn Danmark moderligt igjen,
rul Velstand ind til kjække Mænd,
men lær dem ej at skumme hen
i Raseri!
Nej lær os, Bølger, Bryst ved Bryst
at bære vore Byrder trøst,
og hjælpes ad i Nød og Lyst
som I!

Grundlovsvise. 1871.

I Stalden var der Uro, Støj og Sparken,
men Juni kom, og Flokken kom paa Marken;
de Gamle mere sindigt
med allehaande Stop,
de Unge mere vindigt
med Vrinsk og glade Hop.
Junitid! Frihedslivets Maaned:
Løvet ungt, Bølgen blank og blaaet!
Grundlovstid!

Vi selv, vi stod engang i Stænderbaasen;
da tog Kong Fredrik rask et Tag i Laasen!
Og nu vi kan os sole
med baade Sjæl og Krop,
og hver en vakker Fole
kan yndelig slaa op.
305 Friheds Eng, rigt Du monne bugne,
Næring nok har Du, selv til Slugne,
Friheds Eng!

Men ak, hvor dog en Lignelse kan klikke:
Umælende! det er vi sikkert ikke!
Vi mæle paa det Bedste,
snart hele Aaret rundt;
vi flage og vi feste
lidt meer, end der er sundt.
Men idag har vi Lov at flage,
første Dag mellem Folkets Dage,
Grundlovsdag!

Og for vor Frihed er der ingen Fare.
Saa brug den, til vort Danmark vel at vare!
Ja Steen paa Steen at bære
til Støtte for vort Land,
lad det vor Grundlov være,
til Værnet er istand!
Til engang vi med Brødre bolde
Grundlovsfest kan i Fællig holde,
Friheds Fest!

Gyldendalske Boghandels Hundreaarsfest. 1870.

Hvor fordum Sankt Klaras Nonner gik i Lin,
der tappes nu Kunstens og Videnskabens Vin,
306 der grønnes Prosa, der blomstrer Vers,
alt siden Aar Syttenhundredhalvfjerds.
Tronerne ravede, Fyrsterne trimlede,
- hvormed slog ej det Aarhundrede Boldt! -
»Gyldendals« Trone dog slet ikke svimlede,
den blev ærværdig, Kontorstolen holdt!
Selv Paven jo nu vil forlægge sig og Sit,
- ak bare han ej som Forlægger gaar fallit!
Fra Klarebodernes Capitol

skinner en bedre Ufejlbareds Sol.

Og Kunsten at enes, som falder os saa svært,
den Kunst, som Europa har endnu ikke lært,
hin skjøne Kræfternes Harmoni,
den er hos *Gyldendal* fait accompli!
Her staar en Morsom i Favn af en Kjedelig,
her er Physiken med Præd'kenen Du's;
her staar Latinen hos Islandsken fredelig,
Snorre sig helder til Madvigius!
Og Meget, der skiltes i disse hundred Aar,
paa Hyldeerne broderlig atter sammen staar:
See Danmark-Norge, i Mangt saa spredt,
de er paa Klarebodslageret Et!

Hvad *Gyldendal* grundet med Omsigt og Forstand
en Stund før Pariser-Omvæltningernes Brand,
hvad *Deichmann* vogted for hvert Extrem,
det har nu *Hegel* sat heelt i System:
Gode Forfattere, godt honorerede,
Oplag paa Oplag med Skjold mod Kritik,
herlige Rygstykker, smukt dekorerede, -
307 dér har vi Summen af »Hegels Logik!«
Han leve længe, han trives godt og vel,
hans Firma blomstre, vort Fædreland til Held!
til Kæmpe vorde, hvad først var Dværg,
»*Gyldendal*«voxe fra Dal op til Bjerg!

En Drikkevise. Til Studenternes Rusgilde 1871.

I gamle Føniciens Land,
dér havde de herlige Sager,
og *Kofod* beretter, hvordan
en Skibshund blev Purpuropdager.
Den snuste blandt Strandkantens Steen,
dér gav den en Musling paa Skallen;
men selv fik paa Snuden den en,
en Purpurplet, skjøen som Korallen.

En anden Gang kogte de Mad,
og havde Salpeter om Gryden,
og see: i det Sand, hvor de sad,
laa Glasset i skinnende Flyden!
Saa foer de paa vildene Hav,
med Glas og med Purpur i Lasten,
og hented sig Perler og Rav,
og stablede Sølvtoj om Masten.

Men *vi*, som om Bollen har Plads,
og Vinen den rødmende priser,
308 vi selv, vi har *Purpur* og *Glas*,
og her er vi halve Fønicher!
Med Sang og med jublende Raab
heel gladelig tage vi Hyre,
og Tvillingen: Ungdom og Haab!

er Stjernen, hvorefter vi styre.

Langt ud fra den daglige Strand,
langt bort fra den tunge Filister,
mens Tumleren springer foran,
og Lunet om Kjølens slaar Gnister!
Ja Herkules' Støtter forbi,
og Hverdagens taagede Riger,
derud, hvor man føler sig fri,
hvor Tanken med Havørnen stiger!

Vi fisker just ej efter Rav,
(saa ravgale er vi da ikke),
os vinker fra Drømmenes Hav
en Pigelils straalende Blikke;
vi henter paa Fantasus' Ø
meer Guld end et Ophir kan skjule;
og Syner, som aldrig vil dø,
os møder in ultima Thule.

Hejs Sejlet i knagende Raa,
styr ud mod hvert lysende Rige!
og skulde lidt Væde vi faae, -
da øser! af Bollen at sige!
Men kig ej saa dybt i dit Glas
som Hunden i Muslingens Væsen, -
309 thi saa maa Du kalde mig Mads,
om ej Du faaer Purpur paa Næsen!

Til C. Hostrup. Ved »Gjenboernes« Jubilæum 1869.

Ak, hvor er det længe siden
Tæppet først gik op,
ej for Thryms- for Løjtnants-Kviden
i en Smedetrop!
Tiden bed Theaterkassen, -
aad den ogsaa Christen Madsen?
Blev det Hele Skravl og Skrammel,
Rikke graa og gammel?

Nej, hun elsker ufortrøden
end sin tro Student;
end vox Klintica i Nøden
hjælper excellent;
Ane Kokkepiges Fløjten,
Madam Smidt'ses Gaaen i Højden; -
Alt er lige friskt og saftigt,
lige ungt og kraftigt.

»Christian Firtal« er forflyttet,
Ingen veed hvorhen;
Christian Hostrup! Du har byttet
bort din Gjenbo-Pen!
310 Men i Kampen for det Sunde
vaager Du, mens Andre blunde,
og i Kamp mod alt det Vamle

er Du end den Gamle!

Ja den Gamle, og den Unge,
ligesom Du vil,
frisk i Tale, dansk af Tunge,
fuld af Haabets Ild.
End Du med din klare Seen
»knytter Livet til Ideen«, -
Tak da, Tak for Flyvekraften,
dobbel Tak iaften!

Til H. C. Andersen. Den 6te September 1869.

I Østen, i Aladdins Land,
og saa ved Euphrats Strande,
hvor Maanen gjør af Ørknens Sand
de trolddomsblanke Vande, -
dér Phantasiens gyldne Vin
fik Væxt med Rose og Jasmin,
og derfra vandt den Ranke fin
sig vidt om Verdens Lande.

311

Da fandt i Nord en fattig Dreng
hin Østens sjeldne Drue,
han planted den i Mark og Eng,
og tæt til Kirkens Bue;
han ranked den om Bondens Hus,
han fyldte den i Barnets Krus;
snart rødmed den som Rosens Blus,
snart som en Nissehue.

Og vi, hvem denne Gudedrik
forlysted, læsked, svalte,
vi veed, hvor Alting Tunger fik,
saa Stok og Stene talte,
saa Top og Boldt fik Snakkestof,
saa Storkefa'r blev Filosof,
saa Hunden sagde meer end Vof,
og Hanen meer end galte.

I Navn af Nordens Børneflok
vi Hædersflaget hejser,
og binder Kransen om din Lok,
før Du med Storken rejser!
Du, som med Konger rask slog Top,
Du, som en Kejser klædte op,
Du selv er med paa Ærens Top
som Eventyrets Kejser!

312

Fra Studentermødet. 1869.

I. Til Dansen i Drammen.

Der gaar Dans ved Elv og Fjord,
Elven selv maa synge Kor;
der danser Tømmerstokken til sin Slægt ombord.
Og i Dansen
trylles den til Guld for gamle Norge.

Der gaar Dans ved Fjeldets Fod,
Dølen smelter Malmen god;
der danse røde Gnister af den blanke Flod.
Og i Dansen
lyser det paa Fjeldene i Norge.

Der gaar Dans paa Kattegat
i den klare Sommernat;
der gynger Nordens Ungdom over Bølgen brat.
Og i Dansen
bæres vi til Brødrene i Norge.

Der gaar Dans i *Drammens* Stad,
ungt og lystigt, let og glad;
der rødmer mangen Jente som et Rosenblad.
Og i Dansen
sukke vi Studenter: Skjønne Norgel

Der gaar Dans i mangt et Sind,
farverige Drømmespind:
313 snart veed mangen stakkels Yngling hverken ud
eller ind;
ja i Dansen
fanges vore Hjerter her i Norge!

II.

Nordens Kvinde.

Det lysner over Norden fra Frejas blanke Rok,

men Freja selv hun lyser i Nordens Jomfruflok;
og synger vi om hende, da gjør vi ikke stort,
da gjør vi kun det Samme, som Fædrene har gjort.

Thi Kvindenavn var altid et Frihedsnavn i Nord,
og hvem har været stærkest, mon Freja eller Thor?
Han hamred med sin Mjølner i Thursepander graa,
men Hjertets spæde Hamren den maatte hunforstaa.

Han aag med sine Bukke, han sprængte Ur og Fjeld,
hun sprængte Laas og Lukke for dybest Sjælevæld;
han trodsed Jætteborgen, hugg Klipperne i Flis,
men Du var stærk i Sorgen, graadfagre Vanadis!

Og var hun af de stærke, saa er hun det endnu,
hun løfter al vor Gjerning, hun binder al vor Hu;
jomfruelig som Birken, som Bøgen moderlig,
endnu hun kaarer Hælvten af Kæmperne for sig.

314

Ja hver en lokket Jomfru, og hver en kranset Brud,
og om hun bærer Vadmel hvad eller Silkeskrud,
og hver en trofast Hustru, som leerad Modens Kram,
som laaner Mandens Tanke sin stærke Fjederham, -

og hver en snehvid Moder, som Sønner signe kan,
og hver en lille Vildkat i Frejas lette Spand, -
dem alle, alle, alle, dem gjælder denne Sang,
men skulde vi dem nævne, saa blev den altfor lang.

Mødet i Norge. 13. Januar 1870.

I Norgesfarere! Hver og En,
som deelte Sommerens Lyst,
kom, spind en Ende af Mindets Teen,
stem i af fuldeste Bryst!
Lad Andre ha'e været til Gjæst hos Khediven
og gynget paa kongelig Nil,
vi kjender en Gjæstfrihed over Beskriven,
i ligesaa kongelig Stil!
Hvor før var en Ørken med Had til Sand,
har Broderskab dybet et farbart Vand, -
engang
sin Tremaster bære det kan!

Siig, husker I Kvelden i *Lundagaard*
ved Faklers og Lampers Skin?
315 Dér fænged det alt som Gnist i Blaar
i mangel en Ynglings Sind!
Saa fløj vi med Damp gjennem Smålandets Skove
- vær hilset, store Linné! -
Saa bragte vi Staden ved Vetterns Vove
et Kvæk af vor Festkomitee.
Men *Falköping* saae os i spredt Geled,
med Gafler og Knive til Kamp bered':

Laxen
var bra! Velbekomme! - Afsted!

Og husker I saa, hvor det skylled ned
paa *Göteborgs* Bane-Plads,
og haged saa i Perronens Fred
med Værts-Billetter en masse!
Saa drog vi forbi, hvor de To spænde Bælte
og brydes som vildene Dyr,
men vi havde travlt med at spænde os Telte
af Plaider og Paraply'r;
og snart, i adskillige vaade Hold,
vi supade Biskop med Maadehold;
trak saa
ombord ved det Lav Klokken tolv.

Saa gænged vi over det salte Vand
(ja Nogle i Lastens Skjul),
Hurra! her er Juletræernes Land!
Snart holde vi nordisk Jul!
Alt pynte de op for de ventede Gjæster,
for Svenske og Danske iflæng,
alt tænde de Lys til de straalende Fester,
316 alt klinger den treløbne Streng!
Og Aaserne blaaner i Fjernet nu, -
saa er vi da ude - nej hjemme Du,
hjemme!
Vi lege kun Fremmed et Nu!

Og aldrig vi glemme hin Sol af Smil,
hin Blomsterregn uden Tal!
Og aldrig vi glemme hint Festens Hvil
i Højskolens stille Hal.
Det var en Befrielse midt i de skjøre,
de flygtige Stemningers Brus,
det var som en Vielse, ja til at høre
i *Ringerik* Granskovens Sus:
Du birkeløvduftende Svangstrands-Vej,
naar saae Du saa vakker en Asgaardsrej?
- Ydun
var forrest; saa Du; og saa jeg!

»Sex Tusind duftende Smørrebrød« -
hvor her er dejligt paa *Næs* ! -
Men op! vi skal jo i Drammens Skjød,
hvor Glæderne gro som Græs!
See Tyrifjordsspejlet i Solfaldet blinker,
og Norefjeld lyser i Vest!
Og nu er vi ovre, - og *Drammen* os vinker
til hjemlig, frydelig Fest.
Som Fønix den op af sin Aske foer,
og det med et skikkeligt Flaskefo'er -
Drammen, hvor findes din Lige i Nord!

317

Og, om I saa mindes den lyse Kveld
paa *Akers* ærværdige Grund, -
og Morgendagen, med langt Farvel,
en Veemods Regnbue-Stund, -
og Hostrupske Taler og Bjørnsons Sange!
Og Hamiltons mandige Røst!
Og Arpis »pinne!« - og alle de mange
Smaapiger med Hjerte i Bryst, -
da veed jeg, I er i en farlig Gjæld,
da veed jeg, der flyver med Tak, i Kveld,
Hilsen

til Norges snedugede Fjeld!

Johan Henrik Thomander. I Lund, ved Afsløringen af hans Buste, 7. Maj 1870.

Forstenet sidder Trolde Finn
i Lundakirkens kolde Krypter;
men end hans Æt fra Mørkets Dybder
har Lyst at gjøre Verden blind;
og gjør det ogsaa efter Evne,
til vi ved Navn kan Trolde nævne
som Egennytte, Løgn og Skin.

Mod dette Kuld stod *han* paa Vagt
med Aandens Fakkell fra det Høje,
og hvad de Trolde mindst kan døje,
med Viddets Pil paa Strengen lagt.
318 Og naar han rysted Løvemanken,
sprang af hans Pande væbnet Tanken,
en tæt og sluttet Skjoldevagt.

Og Ordets Sværd, hvor skarpt og hvast!
hvor snart blev Fjenden overmandet!
Men Sværdet var som Axels dannet:
Til Klingens Korset sluttet fast.
Og naar først Æggen havde lynet,
da holdt han Korset frem for Synet,
til haarde Hjerters Pantser brast.

Saa lær af ham, Du unge Slægt,
og hold hans Billed højt i Ære!
Og kan Du ikke Høvding være,
følg Aandens Banner, følg det kjækt!
Gransk Tidens dybe Alvorsmærke,
og værer vaagne, fromme, stærke
som han, i Kamp mod Trolde Slægt!

Skyttesang. 1868.

Med Krumveje ofte man slaar sig tiltaals,
og de er vel ogsaa de fleste;
dog lærer man snart, naar man skyder tilmaals:
Den ligeste Vej er den bedste!

Den ligeste Vej, det er Spirernes Vej,
naar op efter Lyset de stræbe
den ligeste Vej, det er Længslernes Vej,
fra Hjerte til Tunge og Læbe.

Den ligeste Vej, det er Damphestens Vej,
naar lukt gjennem Fjeldet den springer;
den ligeste Vej, det er Villiens Vej,
saatidt den en Stordaad fuldbringer.

Den ligeste Vej, efter Stormflodens Dønn,
fra Sundet til Sundevedstranden,
den ligeste Vej, det er Arbejd og Bøn!
de to tør ej skill's fra hinanden.

Slig gammeldags Tro er ej unyttig Tros,
og *den* vil ej Arbejdet spærre; -
Vorherre, han trænger slet ikke til os,
men *vi* trænge haardt til Vorherre!

Men arbejde maa vi det bedste vi kan,
og Ingen tør lægge sig doven:
Hvert vækkende Ord maa os flokke paastand,
og Bøssen maa blinke i Skoven.

Og, om den skal blinke derovre engang,
til Værn om vort Tusindaars Fæste,
gid da vi maa sande med Sejer og Sang:
den ligeste Vej var den bedste

Ved et Diamantbryllup. December 1872.

Herligt at mødes i Ungdommens Vaar,
sjeldent at favnes med sølvhvide Haar!
Herligt, naar Bruden faar guldbunden Krans,
sjeldent at naae dens demantklare Glans!
Sjeldent at følges saa seent imod Kveld!
Saligt at følges, om Dagen gik vel!

Var den end blandet af Solskin og Regn, -
rigere voxed da Hjerternes Hegn:
Evighedsblomsten blev skyllet for Støv,
Troskabens Vedbend fik tættere Løv!
Hvergang med Taarer I vanded en Grav,
Kjærlighedsrosen fik Blomstring deraf!

Klokkerne kime med Brudefærds Klang:
Fred over Eder! er Klokkernes Sang;
Børn og Børnebørn flokkes med Lyst:
Fred over Eder! er Hjerternes Røst;
Fred fra det Høje, med Julenats Skjær,
Lys, som ej slukkes, naar Natten er nær!

Ved et Jubilæum. Til Pastor P. W. v. Wylich i Greve, 9. Juni 1872.

Væxten altid er fra oven:
af Guds Almagt voxer Skoven,
af Guds Aand hans Menighed;
321 men han vil, at vi henede,
vi skal om hans Vingaard frede,
og i Haab arbejde med.

Du vor gamle Sjælehyrde,
Du har baaret Dagens Byrde
som en trofast Vingaardsmand;
gravet om den unge Ranke,
støttet den mod Korsets Planke,
vandet den af Livets Vand.

Ikke tog Du af dit Eget,
men paa Bethlehem Du peged,
viste hen til Livets Sol;
lærte mange syge Sjæle,
med et Fadervor at knæle
for Alverdens Naadestol.

Hav da Tak for Ordets Varme,
Tak for Trøst fra mange Arme,
Tak for aaben Vennehaand!
Fredens Gud dit Arbejd signe,
saa din Aftenfred maa ligne
den, han skjænkte Simeon!

Henrik Hertz. 4. Marts 1870.

Du gamle Sanger, som i Livets Kveld
endnu var sjælefrisk og sjælevaagen,
322 som havde Lys og Farver i din Sjæl
til Billeder, endnu i Aftentaagen!
som ej til Klap og Takord bød Dig frem,
men nøjet var med Folkets Smil og Taarer,
som stille mejsled i dit stille Hjem
det »favre Ord« som fryder og som daarer!
Med Savn vi sukke ved din aabne Grav:
Tak! Tak for Alt, Du gav!

Din Digtning er saa rankt et Sommertræ,
ej af de mægtige, men af de fejre,
opelsket i de stille Tidens Læ,

før Stormene begyndte sig at lejre.
Den ligner Lønnen med de blanke Skud,
et nordisk Træ, men som et Sydens dannet,
hvert enkelt Blad saa kunstigt tunget ud,
og dog det ene ikke ligt det andet.

Hvor var den rig, den Krans, Du gav os hen!
Tag fattigt Grønt igjen!
Hvo mægted med saa fin, saa klar Forstand
hver Sprogets Hvisken, hvert dets Fald at høre, -
og dog Du vandred i et Tausheds Land,
og for din egen Sang var lukt dit Øre!
Men hist, i Klengen af hint Englekor,
Du måned frem i Kæmpevisens Ramme,
dit løste Øre skal fornemme Ord,
som ingen Dødelig formaar at stamme.
Guds Fred og Naade være med din Sjæl!
I Jesu Navn Farvel!

323

Emilie Monrad. 1815-1871.

Nu har Du tømt din Smertes Skaal
med saligt Smil, med Tro og Taal
som Barnet i sin Vugge, -
Du stærke, stille Kvindesjæl,
vi bringe Dig et mildt Farvel
med Savn og dybe Sukke.

At hjælpe var din bedste Lyst,
thi varmt slog Hjertet i dit Bryst,
nu først det kjender Kulde,
glad deelte Du med Barn og Ven,
og *ham*, Du gav dit Hjete hen,
ham gav Du det tilfulde.

Du fulgte ham fra Ungdoms Vaar,
i gode som i onde Aar,
ja langt i kolde Nætter:
Fra denne Strand til Højheds Glans,
og til det fjerne Bregnelands
de skyggeløse Sletter.

Du var hans bedste Menighed,
og tro'de paa den Herres Fred,
som er, hvor To er sammen.
Og som Du tro'de, saa det skee!
din Frelsers Aasyn skal Du see,
og sjunge Engles Amen!

324

Ole Strøm. 1813-1871.

Hvor er Øjets friske Blink?
slukt det blev paa Herrens Vink!
Tankens Springkraft, Ordets Spil,
det er kun i Mindet til;
tyst er Læben, kold er Haanden,
som Saamange hjalp i Vaanden.

Kom I Mange, tak ham her,
thi hans Liv var Takken værd!
kom, thi Bunden af hans Sjæl
bar et Kjærlighedens Væld,
der var isfrit til det sidste,
mere varmt, end selv han vidste.

Kirkeklokker, ring med Fred
ned mod Støvets Hvilested!
Christne Sjæle, ring iløn
op mod Himlen med en Bøn,
at han maa i Naadens Sale
Verdens Læge faae i Tale.

Adolf Knudsen. 14. Februar 1873.

Længsel gjæred i dit Bryst,
og Du spurgte tidt og tyst,
325 hvad Du længtes efter, -
til det lød: Som Ven for Ven
glad din Næste give hen
dine bedste Kræfter.

Og »din Næste« snart Du saae:
det var En, som plyndret laa,
syg og som i Fængsel;
det var »En af disse Smaa«,
Herrens Finger peger paa:
Danmark i dets Trængsel!

Derfor det Du gav din Arm,
valgte atter hjertevarm
Lejrens haarde Pude;
derfor Du ved Bankens Fod
paa en ublid Forpost stod,

til din Kraft var ude.

Toner var din bedste Lyst;
lad da dem, med Troens Trøst,
om din Baare bølge!
Flaget sine Flige slaa
om den Seng, Du hviler paa!
Tak og Taarer følge.

326

Emanuel Richardt. 19. Maj 1873.

Saa Farvel fra Støvets Kyst,
land hvor der er godt og lyst!
Svalen over grønne Vang
kvidre Dig sin Rejsesang,
om en Flugt fra Hjem til andet,
altid frem til Foraarslandet!

- Du, som veed hans Hvilested,
Herre, aand ham ind din Fred,
den som overgaar Forstand,
Morgenluft fra Livets Land!
Og lad Skjær fra Paaskemorgen
luttre os og løfte Sorgen!

Ja læg Haab i vort Farvel,
Du som tog vor Syndegjæld!
Og engang liv op hans Støv,
Du som nys gav Skoven Løv!
Giv, vi maa hinanden møde
ved den store Morgenrøde!

Ved et Lærermøde. 1873.

See Fyret højt paa Klintens Bræm!
Det selv er lavt og lille,
327 dog lyser det i Natten frem
i baade Storm og Stille,
og lader fra de blanke Spejl
for Fiskerbaad og Orlogssejl

sin Ledestjerne spille.

Den Fyrets Gjerning, den er vor:
at lyse og at lede
hvert lille Fartøj indenfor
Livsstrømmene de brede!
Det skeer i lave Stue trygt;
er Skolen blot paa Klippen bygt,
da kan sit Lys den sprede.

Ja mal dem for i Ord og Sang
vor Sagas bedste Hefter,
fortæl dem lidt om Stjernens Gang,
om Jordens skjulte Kræfter!
Lær dem at elske Land og Hav,
lær dem at ære Kæmpers Grav,
og dem at følge efter!

Men først og sidst gjør Fyrets Dont:
Mod Rev og Skjær at vare,
saa de maa skjelne Godt fra Ondt,
og Løgnens Grunde klare!
Saa højt henover Dyndets Kryb
de tør ad Troens Kongedyb
mod Livets Kyster fare!

328

Ved Kirkemødet. September 1871.

Jord, i hvis Favn der hades og der myrdes,
Slægt efter Slægt,
blodige Jord med al din Syndebyrdes
voxende Vægt!
Hvor kan saa let din Himmelvej Du følge,
rundt om den Sol, der skuer dine Saar,
og saa lysgrønt bølge
Vaar efter Vaar?

Jo, thi den Samme, som har bundet Jordan
Lovenes Baand,
som gav sit Folk i Ørkenfjeldets Torden
Loven i Haand, -
Han la'er sin Sol hvert fattigt Straa forgylde,
Han er den Gud, som hører Støvets Bøn,
som i Tidens Fylde
gav os sin Søn.

Derfor, om al vor Lykke skulde falme,
brat staa for Fald,
altid fra Jord en evig Takkepsalme
løfte sig skal;
derfor, hvor mægtigt Mørkets Aander virke,
aldrig vor Bøn skal synke til et Suk,
aldrig Herrens Kirke
rokkes et Fnugg.

Lær os da, Jord, paa Aandens Ørnevinge,
trofast som Du,
os om vort høje Himmellys at svinge
trøstig i Hu,
hente fra Ham alt Lys som vi begjære,
hente fra Ham Livsvarmen i vort Bryst,
grønnes Gud til Ære,
gyldnes til Høst.

Fra Aarets Tider.

I. *Foraarsvise.*

Hvor det skyder og bryder
og løves paany,
der er Bløde, der er Grøde
i den hængende Sky!
Regn det er Renlighed, Størvask til Pintse,
Alting skal skinne, og Alting skal glinse!
De nye Gardiner skal skyndsomst op,
at Kukkeren kan byde fra Bøgens Top:
Kom ind!

Hvad mon Syvstjernen dømmes
om Skovbunden her:
I et Stjernehav svømmer
man fjernt og nær!
330 Vi har slet ingen Bjørn, hverken stor eller lille,
men af Kors og af Kroner saamange som I ville!
Og for Sirius har vi Forglemmigej,
og af Mælkebøtter har vi en Mælke vej, -
kom hid!

Tralala synger Bækken,
og hopper afsted:
Smaasøstre bag Hækken,
kom med, kom med!
Havet, vor Moder, hun raaber af Længsel,
Solen har sprængt hendes graanende Fængsel,
nu svulmer hun atter i Kaaben blaa,
og vil gynge ved sit Bryst sine Døttre smaa, -
kom med!

Ja det skyder og bryder
og knoppes i Lund,
og det vasker og plasker
om Snækkernes Bund.
Intet er vissent og Intet er vammelt,

Alt er saa nyt og saa glædelig gammelt, -
ja kom, naar Bøgen er smykt som Brud,
saa skal I see, hvordan Haabet seer ud,
kom ud!

II. **Sommervise.**

Naar Egene knoppes,
og Granerne duppes,
331 og Skræpperne kante den støvede Vej;
naar Frøen fortæller,
mens Guldregnen helder
sig over Syrenen i hviskende Leg,
da dages, da kommer
den danske Skjærsommer, -
Farvel og paa Gjensyn, Du liflige Maj!

Naar Rugen alt bølger,
og Kornblomsten dølger
sin blaa lille Kyse bag Gitter af Straa;
naar Føllene tumble,
mens Kørne gumle,
og Viben sig soler med Ungerne smaa,
da dages, da kommer
den danske Skjærsommer,
og derom alt fløjter den Nattergal graa.

Naar Skoven har Skygge,
og Bien gjør Lykke,
og Bøgen har mørknet sit lyseste Blad,
naar Roser udspringe
blandt Torne som stinge,
lig luende Elskov af truende Had,
da dages, da kommer
den danske Skjærsommer,
den er der, og gjør selv den Tungeste glad.

O fly ej for snarlig,
men bring os lidt varlig
fra Nætterne lyse til Tusmørkets Stund!
332 Vi vented saalænge
paa blommede Enge,
paa Duften fra Rosernes svulmende Mund, -
men bedst som Du kommer
Du favre Skjærsommer,
saa hastigt Du fly'r som et drømmerigt Blund!

III. **Mod Efteraar.**

Roser og Liljer, vi maa skilles ad,
Storke er rejst, og Nattefrosten kommer!
Var det en Fugl der fløj! Ak nej, et Blad, -
saa er det Efteraar, - Farvel, o Sommer!

Skovenes Løvtag rasler Gravgrønt ned,
Søjlernes Hang har sørgelige Flænger;
i Brombærkrattet Ræven lusker vred,
nu er dens Forgaard ikke sikker længer.

Marken er tom paa Sæd som Eng paa Hø,
i stive Stubbe ingen Blomst sig dølg;
den ligner Bunden af en tørret Sø, -
hvor er de svajende Vippers fulde Bølger!

- Jorden er træt og efter Hvile læng's,
træt som en Moder, naar mod Kveld det stunder;
alle sine Smaafolk har hun faa't til Sengs, -
endnu en lille Stund, og selv hun blunder;

333

svøber sig i sin hvide Nattedragt,
og sanker Kræfter til igjen at føde.
Mens Stormen plyndrer hendes Tronsengs Pragt,
drømmer hun sødt om Sol og Roser røde.

IV. **December skov.**

Som et Rov for Stormens Horde
Løvets Fylde sank i Støv;
men en Trylleskov vil vorde
af en Skov foruden Løv!

Disse golde Træ-Skeletoner,
øde Grene, nøgne Skud,
fik i kolde, vaade Nætter
Sneens rene Juleskrud.

Ja som ret til Højtidsglæde
perlesvøbtes Skovens Hal;
med sit Net af Kviste spæde
Bøgen støbtes i Krystal.

Tusind Smaalys stille funkler
med en Ild som fjerne Blus,
tusind Blaalys fra det Dunkle
har et Spil som Sirius.

334

Hvem vil Skoven ikke friste,
som den flammer, skøn at see:
Lys foroven, Rim paa Kviste,
sorte Stammer, Bund af Sne!

Iskrystallens sagte Svingen

midt i Freden Øret naaer;
det er Hallens Klokkingen
for det hedengangne Aar.